

Helyi humán fejlesztések

TOP_Plusz-3.1.3-23

Rövid összefoglaló

Ki nyújthat be támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.1 és 1.2 fejezetében)	A felhívásra támogatási kérelmet önállóan nyújthat be – eljárásrend függvényében – a vármegyei önkormányzat vagy települési önkormányzat.
Nyújthat be támogatási kérelmet konzorcium? (Részletes információk a felhívás 1.1 fejezetében)	A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. A „Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása” c. tevékenység, valamint az „Ifjúságot célzó tevékenységek” megvalósítása esetén kötelező a Felhívás 1.1. pontjában meghatározott konzorciumi partner bevonása.
Milyen tevékenységek támogathatóak? (Részletes információk a felhívás 2. fejezetében)	Önállóan támogatható tevékenységek TKR kiemelt eljárásrend esetén: 2.1.1. A) Meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata és módosítása, meglévő dokumentumok hiányában új Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum kidolgozása Vármegyei Felzárkózási Fórumok keretében Módszertani Útmutató alapján. 2.1.1. B) Vármegyei Esélyteremtő Paktumok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseinek (SZÚT) megvalósítását támogató tevékenységek. Önállóan támogatható tevékenységek TKR standard eljárásrend esetén: 2.1.1 B) Vármegyei Esélyteremtő Paktumok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseinek (SZÚT) megvalósítását támogató tevékenységek (kivéve: a 2.1.1. B) b) b5) tevékenységet).
Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet? (Részletes információk a felhívás 1.3 fejezetében)	2023.11.17. 0:00:00-tól 2025.05.31. 23:59:59-ig. Vármegyénként eltérő benyújtási dátum lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletekben foglaltak szerint.
Mennyi támogatást lehet igényelni? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	Minimum 20 000 000 Ft – maximum 2 978 360 000 Ft. Vármegyénként eltérő minimum és maximum támogatási összeg lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletekben foglaltak szerint.
A támogatás visszatérítendő vagy vissza nem térítendő? (Részletes információk a felhívás 3. fejezetében)	A támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül.
Kell-e önerő a projekthez? (Részletes információk a felhívás 7.2. fejezetében)	Nem.
Mekkora mértékű előleg igényelhető? (Részletes információk a felhívás 7.1. fejezetében)	Akár 100%, a Felhívás 7.1 pontja szerinti feltételek teljesülése esetén.
Mennyi a projekt végrehajtására rendelkezésre álló időtartam? (Részletes információk a felhívás 4. fejezetében)	A projekt fizikai befejezésének határideje 2029.06.30.
Hol valósítható meg a projekt?	A projekt célterületét/célterületeit a kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletek szerinti vármegyék települései alkothatják, kivéve az Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és városrésztételeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.
Várhatóan hány projekt kap támogatást?	Minimum 269 db – maximum 711 db. Vármegyénként eltérő számú projekt támogatása lehetséges a felhívás mellékleteként megjelent területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletekben foglaltak szerint.

A felhívás

- meghirdetésekor a támogatásra rendelkezésre álló tervezett keretösszeg, összes elszámolható költség alapon¹, 72 911 888 642 Ft. A területi egység számára rendelkezésre álló forrás meghatározása és a támogatási kérelmek várható darabszáma a felhívás területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.
- a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program Plusz keretében a Területfejlesztési Operatív Programok Irányító Hatósága által kerül meghirdetésre az 1652/2021. (IX. 21.) számú kormányhatározatban szereplő éves fejlesztési keret alapján,
- forrását az Európai Szociális Alap Plusz és Magyarország költségvetése társfinanszírozásban biztosítja,
- keretében beérkezett kérelmekről az irányító hatóság TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend szerint hoz döntést. A döntés-előkészítés során TKR standard eljárásrend esetén az irányító hatóság Döntés-előkészítő Bizottságot állít fel. A Felhívás 13.3. pontja tartalmazza a területspecifikus mellékleteket, külön-külön jelölve a TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű alkonstrukciók azonosító számait.

Felhívjuk a tisztelt támogatást igénylők figyelmét, hogy a Felhívás, az Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz c. dokumentum (a továbbiakban: „ÁÚF 21-27”), az Elszámolási Útmutató, Konzorciumi Útmutató, a támogatási kérelem adatlapja és mellékletei együttesen tartalmazzák a támogatási kérelem elkészítéséhez szükséges összes feltételt. Az irányító hatóság és a Miniszterelnökség a dokumentumok változtatási jogát fenntartja. A módosításokról minden esetben közleményt jelentetünk meg, ezért kérjük, hogy kövessék figyelemmel a www.palyazat.gov.hu honlapon megjelenő közleményeket!

Az irányító hatóság az „ÁÚF 21-27”-ben és az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános szabályoknál meghatározhat szigorúbb feltételeket a Felhívásban, ezért ha a Felhívásban szereplő információ eltér az „ÁÚF 21-27”-ben, vagy az Elszámolási Útmutatóban megfogalmazott általános előírásoktól, akkor a Felhívásban szabályozottak az irányadók.

A támogatási kérelem elkészítése, benyújtása, a támogatott projekt végrehajtása során irányadó jogszabály a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet (a felhívásban a továbbiakban: Korm. rendelet).

---

¹Az operatív programban rögzítettek alapján.

Tartalomjegyzék

1. A támogatási kérelem benyújtásának feltételei	5
1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?.....	5
1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?.....	6
1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?	7
1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?.....	7
2. A projekttel kapcsolatos elvárások	7
2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?.....	7
2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása.....	14
2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?	15
2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások.....	27
3. A finanszírozással kapcsolatos információk.....	29
3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?	29
3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?.....	29
3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?	29
4. A projektvégrehajtás időtartama	29
4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?.....	29
4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?	30
5. Mérföldkövek, indikátorok.....	30
5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?.....	30
5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?	31
6. Projektvégrehajtással kapcsolatos egyéb elvárások	33
6.1. Mire nem kapható támogatás?	33
6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?	34
6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?	34
6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?	38
6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?	38
6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?	38
6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve MMIA támogatás esetén?	38
6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?	39
7. Elszámolhatóság	39
7.1. Mennyi előleg igényelhető?	39
7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?.....	40
7.3. Melyek az elszámolható költségek?	40
7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?.....	43
7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?.....	44
7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?.....	47
7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?	48
8. Kiválasztási eljárásrend és kiválasztási kritériumok	48
8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?	48

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?	49
9. Az állami támogatásokra vonatkozó szabályok	54
9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések	54
9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok.....	54
10. További információk	54
10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?.....	54
10.2. További dokumentumok	54
11. Ügyfélszolgálatok elérhetősége.....	55
12. Csatolandó mellékletek listája	55
12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?.....	55
12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?	56
12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?	56
13. A felhívás szakmai mellékletei	56
13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése.....	56
13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok:.....	56
13.3. További mellékletek	58
13.4. Adatfeldolgozási feltételek	67

1. A TÁMOGATÁSI KÉRELEM BENYÚJTÁSÁNAK FELTÉTELEI

1.1. Ki nyújthat be támogatási kérelmet?

A) TKR kiemelt eljárásrend esetében:

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

- a1) Vármegyei önkormányzat (GFO 321)

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. A konzorciumvezető kizárólag a támogatást igénylő vármegyei önkormányzat lehet.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:

- a2) Központi költségvetési szerv (GFO 312)
- a3) Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 321, 322, 325, 327, 328)
- a4) Helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 371, 372, 373)
- a5) Többségi önkormányzati tulajdonú jogi személyiségű vállalkozások (GFO 113, 114, 116, 117, 121, 123, 129)
- a6) Többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság (GFO 572, 573, 575, 576)
- a7) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű releváns szakmai civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569)
- a8) Egyházi jogi személy (GFO 551, 552, 555, 556, 557, 558, 559)
- a9) Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet (GFO 591, 599)
- a10) Közalapítvány (GFO 561, 562)
- a11) Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)
- a12) Kamara (GFO 541)
- a13) Magyarországi székhelyű, a 2014. évi LXXV törvény szerint Magyarországon jogerősen nyilvántartásba vett európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) (GFO 144)

Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység, valamint Ifjúságot célzó tevékenységek megvalósítása esetén legalább egy releváns szakmai tapasztalattal rendelkező, Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezet a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569) bevonása kötelező konzorciumi partnerként.

A projektben résztvevő minden konzorciumi tagnak releváns szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie a projektben elvégzendő feladat ellátásához, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.

B) TKR standard eljárásrend esetében:

A felhívásra támogatási kérelmet nyújthat be:

- b1) Települési önkormányzat (GFO 321)

A támogatási kérelem benyújtására konzorciumi formában is van lehetőség. A konzorciumvezető kizárólag a támogatást igénylő települési önkormányzat lehet. A konzorcium maximum 8 tagból állhat.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek:

- b2) Központi költségvetési szerv (GFO 312)
- b3) Helyi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 321, 322, 325, 327, 328)
- b4) Helyi nemzetiségi önkormányzati költségvetési irányító és költségvetési szervek (GFO 371, 372, 373)
- b5) Többségi önkormányzati tulajdonú jogi személyiségű vállalkozások (GFO 113, 114, 116, 117, 121, 123, 129)
- b6) Többségi önkormányzati tulajdonú nonprofit gazdasági társaság (GFO 572, 573, 575, 576)

- b7) Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezetek a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569)
- b8) Egyházi jogi személy (GFO 551, 552, 555, 556, 557, 558, 559)
- b9) Egyéb, jogi személyiségű nonprofit szervezet (GFO 591, 599)
- b10) Közalapítvány (GFO 561, 562)
- b11) Térségi fejlesztési tanács (GFO 362)
- b12) Kamara (GFO 541)
- b13) Magyarországi székhelyű, a 2014. évi LXXV törvény szerint Magyarországon jogerősen nyilvántartásba vett európai területi együttműködési csoportosulás (EGTC) (GFO 144)

Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység, valamint Ifjúságot célzó tevékenységek megvalósítása esetén legalább egy releváns szakmai tapasztalattal rendelkező, Magyarország területén alapított és itt székhellyel rendelkező, jogi személyiségű civil szervezet a 2011. évi CLXXV. törvény alapján (GFO 515, 516, 517, 519, 521, 525, 526, 528, 529, 563, 565, 569) bevonása kötelező konzorciumi partnerként.

Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység esetében egy támogatási kérelemben egy vagy több célterület is kijelölésre kerülhet, azonban egy település területére vonatkozóan csak egy támogatási kérelem nyújtható be a helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenységre.

Önállóan nem, kizárólag konzorciumi partnerként nyújthatnak be támogatási kérelmet az alábbi szervezetek a projektelőkészítés, projektmenedzsment, közbeszerzés és kötelezően előírt nyilvánosság biztosítása tevékenységek megvalósítására:

- b14) Vármegyei önkormányzat (GFO 321)
- b15) Önkormányzati hivatal (költségvetési szerv) (GFO 325)
- b16) Nonprofit gazdasági társaság, szervezet (GFO 572, 573, 575, 576, 599), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.
- b17) Vállalkozás (GFO 113, 114, 116, 117), amelyben az állam vagy önkormányzat – együttesen vagy külön, közvetve vagy közvetlenül – 100%-os tulajdoni részesedéssel rendelkezik.

A projektben résztvevő minden konzorciumi tagnak releváns szakmai tapasztalattal kell rendelkeznie a projektben elvégzendő feladat ellátásához, melyet a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.

1.2. Ki nem nyújthat be támogatási kérelmet?

TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend esetén:

- 1) Az "ÁÚF 21-27" „Kizáró okok listája” c. részben felsoroltak.
- 2) Azon támogatást igénylő (főpályázó és konzorciumi partner) nem nyújthat be támogatási kérelmet, amely:
  - a) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdése szerinti öt évre szóló helyi esélyegyenlőségi programmal (társulás esetén településenkénti bontásban), amennyiben releváns.
  - b) nem rendelkezik az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. § (4) bekezdése szerinti esélyegyenlőségi tervvel, amennyiben releváns.
  - c) támogatást igénylő nem felel meg a Felhívás 1.1. pontjában foglalt elvárásoknak.
- 3) Azon támogatási kérelemre nem ítélt meg támogatás, amely:
  - a) nem felel meg a hazai és uniós releváns jogszabályoknak.
  - b) tartalma a Felhívás 13.1. pontjában meghatározott célokkal nincs összhangban.
  - c) esetében a megalapozó dokumentum helyzetelemzése nem támasztja alá a tervezett fejlesztés indokoltságát, szükségességét.
  - d) célterületét/célterületeit alkotó település(ek) nem kizárólag a felhívás mellékletét képező területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletek szerinti vármegyéi települései, kivéve Budapest fővárost és az Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

- e) projekt más, azonos célú forrásból (pl.: államháztartás alrendszereiből, Strukturális Alapokból (pl.: TOP, EFOP, EFOP Plusz), Svájci-Magyar Együttműködési Program keretében) azonos tevékenység megvalósítására támogatásban részesült vagy részesül, kivéve, ha a projektek fejlesztései átlátható módon lehatárolásra kerülnek – kizárva a kettős finanszírozást – tevékenység/célcsoport szintjén és ez a megalapozó dokumentumban bemutatásra kerül.

Továbbá TKR standard eljárásrend esetén:

- 4) Azon támogatási kérelemre nem ítéhető meg támogatás, amely nem illeszkedik az adott vármegyei TKR standard eljárásrendű területspecifikus melléklet 1.3. pontjában a vonatkozó benyújtási szakaszban meghatározott Vármegyei Esélyteremtő Paktumhoz és azok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseit tartalmazó Szolgáltatási Út Térképhez (SZÚT).

1.3. Mikor lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

A kérelem benyújtási határideje a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében található.

1.4. Hogyan lehet benyújtani a támogatási kérelmet?

Ha Ön önkormányzat nevében nyújt be támogatási kérelmet, az alábbiak szerint járjon el:

- 1) Nyújtsa be kérelmét az online kitöltő programban. Ehhez először jelentkezzen be a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületre az „Egységes beléptető felület bejelentkezés” gomb használatával.
- 2) A kérelem kitöltését és lezárását követően a program előállít egy nyilatkozatot, ezzel tudja majd hitelesíteni a kérelemben megadott adatokat. A hitelesítés két formában történhet:
  - a) a nyilatkozatot minősített tanúsítványon alapuló, legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírással kell ellátnia, vagy
  - b) a nyilatkozatot azonosításra visszavezetett dokumentumhitelesítés szolgáltatással (AVDH-DHSZ) kell hitelesítenie. A nyilatkozat AVDH-DHSZ szolgáltatással történő hitelesítését az Önkormányzati ASP rendszer Iratkezelő szakrendszerében tudja elvégezni. A hitelesítéshez fontos, hogy a nyilatkozatot aláíró személy beosztása rögzítve legyen a szoftverben (Rendszer/Felhasználók menüpontban), annak érdekében, hogy az aláíró beosztása és az önkormányzat neve együtt megjelenhessen a hitelesített dokumentumhoz kapcsolódó záradékon. Ezzel biztosítható a nyilatkozatot aláíró képviseleti jogosultságának megállapítása.
- 3) Az elektronikus aláírás, vagy az AVDH-DHSZ szolgáltatás igénybevétele után:
  - a) Mellékelje a véglegesített kérelemhez a minősített elektronikus aláírással ellátott, vagy AVDH-DHSZ szolgáltatással aláírt és hitelesített nyilatkozatot.
  - b) A kitöltő program utasításainak megfelelően nyújtsa be a kérelmét.

Az AVDH szolgáltatás igénybevételével kapcsolatos tájékoztató (Tájékoztató a támogatást igénylőknek az Azonosításra Visszavezetett Dokumentumhitelesítés (AVDH) igénybevételéhez) a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon elérhető. Kérjük, hogy a támogatási kérelem benyújtása előtt alaposan tanulmányozza át!

2.A PROJEKTTTEL KAPCSOLATOS ELVÁRÁSOK

2.1. Milyen tevékenységek támogathatóak?

2.1.1. Önállóan támogatható tevékenységek

A 2.1.1. A) és 2.1.1. B) b) b5) tevékenységek kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetében támogathatóak. A többi tevékenység TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend esetében is támogatható.

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek támogathatóak önállóan:

A) **Meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata és módosítása, meglévő dokumentumok hiányában² új Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum kidolgozása Vármegyei Felzárkózási Fórumok keretében Módszertani Útmutató alapján.**

B) **Vármegyei Esélyteremtő Paktumok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseinek (SZÚT) megvalósítását támogató tevékenységek:**

A Felhívás keretében a Vármegyei Felzárkózási Fórumok és a Vármegyei Közgyűlések által elfogadott Vármegyei Esélyteremtő Paktumokhoz (VEP) és azok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseit tartalmazó Szolgáltatási Út Térképekhez (SZÚT) illeszkedő tevékenységek megvalósítása támogatható.

TKR kiemelt eljárásrend esetében az illeszkedést az első mérföldkőig szükséges bemutatni a meglévő/felülvizsgált/újjonnan elkészített VEP-hez és SZÚT-hoz.

TKR standard eljárásrend esetében az illeszkedést a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni. Felhívjuk a figyelmet, hogy a Felhívás mellékletét képező adott vármegyei TKR standard eljárásrendű terüleetspecifikus melléklet 1.3. pontjában kerül szabályozásra, hogy az adott benyújtási szakaszban melyik (meglévő vagy felülvizsgált vagy újjonnan elkészített) VEP-hez és SZÚT-hoz való illeszkedés az elvárás.

Célcsoport: A tevékenységek megvalósításának fókuszában az adott célterületen élő hátrányos helyzetű csoportok³ állhatnak. Amennyiben bizonyos tevékenységek megvalósítását a felhívás kifejezetten valamely hátrányos helyzetű célcsoport(ok)hoz kapcsolódóan nevesíti, úgy kizárólag azon célcsoportok vonatkozásában támogatható az adott tevékenység.

a) **Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás:**

Az a) tevékenységen belül az altevékenységek és azok tevékenységelemei külön-külön is megvalósíthatóak.

a1) Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (támogató szolgálat, közösségi alapellátás, nappali intézmények) esetén:

- 1) Megküzdési stratégiák, tapasztalatok, útravalók – csoportfoglalkozások, tréningek szervezése a szolgáltatásokat igénybe vevők számára (pl.: egészséges határtartás az online térben, pszichés és testi egészségmegőrzés, párkapcsolat-intimitás, családi és munkahelyi szerepek – ezek közötti egyensúly megtartása, munkahelyi beilleszkedés támogatása).
- 2) Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.
- 3) Művészetterápia alkalmazása, elkészült művekből kiállítás szervezése.
- 4) A fogyatékos gyermekeket/felnőtteket saját otthonukban nevelő családok (ideértve a nevelőszülői családokat) részére közösségépítés, tapasztalatcsere, szabadidős, rekreációs programok szervezése.
- 5) A településen megtalálható szociális alapszolgáltatások ismertségének, a köztudatban való jelenlétének erősítése érdekében nyilvánosság biztosítása (pl.: nyílt/információs napok, online hirdetések stb.)
- 6) Egészségügyi, köznevelési, kulturális intézményekkel interprofesszionális együttműködések kialakítása.

a2) Hajléktalan személyek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (nappali melegedő, utcai szociális munka) esetén:

- 1) Társadalmi érzékenyítés, edukáció, közösségi programok szervezése.
- 2) Jogi segítségnyújtás a hajléktalan személyek számára.

² Meglévő dokumentumok kizárólag Pest vármegye esetében nem állnak rendelkezésre.

³ **Hátrányos helyzetű csoportok:** a Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölt, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (2) bekezdésében nevesített csoportok: kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportja.

- 3) Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók részére.
- a3) Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén:
- 1) Demenciával élők és hozzátartozóik támogatását biztosító szolgáltatások szervezése (pl.: Alzheimer Café).
  - 2) A kognitív zavarok kialakulását elősegítő, hajlamosító tényezők kiküszöbölésére/feltárására irányuló közösségi programok, és a demencia progresszióját lassító közösségi programok szervezése kulturális intézmények bevonásával.
  - 3) A településen élők számára érzékenyítő programok szervezése.
  - 4) Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.
- a4) Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén:
- 1) Közösségfejlesztő programok szervezése, csoportos készségfejlesztés (pl.: gyermekek és családtagjaik részére szociális, kommunikációs, döntéshozatali, konfliktuskezelési készségfejlesztés).
  - 2) Gyermekek (szünidei) szabadidős programjainak szervezése kulturális intézmények, szervezetek bevonásával.
  - 3) Szülők számára szülőket felkészítő programok szervezése prevencióss jelleggel (megelőző, szemléletformáló tevékenység): „Hogyan legyek jó, jobb szülő”, gyermek nevelési készséget fejlesztő csoportok, szülőkkel kapcsolatos problémákat feldolgozó csoportok. Felkészítés a szülőiségre, a gyermekek életkori változásainak megértésére.
  - 4) Óvodai és iskolai szociális segítők közösségi tevékenységeinek támogatása.
  - 5) Szupervízió a szolgáltatásokban dolgozók számára.
- b) **Közösségi programok a hátrányos helyzetű csoportokat érintően a társadalmi befogadás, társadalmi kohézió és identitás, munkaerő-piaci kompetenciák, együttműködés erősítésére⁴:**

A b) tevékenységen belül a b1), b2) és b3) altevékenységek és azok tevékenységelemei külön-külön is megvalósíthatóak.

- b1) Mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységeinek természetbeni juttatások (pl.: rendszeres uzsonna biztosítása, tanszercsomag biztosítása) biztosításával kiegészített megvalósítása:
- 1) Baba-mama körök szervezése elsősorban a kisgyermekek napközbeni ellátásaiban és a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai közül a Biztos Kezdet Gyerekház vagy felzárkózási közösségi tér típusú szolgáltatásban (Jó kis hely, Csillagpont, Csillag szolgáltató ház, Jelenlét pont, Gyermekesély Közösségi ház/tér) szolgáltatásban még nem részesülő családok és kismamák számára.
  - 2) Tanórán kívüli, iskolai előrehaladást segítő tevékenységek megvalósítása, gyermekek korrepetálása, hátrányok mérséklése. (Ahol a gyermekek esélynövelő szolgáltatásai közül nem működik tanoda szolgáltatás, vagy azon gyermekek számára, akik nem részesülnek a tanoda szolgáltatásából! Amelyik település területén az EFOP Plusz program keretében meghirdetésre kerülő Roma lányok végzettség nélküli iskolaelhagyásának megelőzése c. konstrukció valósul meg, a bevont személyeknek nyilatkoznia kell arról, hogy a két tevékenységet párhuzamosan nem veszik igénybe.)
  - 3) Pályaorientációs, továbbtanulási tanácsadások, önértékelés fejlesztését elősegítő tréningek biztosítása a szülők bevonásával.
  - 4) Tehetségfejlesztő foglalkozások tartása tudományos és/vagy kulturális tevékenységek terén.
  - 5) Pénzügyi tudatosság fejlesztését segítő programok.

⁴ Az EFOP Plusz Közös tér konstrukcióban nyertes helyszínek esetében a tevékenységeket és/vagy a célcsoportot le kell határolni egymástól.

- 6) Kommunikáció fejlesztését segítő programok (pl.: médiafoglalkozások, médiatartalmak létrehozása).

Természetbeni juttatás a mélyszegényben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek részére nyújtható, mely célcsoport meghatározását a Felhívás 13.3. C) Fogalomjegyzék: „Mélyszegénységben élő gyermekek, fiatal felnőttek” pontja szabályozza. Az elvárásnak való megfelelést az elszámoláskor igazolni szükséges.

- b2) A sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek helyben történő fejlesztésének, tanításának támogatása.

- b3) Ifjúságot célzó tevékenységek:

- 1) Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek megvalósítása:
  - i. Foglalkoztatásba való bejutás javítását célzó intézkedések támogatása (kivéve, ha az EFOP_Plusz-4.1.2 konstrukció keretében a Kedvezményezett már részesült támogatásban):
    - a. A helyi hagyományra épülő, de piacképes kézműves tudás gyakorlati elsajátítását elősegítő ismeretátadási programsorozatok, szakkörök támogatása kulturális és szakképző intézmények bevonásával.
    - b. Fiatalok vállalkozói kompetenciáinak és egyéb, a foglalkoztatást elősegítő kompetenciáinak erősítése, fejlesztése (ide nem értve a digitális kompetenciafejlesztést).
    - c. Az ifjúsági munka módszertani és szervezeti fejlesztése a fiatalok foglalkoztathatóságának elősegítése érdekében.
    - d. Az ifjúsági, oktatási és foglalkoztatási szektor helyi szereplőinek együttműködését elősegítő programok.
  - ii. Fiatalok bevonása a helyi ügyek alakításába települési szintű ifjúsági fejlesztések, valamint civil szervezetek helyi programjainak támogatásán keresztül.
- 2) Ifjúsági közösségfejlesztő és képzési programok, kapcsolódó tevékenységek támogatása:
  - i. Tematikus ifjúsági táborok szervezése.
  - ii. Ifjúsági civil szervezetek által szervezett programok, programsorozatok.
  - iii. Ifjúságsegítőknél, fiatalokkal foglalkozó szervezetek érdekében létrejövő és/vagy részvételével zajló nem formális képzési programok.
  - iv. Helyi fiatalok hasznos szabadidő eltöltését, információhoz jutását, társadalmi részvételét támogató tevékenységek, programok.

- b4) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása:

A b4) 1)-5) pontokban meghatározott tevékenységek csak együttesen támogathatóak, mindegyik megvalósítása kötelező. Kidolgozásukhoz szakmai ajánlást a Közösségfejlesztési Módszertani Útmutató⁵ tartalmaz.

- 1) A projekt által érintett célterület közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele, valamint archiválása.
- 2) A helyi cselekvési terv alapján a célterület lakosságának kulturális közösségi együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása.
- 3) Részvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése.
- 4) A helyi cselekvési tervhez illeszkedő és a tevékenységek megvalósításához szükséges települési stratégiai dokumentum(ok)nak⁶ részvételi fórumok keretei között való felülvizsgálata és amennyiben releváns módosítása, helyi cselekvési tervhez illeszkedő új stratégiai dokumentum készítése.
- 5) Közösségfejlesztési folyamat tájékoztatási platformjainak megteremtése, fejlesztése:
  - i. A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása.

⁵ https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_kozossegefejlesztes_online_2017_0331.pdf

⁶ Települési stratégiai dokumentum: a helyi cselekvési tervben foglalt irányvonalhoz illeszkedő és szükséges a támogatási kérelem tevékenységek megvalósításához szükséges stratégiai dokumentum.

- ii. A közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont kialakítása (infrastruktúra-fejlesztés nélkül).

b5) Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések:

A b5) 1) és 3) tevékenységek megvalósítása külön-külön is támogatható, azonban a b5) 2) tevékenység csak a b5) 1) tevékenységgel együtt lehet támogatható.

- 1) A Vármegyei/térségi cselekvési terv alapján a vármegye, térség lakosságának kulturális közösségi identitását, együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása a projekt célkitűzései által érintett intézmények, szervezetek együttműködésével.
- 2) A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó tudásmegosztó, kommunikációs platformok kialakítása és fenntartása a megvalósítás alatt.
- 3) Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések támogatása:
  - i. képzések és rendezvények szervezése,
  - ii. kiadványok, háttér tanulmányok, elemzések készítése,
  - iii. térségfejlesztés, projektfejlesztés szakmai támogatása.

b6) Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok felkutatása, népszerűsítése és a programba való becsatlakozás segítése.

c) **Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása:**

A c) tevékenységen belül a c2) – c7) altevénységek és azok tevékenységelei külön-külön is megvalósíthatóak. A c1) tevékenység esetében a Szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv készítése kötelező bármely c2) – c7) altevénység megvalósítása esetén.

- c1) Települési, vagy több település, vagy egy közös önkormányzati hivatalhoz tartozó települések közös problémamegoldását szolgáló szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv készítése. A szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv alapján több településen megvalósuló fejlesztések összefogásának, koordinálásának támogatása.
- c2) Ügyintézési tér kialakítása (fizikai vagy mobil), bútorok, eszközök beszerzése, internetelérés kialakítása, közszolgáltatások elérésének segítségét célzó ügyintézési segítség nyújtása.
- c3) Települési szinten vagy települések összefogásában mobil könyvtári szolgáltatás megszervezése olyan településeken, ahol nincs vagy bezárt a könyvtár, és igényfelmérés alapján indokolt a hozzáférhetőség biztosítása heti vagy havi rendszerességgel kölcsönözhető könyvekhez. Ennek keretében támogatható:
  - 1) Lakossági vagy intézményi (óvoda, iskola) igényfelmérés.
  - 2) Könyv beszerzési lehetőségek feltérképezése (könyvgyűjtés, kölcsönkönyvek lehetősége más könyvtárakból, a kölcsönzés lehetőségének megszervezése, esetleges „házhozszállítás” – pl.: időskorú személyek esetében – megszervezése).
- c4) Települési szinten vagy települések összefogásában mobil irodai szolgáltatások megszervezése (pl.: ügyfélkapu regisztráció, fénymásolás, nyomtatás, szkennelés, laminálás, spirálozás, szerkesztési segítség, kézzel írott szöveg gépelése).
- c5) Iskolai pszichológus alkalmazása azon köznevelési intézményekben, ahol az iskolaigazgató/fenntartó jelzése alapján szükséges.
- c6) Szemléletformáló tájékoztatók a krízis helyzetet kezelő szolgáltatások elérhetőségeinek ismertebbé tétele érdekében.
- c7) Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása:
  - 1) Humán erőforrás-hiányos területek egészségügyi alapellátásának megerősítése, kiterjesztett hatáskörű ápoló, dentálhigiénikus alkalmazása;
  - 2) Esetmenedzser alkalmazása a házi orvosi ellátás támogatására;
  - 3) Egészségügyi dolgozók mentális támogatása;
  - 4) Gyógy pedagógiai szolgáltatások fejlesztése gyermekek részére;
  - 5) Gyógytornászai szolgáltatás elérhetősége és fejlesztése.

d) **Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciós programok szervezése, a programokra való eljutás segítése:**

A d) tevékenységen belül az altevékenységek és azok tevékenységelemei külön-külön is megvalósíthatóak.

d1) Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása:

- 1) Jogszabályban⁷ rögzített, térítésmentes, életkor szerinti szűrővizsgálatokon való részvételre ösztönzés, egyéni állapotfelmérés és kockázatbecslés, illetve az ehhez kapcsolódó egyéni tanácsadás, továbbá a szűrővizsgálatok helyben történő biztosítása.
- 2) Mentális egészségfejlesztés – kitérve az önbántalmazás és a kapcsolati erőszak fogalmakra, valamint a stresszoldásra és a kiegészítés megelőzésére, minimalizálására, kezelésére.
- 3) Szexuális felvilágosító programok megvalósítása a fiatal (14-16 éves) korosztály esetében.
- 4) Szerhasználatot megelőző programok iskoláskorú korosztály esetében.
- 5) Az egészséges táplálkozással kapcsolatos ismeretek fejlesztése települési szinten.
- 6) Betegségmegelőzés és betegségfelismerés a felnőtt lakosság körében.
- 7) Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás képzés a szülők számára, különös tekintettel a veszélyes anyagokkal (vegyszerekkel, mérgező anyagokkal, gázokkal, pl.: szén-monoxiddal) kapcsolatos ismeretek bővítésére a gyermekek/felnőttek körében előforduló mérgezések megelőzésére.
- 8) Digitális egészségértés fejlesztése.
- 9) Fogyatékkal élő személyek társadalmi befogadásának elősegítése előadások szervezése által.
- 10) Pozitív pszichológiai tématerülettel összefüggő programok szervezése.

d2) Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások megvalósítása:

- 1) Életmódváltó és közösségi egészségnevelési programok megvalósítása.
- 2) Dohányzásról való leszokást, ill. alkoholról való leszokást támogató programok, szolgáltatások megvalósítása.
- 3) Szülésre / családdá válásra felkészítő tanácsadás.
- 4) Az anyák egészségtudatos magatartását, mentális egészségfejlesztését támogató közösségi tevékenységek és kommunikációs kampányok megvalósítása (pl.: a csecsemő anyatejes táplálásának/szojtatásának népszerűsítése; a kisgyermek otthoni táplálásában az egészséges táplálkozás (kevesebb só, cukor fogyasztása, vízivás fontosságának hangsúlyozása) népszerűsítését célzó előadások szervezése).

d3) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok:

- 1) Óvodai mozgásfejlesztés:
  - i. Óvodapedagógusok aktív bevonása, szakmai támogatása innovatív sportprogramok szervezésének keretében a mozgástanítás és a gyermeksport területén.
  - ii. Grassroots szellemiségű (élmény- és játékközpontú pedagógiát alkalmazó, alapvető mozgáskészségek fejlesztését célzó) óvodai gyermek sportprogramok (egészségnevelést is magába foglaló) szervezése, bevonva a közösségi tereket és a kulturális intézmények erre alkalmas területeit.
- 2) Általános iskolai oktatás kiegészítése iskolán, tanítási időn kívüli sport programokkal⁸:
  - i. A hazai országos sportági szakszövetségek játék- és élményközpontú iskolán kívüli – intézményi és egyesületi – programjaiba történő helyi sportszervezeti szintű bekapcsolódást, a helyi iskolák és sportszervezetek közötti kapcsolatépítést célzó programok megvalósítása.

⁷ 51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról

⁸ Sportági szakszövetség (atlétika, kézilabda, kajak-kenu, lovaglás stb.) profiljába tartozó sportprogramok.

- ii. Általános iskolások részére iskolán belüli és kívüli rendszeres szabadidő sport (egészségnevelést is magába foglaló) tevékenységek szervezése fakultatív jelleggel.

2.1.2. Önállóan nem támogatható tevékenységek:

A felhívás keretében az alábbi tevékenységek önállóan nem támogathatóak:

2.1.2.1. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek:

TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend esetén:

- 1) **Infokommunikációs akadálymentesítés** – amennyiben releváns, a Felhívás 2.3. C) c1) pontjában foglalt infokommunikációs akadálymentesítésre vonatkozó feltételek alapján.
- 2) **Nyilvánosság biztosítása** – az „ÁÚF 21-27” c. dokumentum 10. fejezete és a Felhívás 6.2. 1) pontja alapján.
- 3) A felhívás keretében támogathatók **mindazon tevékenységek, amelyek a 2.4 fejezetben előírt horizontális elvárások és követelmények teljesítéséhez szükségesek.**

Továbbá TKR kiemelt eljárásrend esetén:

- 4) **Vármegyei Felzárkózási Fórum létrehozása és működtetése, meglévő fórumok további működtetése** – a Felhívás 2.3. C) c2) pontjában foglalt elvárások alapján.

Jelen tevékenység a Felhívás 2.1.1. A) tevékenységének megvalósításához kapcsolódóan kötelezően megvalósítandó tevékenység. Amennyiben a támogatási kérelem nem tartalmazza a 2.1.1. A) tevékenység megvalósítását, nem elvárás teljesítése.

2.1.2.2. Választható, önállóan nem támogatható tevékenységek:

A választható, önállóan nem támogatható tevékenységek a Felhívás 2.1.1 pontjában felsorolt bármely önállóan támogatható tevékenységgel együtt támogathatóak.

TKR kiemelt és TKR standard eljárásrend esetén:

A) Szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítása:

Az A) tevékenységen belül az altevékenységek és azok tevékenységelemei külön-külön is megvalósíthatóak. A 2.1.2.2. A) a1) 1) és 12) tevékenység kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetében támogatható!

a1) Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósítása:

- 1) vármegyei bűnmegelőzési tanácsok létrehozása (Kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetén támogatható!);
- 2) helyi bűnmegelőzési stratégiák kidolgozása és megvalósítása;
- 3) a helyi közösség biztonságérzetét negatívan befolyásoló problémák megoldására alkalmas módszerek kialakítása, programok, képzések megvalósítása;
- 4) tudatosságnövelés;
- 5) a településen élők önvédelmi képességeinek növelése, bevonásuk a település közbiztonságát növelő intézkedések kialakításába és megvalósításába;
- 6) gyors, hatékony védekezési mechanizmusok kidolgozása és alkalmazása;
- 7) a lakosság biztonságérzetének növelését célzó intézkedések;
- 8) együttműködés, információáramlás javítása, hálózatépítés;
- 9) bűnmegelőzési szakemberek, nevelési, oktatási és kulturális intézmények (közművelődési, muzeális és könyvtári intézmények, közművelődési közösségi színterek), továbbá fenntartóik, valamint civil szervezetek együttműködésének fokozása, szakemberek képzése, továbbképzések;

- 10) az áldozattá válás elkerülését, valamint a bűnözés okozta káros hatások csökkentését és a bűncselekményeket elszennvedő személyek társadalmi, erkölcsi sérelmeinek enyhítését célzó programok;
- 11) veszélyeztetett fiatalok számára a bűnözés, csellengés megelőzése érdekében „ifjúsági játszóházi” programok megvalósítása a kulturális intézményekben;
- 12) vármegyei szintű kampány a nőknek és időseket ért erőszakkal szemben, média bevonása, nőkkel foglalkozó szervezetek vármegyei érdekképviselőinek erősítése (Kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetén támogatható!);
- 13) a meglévő folyamatos szemléletformáló és közbiztonságot erősítő kampánysorozat folytatása és civil kezdeményezésű közbiztonság érzetet növelő programok indítása.

a2) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása hátrányos helyzetű csoportok, elsősorban gyermekek számára:

- 1) kerékpáros kultúra emelésére hivatott népszerűsítő, oktató, ösztönző kampányok, rendezvények, biciklizés megvalósítása;
- 2) információs kiadványok készítése⁹, megváltozott forgalmi rendet és/vagy új KRESZ szabályokat ismertető kampányok lebonyolítása és kiadványok kiadása;
- 3) Bringázz a munkába, BringaSuli/BringaAkadémia¹⁰, egyedi kerékpáros szemléletformáló kampányainak a megvalósítása (pl.: iskolások, óvodások, gépjárművezetők, kerékpárral közlekedők részére stb.);
- 4) Bike Safe program népszerűsítése, kerékpáros szervízoszlopok telepítése;
- 5) gépjárművezetők számára a kulturált együtt közlekedésre felhívó kampány(ok) megvalósítása;
- 6) védtelen közlekedők (gyalogosok, kerékpárosok) közlekedésbiztonságát célzó szemléletformáló kampány megvalósítása.

A mobilitási héten való részvétel és esemény költségei is elszámolhatók, azonban ez önmagában nem elegendő tevékenység.

A szemléletformáló kampánynak nem lehet kizárólagos szemléletformáló vagy oktató része rendőrségi kampány.

B) Támogatható tevékenységek megvalósításához szükséges és indokolt eszközbeszerzések.

C) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek (pl.: alapvető digitális írástudás kompetenciák fejlesztése, infokommunikációs eszközök alapszintű használatának elsajátítása érdekében) szervezése és a programra való eljutás segítése a mélyszegénységben élők (ideértve mélyszegénységben élő gyermekeket, fiatal felnőtteket is), romák (ideértve roma gyermekeket is), fogyatékkal élők és időskorúak számára.¹¹

Továbbá TKR kiemelt eljárásrend esetén:

- D) Meglévő Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) felülvizsgálatához és módosításához, valamint új SZÚT és VEP kidolgozásához kapcsolódó Módszertani Útmutató és sablon dokumentum(ok) készítése.**

2.2. A támogatható tevékenységek állami támogatási szempontú besorolása

A felhívás keretében nyújtott támogatás nem minősül az EUMSZ 107. cikk (1) bekezdés szerinti állami támogatásnak.

⁹ Jó példa a Magyar Kerékpárosklub Kisokosa: <https://kerekparosklub.hu/kisokos>; ITM Közlekedő kisokos munkafüzet: <http://www.kti.hu/wp-content/uploads/2018/10/K%C3%B6zleked%C5%91-kisokos-munkaf%C3%BCzet.pdf>

¹⁰ BringaAkadémia vagy BringaSuli kizárólag a BringaAkadémia <http://www.vuelta.hu/bringaakademia> vagy a Kézikönyv a BringaSuli iskolai kerékpáros oktatási programhoz alapján valósítható meg.

¹¹ Svájci-Magyar Együttműködés keretében a Kisebbségek és társadalmilag hátrányos helyzetű csoportok programtól való lehatárolás lehet szükséges releváns esetben.

2.3. Milyen műszaki, szakmai elvárásoknak feleljen meg a projekt?

A projekt műszaki, szakmai tartalmának meghatározásához az alábbi elvárások figyelembe vétele szükséges:

A) Általános elvárás:

- a1) A Vármegyei Felzárkózási Fórum és a Vármegyei Közgyűlés által a meglévő Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) felülvizsgálatát és módosítását, valamint meglévő dokumentumok hiányában új SZÚT és VEP kidolgozását egységes Módszertani Útmutató alapján szükséges elvégezni. A felülvizsgált vagy újonnan kidolgozott dokumentumokat a Vármegyei Közgyűlésnek is el kell fogadnia.

Felhívjuk a figyelmet, hogy kizárólag olyan tevékenységek (ideértve az önállóan támogatható, illetve önállóan nem támogatható, választható tevékenységek körét is) támogathatóak, amelyek illeszkednek az adott VEP-hez, illetve SZÚT-hoz.

A felhívás keretében támogatható az egységes, minden vármegyei önkormányzat által alkalmazandó Módszertani Útmutató kidolgozása egy vármegyei alkonstrukció keretében. A támogatási kérelemhez csatolni szükséges a Megyei Önkormányzatok Országos Szövetségének (MÖOSZ) nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy mely vármegyei alkonstrukció keretében támogatják a Módszertani Útmutató elkészítését.

A Módszertani Útmutató készítésével kapcsolatos elvárások:

- alapvető iránymutatást tartalmaz a Vármegyei Esélyteremtő Paktum és Szolgáltatási Út Térkép kidolgozására, felülvizsgálatára, módosítására vonatkozóan, ideértve a dokumentumok megfelelőségi vizsgálatához, ellenőrzéséhez kapcsolódó szempontokat (checklist/önellenőrzés) is.
- a módszertani útmutató alapján, annak mellékleteként Vármegyei Esélyteremtő Paktum és Szolgáltatási Út Térkép felépítést tartalmazó dokumentumok, valamint a dokumentumok megfelelőségi vizsgálatához, ellenőrzéséhez kapcsolódó szempontokat (checklist/önellenőrzés) tartalmazó dokumentum(ok) készítése szükséges.
- A módszertani útmutató és dokumentumsablonok elkészítése során dokumentált egyeztetéseket kell folytatni az érintett szaktárcákkal, az Irányító Hatósággal, a Magyar Államkincstár EU Támogatási Főosztályával, a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság Helyi Esélyegyenlőségi Programok Osztályával, valamint a vármegyei önkormányzatokkal és a fenntartható városfejlesztési eszköz keretében kijelölt városokkal/várostérségekkel.

- a2) Minden projekt esetében ún. **projekt munkacsoportot** kell létrehozni, melynek tagjai igazoltan részt vesznek a projekt előkészítésében, valamint tevékenységükkel támogatják, segítik a megvalósítást.

Csoport tagjai:

- 1) támogatást igénylő,
- 2) konzorciumi partnerek,
- 3) egyéb, projekt keretében együttműködő intézmények, szervezetek (pl.: kulturális, szociális, köznevelési, ifjúsági intézmények, civil és egyházi szervezetek, Egészségfejlesztési Irodák, HACs-ok stb.), melyek a projekt keretében tervezett támogatható tevékenységekhez kapcsolódó szakmai tapasztalatokkal, hozzáértéssel rendelkeznek.

Legalább három egyéb, projekt keretében közreműködő intézmény/szervezet bevonása szükséges a projekt munkacsoportba. Ebből legalább az egyik tag civil szervezet kell, hogy legyen.

A projekt munkacsoport létrehozását és működését dokumentálni szükséges: közös együttműködési megállapodás, projekt munkacsoport ülések jegyzőkönyvei alapján. A dokumentáláshoz sablon minta ajánlást a Felhívás 4. és 5. sz. mellékletei tartalmaznak.

A projekt munkacsoport ülésein az együttműködési megállapodásban résztvevőkön kívül egyéb, projekt szempontjából releváns eseti meghívottak is részt vehetnek. Az együttműködési megállapodás tagjainak köre igény esetén módosítható. A módosult együttműködési megállapodást is szükséges benyújtani az adott legközelebbi mérföldkőnél, beszámolóknál.

Projekt munkacsoport ülések ütemezése:

- A támogatási kérelem benyújtása előtt: legalább egy ülésre sort kell keríteni, melynek jegyzőkönyvét kötelező a támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg benyújtani. Amennyiben több ülésre is sor került, úgy a támogatási kérelem benyújtása előtti összes ülés jegyzőkönyvét szükséges benyújtani. A projekt munkacsoportnak szükséges megtárgyalnia és közösen elfogadnia a támogatási kérelemmel egyidejűleg benyújtásra kerülő Megalapozó dokumentumot.
- A támogatási kérelem benyújtását követően: az első mérőföldkőig legalább két ülés megtartása szükséges. A jegyzőkönyveket az első mérőföldkőnél szükséges benyújtani.
- Az első mérőföldkőtől a második mérőföldkőig: évente legalább két ülés megtartása szükséges. A jegyzőkönyve(ke)t a második mérőföldkőnél szükséges benyújtani.

A támogatási kérelem benyújtásával egyidejűleg szükséges benyújtani:

- a projekt munkacsoport együttműködési megállapodását, valamint
- a projekt előkészítéséhez kapcsolódó projekt munkacsoporti ülés(ek) jegyzőkönyvét/jegyzőkönyveit.

Továbbá a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni:

- a bevonásra kerülő tagok felhívás támogatható tevékenységeihez kapcsolódó szakmai tapasztalatait, hozzáértésüket.
- a projekt munkacsoport támogatási kérelem benyújtása előtti ülésének/üléseinek számát és az ülés(ek) jegyzőkönyve(i) szerinti főbb pontokat, megállapításokat.

a3) **A támogatási kérelemmel egyidejűleg szükséges benyújtani** – a projekt munkacsoport által megtárgyalt és közösen elfogadott – a Felhívás 1. sz. melléklete alapján készítendő **Megalapozó dokumentumot**. Célja, hogy feltárja a támogatási kérelemben megjelölt célterület főbb társadalmi-gazdasági problémáit, kijelöli a projekt lehetséges célcsoportjait, meghatározza a projektben megvalósítani tervezett tevékenységeket, azok szükségességét.

1) A támogatást igénylőnek kötelező bemutatnia egy **rövid előzetes célcsoport-elemzést**, amelynek keretében szükséges meghatározni a megalapozó dokumentumban a tervezett tevékenységek által elérendő, megszólítandó hátrányos helyzetű célcsoport(oka)t. A célcsoport(ok) tagjai kizárólag a támogatási kérelemben megjelölt célterületen élő lakosok közül kerülhetnek ki. Szükséges bemutatni, hogy a projekt keretében elérendő célcsoport megfelel a felhívás szerinti hátrányos helyzetű célcsoport fogalomnak.

2) TKR standard eljárásrend esetén be kell mutatni továbbá:

- az adott Vármegyei Esélyteremtő Paktumhoz és Szolgáltatási Út Térképhez való illeszkedést, különös tekintettel a célcsoportra vonatkozóan.
- a területspecifikus mellékletben meghatározott, adott forrásfelhasználási módhoz kapcsolódó területspecifikus értékelési szempontoknak való megfelelést.

a4) **Tevékenység ütemterv** készítése szükséges a projekt keretében megvalósítandó tevékenységekre vonatkozóan a támogatási kérelem benyújtásához a teljes projektre vonatkozóan a Felhívás 6. sz. melléklete alapján. A mérőföldköveknél szükséges az aktualizált tevékenység ütemterv benyújtása.

a5) **Programnaptár** készítése szükséges a Felhívás 7. sz. melléklete alapján a projekt keretében megvalósítandó tevékenységekhez kapcsolódó akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények, projekt munkacsoport ülés, Vármegyei Felzárkózási Fórum ülések (a továbbiakban összefoglaló néven: programok) adatainak összegzéseként. A Programnaptár tartalmazza többek közt az indikátorokra vonatkozó vállalási és teljesülési adatokat.

A Programnaptárt a rendelkezésre álló információk alapján a támogatási kérelem benyújtásakor már szükséges benyújtani. A Programnaptárt folyamatosan aktualizálni szükséges a programok megvalósítási adatainak megfelelően és be kell nyújtani a mérőföldköveknél az aktualizált verziókat.

a6) **A projekt célterületét/célterületeit** a kevésbé fejlett régiók esetében a felhívás mellékletét képező területspecifikus (TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendű) mellékletek szerinti vármegyék települései alkothatják, kivéve az Integrált Területi Programokban meghatározott azon városokat és várostérségeket, amelyek a Fenntartható Városfejlesztési eszköz keretében jogosultak támogatási kérelmet benyújtani.

A Felhívás 2.1.1. B) b) b4) és b5) tevékenységei esetében a célterület meghatározására vonatkozóan a Felhívás 2.3. B) b1) 4) és 2.3. B) b2) 3) pontjai további elvárásokat tartalmaznak.

a7) A támogatható tevékenységek **célcsoportját** a projekt keretében kijelölt célterülete(ke)n élő hátrányos helyzetű csoportok alkotják.

Hátrányos helyzetű csoportok: a Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölt, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (2) bekezdésében nevesített csoportok: kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportja.

Felhívjuk a figyelmet, amennyiben bizonyos tevékenységek megvalósítását a felhívás kifejezetten valamely hátrányos helyzetű célcsoport(ok)hoz kapcsolódóan nevesíti, úgy kizárólag azon célcsoportok vonatkozásában támogatható és számolható el az adott tevékenység.

a8) A projekt keretében beszerzendő eszközöket a Felhívás 8. sz. mellékletét képező **Beszerzendő eszközök listája sablon** c. dokumentumban szükséges feltüntetni.

a9) A Felhívás 1.2. 3) e) pontja alapján szükséges biztosítani a projekt más, azonos célú forrásból azonos tevékenység megvalósítására támogatásban részesülő projektektől való lehatárolását és projekt megvalósítása során történő folyamatos betartását, melyről érintett tevékenység megvalósítása során a programokon, tréningeken résztvevőkről célcsoporti nyilatkozat benyújtása szükséges legkésőbb a 2. mérföldkőig.

B) Önállóan támogatható tevékenységekre vonatkozó további elvárások:

b1) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása:

- 1) A közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása során mindvégig **közösségi munkamódot szükséges alkalmazni**, amely a közösség tagjait juttatja jelentőséghez (pl.: a közösség tagjai tárnak fel szükségleteket, terveznek programokat) annak érdekében, hogy a közösség szereplői maguk ismerjék meg saját közösségüket, kultúrájukat, illetve a helyi igényeket, szükségleteket, és azok megvalósítására maguk keressék meg a megoldást.
- 2) Elvárás, hogy a kulturális közösségfejlesztési folyamat során a **középpontjában ne a támogatást igénylők, hanem a közösségek igényei, szükségletei álljanak**, azaz:
  - a) a településen, a településrészekben, a térségekben élő emberek bevonása, aktivizálása minél szélesebb körben és minél közvetlenebb módon történjen meg. Ez adja a tevékenység megvalósíthatóságának alapját.
  - b) A projekt ezen tevékenységének előkészítésében is látszódnia kell az érintettek minél korábbi bevonásának, ezzel is megerősítve a támogatást igénylő elköteleződését a közösségfejlesztési folyamat iránt, melyben a szakemberek és a helyi lakosok, továbbá az önkormányzat szorosan és folyamatosan együttműködnek.
  - c) Láthatóvá kell tenni, hogy a projektben a cselekvéseket a beavatkozások során aktivizált közösségek részvételével fogják megtervezni és lehetőség szerint megvalósítani.
- 3) A közösségfejlesztési folyamatba be kell vonni együttműködő partnerként a településen működő közművelődési, könyvtári vagy muzeális intézményeket vagy közművelődési közösségi színtereket, illetve ezek valamelyikét, intézmény hiányában legalább egy, a településen helyi közösséggel foglalkozó személyt. Amennyiben a célterületet több település alkotja, abban az esetben is külön-külön településenként értelmezendő a fenti elvárás. A projekt célkitűzései által érintett egyéb intézmények, szervezetek bevonása is lehetséges.
- 4) A közösségfejlesztési folyamat léptéke:

A közösségfejlesztési folyamat egy egyértelműen körülhatárolható földrajzi területre (ún. célterület), azaz településrész(ek)re, település(ek)re kell vonatkozzon, amely(ek) lélekszámának el kell érnie **legalább az 500 főt** és **nem haladhatja meg a 15 ezer főt**. Amennyiben a közösségfejlesztési folyamat:

- a) több településrészt érint, akkor a településrészek egy településhez kell, hogy tartozzanak. Pl.: egy település két településrésze.
- b) több települést érint, akkor azoknak egymással határosnak kell lenniük, vagy egy közös önkormányzati hivatalhoz szükséges tartozniuk. Pl.: több egymással határos település, vagy egy település és azzal határos másik település településrésze.

Egy támogatási kérelemben egy vagy több célterület is kijelölésre kerülhet, azonban egy település területére vonatkozóan csak egy támogatási kérelem nyújtható be erre a tevékenységre. Pl.: amennyiben egy 28 000 fős település az egész területét fejleszteni kívánja, akkor a projektben legalább 1 db 15 000 fős, és 1 db 13 000 fős célterületet szükséges kijelölni.

A célterület meghatározása a fenti elvárásokat figyelembe véve a támogatást igénylő feladata.

- 5) A közösségi akciók, tevékenységek, programok, együttműködések egy **felépített tematika, koncepció** mentén kell, hogy megvalósuljanak. Törekedni kell rá, hogy a koncepció a célok, eszközök, megvalósítók és várható eredmények tükrében koncepciózus, koherens egészet alkosson.
- 6) **A támogatást igénylőnek helyi cselekvési tervet kell készítenie, melyre vonatkozó elvárásokat a Felhívás 9. sz. melléklete tartalmazza. Szükséges, hogy a közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények minden esetben a fejlesztési célokhoz kötődjenek, helyi cselekvési tervhez illeszkedjenek,** valamint, hogy az adott program tervezésében, megvalósításában és értékelésében a helyi lakosok részt vegyenek.
- 7) **A tevékenységeket a szakmai tartalom bemutatásával, a helyi cselekvési terv elkészítésének módszertani iránymutatásai alapján szükséges teljes egészében kidolgozni.** A kidolgozás során szükséges aktualizálni a célterületre vonatkozóan a Programnaptárt, amelyben a tervezett programok megjelenítésre kerülnek.

8) **A közösségek részvételével megvalósuló felmérés és tervezés:**

A tevékenység megvalósítása magába foglalja a térség, település, településrész aktuális társadalmi, gazdasági helyzetének és mobilizálható erőforrásainak a lakosokat is bevonó feltárását, az eredmények és az abból eredő cselekvési és fejlesztési szükségletek, javaslatok közösségi megvitatását, valamint – legalább a projekt megvalósítási időtartamára és további két évre vonatkozó – a helyi cselekvési terv elkészítését.

Ehhez kapcsolódó kötelezően alkalmazandó módszerek:

- közösségi interjúk,
- közösségi felmérés,
- közösségi beszélgetések, közösségi tervező műhelyek a helyi cselekvési terv elkészültéig.

A Közösségfejlesztési Módszertani Útmutató alapján javasolt elkészíteni a térségben, településen, településrészen a közösségi interjúkat, a közösségi beszélgetéseket, a közösségi felmérést és a helyi cselekvési tervet. A helyi cselekvési tervet célterületenként szükséges elkészíteni.

- 9) A projekt által érintett célterület **közösségi tevékenységének történeti feltárása és a lakosság számára elérhetővé tétele, valamint archiválása** c. tevékenység esetén elvárás: Elsősorban a közművelődési, muzeális és könyvtári intézmények és közművelődési közösségi szinterek együttműködésével, valamint a projekt célkitűzései által érintett egyéb intézmények, szervezetek együttműködésével valósítható meg. A tevékenység megvalósításának célja a működési tapasztalatok, közösségi feladatok, értékek, jó gyakorlatok feltárása, bemutatása és megőrzése a kontinuitás fenntartása és új értékek létrehozásának elősegítése érdekében. A tevékenység megvalósításába bevont intézménnyel, szervezettel együttműködési megállapodást kell kötni, melyet az első mérföldköig szükséges benyújtani.
- 10) A közösségfejlesztési folyamatról, annak eredményeiről, az ahhoz való csatlakozás lehetőségeiről az érintetteket **tájékoztató közösségi információs pont kialakítása** szükséges a település valamely, közösségi térként is funkcionáló, lehetőség szerint

közművelődési, vagy muzeális intézményében, vagy könyvtárakban és közművelődési közösségi színterekben (infrastruktúra-fejlesztés nélkül).

- 11) A kulturális közösségfejlesztési folyamatok sikeres megvalósítása érdekében biztosítani szükséges hogy – amennyiben jelen projekten kívül még nem történt meg – a megvalósításban konzorciumi partnerként részt vevő könyvtárak, levéltárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi színterek legalább egy munkatársa – aki a projektbe együttműködő partnerként bevonásra kerül – részt vegyen a kulturális közösségfejlesztés módszertanát adó Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001 projektben kidolgozott és a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ vagy az Országos Széchényi Könyvtár – Könyvtári Intézet vagy a Nemzeti Művelődési Intézet NKKft. által biztosított akkreditált képzésen,¹² amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.
- 12) **Kulturális közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása keretében támogatható:**
- a) helyi hagyományok feltárása;
  - b) közösségi eredmények bemutatása;
  - c) közösségek szomszédolása (szomszédos közösséget megismerő közös tevékenységek szervezése: szomszédünnep, közösségi térkép készítése);
  - d) közösségi helyismereti kiállítások megszervezése;
  - e) közösségi találkozók szervezése (pl.: elszármazottak találkozója, közös névnapok, újszülöttek napja stb.);
  - f) a közösségi kohéziót erősítő ismeretátadási (múzeumandragógiai és múzeum-, levéltár-, valamint könyvtárpedagógiai) programok szervezése;
  - g) hagyományos és online civil fórumok, közösségi akciók, események szervezése,
  - h) egyéb felhívás céljához illeszkedő, kulturális közösségi akciók, tevékenységek, események.

A kulturális közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása **kötelező legalább negyedévente egyszer** a helyi cselekvési terv elkészítését követően.

A helyi értékfeltáró és bemutató folyamatok sikeres megvalósítása érdekében lehetőség van rá, hogy a fenti a), b) és d) tevékenység megvalósításában konzorciumi partnerként részt vevő könyvtárak, levéltárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi színterek legalább egy munkatársa vagy intézmény hiányában a településen helyi közösséggel foglalkozó személy részt vegyen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, vagy a Nemzeti Művelődési Intézet NKKft. által biztosított akkreditált képzésen,¹³ amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.

- 13) **Programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása keretében támogatható:**

- a) helyi erőforrások feltárása:
  - tanítana-tanulna katalógus (tankatalógus, tudástár);
  - helyi, vármegyei értékek feltárása, értékörzés (pl.: helyi értéktár bizottság megalapítása, működtetése, szellemi kulturális és épített örökség feltárása);
  - közösségi eredmények bemutatása, közösségi kiállítás rendezése a muzeális intézmények és a könyvtárak, levéltárak bevonásával.
- b) a helyi és térségi történelem feltárása, a mindennapok megörökítése a helyi lakosok és a könyvtárak, muzeális és közművelődési intézmények és közművelődési közösségi színterek bevonásával:
  - helytörténetet kutató közösségek alapítása, működtetése;
  - „falukönyv”, közösségi kalendárium készítése;
  - helyi események adatbázisának építése;
  - helytörténeti, helyismereti dokumentumok gyűjtése, feltárása;
  - helyi szellemi kulturális és épített örökség feltárása, bemutatása, archiválása.
- c) tanulókörök szervezése,

¹² A kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (blended: 30 kontaktóra + 30 óra távoktatás) elnevezésű, akkreditált továbbképzés

¹³ A helyi érték feltárása megőrzése (blended: 15 kontaktóra + 15 óra e-learning) elnevezésű, akkreditált képzésen

- d) a helyi néphagyományok megismerését célzó tábor,
- e) generációk közötti tudásátadáshoz kapcsolódó rendezvénysorozatok;
- f) generációk közötti kapcsolat erősítése: diákok és idősek egymást segítő tevékenységeinek összekapcsolása, fejlesztése;
- g) művelődő közösségek (pl.: olvasókör, múzeumbaráti kör, örökségklub, helytörténeti egyesület, amatőr és népművészeti klubok, szakkörök, film- és könyvklubok) megszervezése, működésének szakmai támogatása;
- h) képzési fórumok megszervezése, működésének szakmai támogatása (pl.: lakosság és „képző szerv” (pl.: könyvtár) közötti eseti találkozók, eszmecezerék);
- i) ismeretterjesztő előadássorozatok;
- j) nemzeti, nemzetiségi identitás megerősítése kulturális programokon keresztül;
- k) egyéb felhívás céljához illeszkedő, kulturális programok, programsorozatok.

A helyi cselekvési terv elkészítését követően **félévente legalább egy új program, folyamat vagy rendezvény elindítása kötelező.**

A programok, folyamatok, rendezvények lebonyolításának és a lakosság igényük szerinti fogadásának sikeres megvalósítása érdekében lehetőség van rá hogy a tevékenység megvalósításban részt vevő könyvtárak, levéltárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi színterek legalább egy munkatársa, vagy intézmény hiányában a településen helyi közösséggel foglalkozó személy részt vegyen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, vagy a Nemzeti Művelődési Intézet NKKft. által biztosított akkreditált képzésen,¹⁴ amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.

14) Résztvételi fórumok elindítása, működtetése, meglévők fejlesztése:

A helyi cselekvési terv elkészültét követően kötelező résztvételi fórumok elindítása/meglévők fejlesztése, illetve működtetése a projekt teljes időtartamában. Az első évben legalább négy, a továbbiakban évente legalább két alkalommal. A résztvételi fórumok keretében a közösségfejlesztési folyamat eredményeit szükséges értékelni, az érzékelt hatásokat elemezni és a helyi cselekvési tervet aktualizálni, felülvizsgálni.

Ilyenek résztvételi fórumok lehetnek például:

- a) párbeszédkörök;
- b) kerekasztalok;
- c) szomszédsági tanácsok, közösségi bizottságok.

15) A helyi cselekvési tervhez illeszkedő és a tevékenységek megvalósításához szükséges települési stratégiai dokumentum(ok)nak résztvételi fórumok keretei között való felülvizsgálata és amennyiben releváns módosítása támogatható. Új stratégiai dokumentum kidolgozása is támogatható, amennyiben az szükséges és illeszkedik a helyi cselekvési tervhez.

16) Közösségfejlesztési folyamat tájékoztatási platformjainak megteremtése, fejlesztése:

A helyi nyilvánosság fórumainak megteremtése, meglévő fórumainak fejlesztése, folyamatos működtetése, frissítése, aktualizálása:

- a) honlap;
- b) közösségi oldal;
- c) mobil applikáció;
- d) podcast; rövidfilm (max. 10 perc/db);
- e) földi sugárzású vagy internetes rádió;
- f) kábel vagy internetes televízió;
- g) nyomtatott, illetve elektronikus újság, hírlevél;
- h) hirdető táblák, oszlopok, információs felületek kialakítása, fejlesztése.

A felsoroltak közül legalább kettő megteremtése, illetve továbbfejlesztése kötelező, a megvalósításban a helyi lakosoknak szerkesztőként és tartalom-előállítóként is részt kell

¹⁴ Frontszemélyzeti képzés a kulturális intézmények látogatóbarát szolgáltatásainak fejlesztéséhez (30 óra kontaktórás) elnevezésű, akkreditált képzésen vagy a Kiállítás-rendezés A-Z-ig: az ötlettől a megvalósításig (60 óra blended képzés) elnevezésű, akkreditált képzésen

venni (ide nem értve a projekt előtt már létező médiumok rész- vagy főállású munkatársait).

A helyi nyilvánosság fórumainak sikeres megteremtése és fejlesztése érdekében lehetőség van, hogy a megvalósításban részt vevő könyvtárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi színterek legalább egy munkatársa vagy intézmény hiányában a településen a nyilvánosság fórumaival foglalkozó személy részt vegyen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ által biztosított akkreditált képzésen,¹⁵ amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.

b2) Vármegyei és térségi identitás erősítése:

- 1) A projektnek a közösség fejlesztését, társadalmi kohézió erősítését kell elősegítenie.
- 2) A projekt középpontjában ne a támogatást igénylők, hanem a közösségek igényei, szükségletei álljanak, melyeket az igényfelmérés keretében szükséges felmérni.
- 3) A projekt keretében tervezett tevékenységeket egy egyértelműen körülhatárolható földrajzi területen (ún. célterület) kell megvalósítani. A **tevékenység célterülete** lehet a támogatást igénylő által meghatározott célterület (vármegye; járás, valamint ezek területének egy része (összefoglaló néven térség)). Egy projekt keretében több célterület is kijelölésre kerülhet, azonban a célterületek között átfedés nem lehetséges.
- 4) A támogatást igénylőnek az igényfelmérés eredményeire épülő tervet, ún. **vármegyei/térségi cselekvési tervet** kell készítenie, amely tartalmazza a célterületen élők szükségleteit, saját jövőjükre vonatkozó elképzeléseit. Javasolt, hogy a cselekvési tervben foglalt célokat a támogatást igénylő civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, szakmai szervezetek szereplőivel összefogva valósítsa meg.

A vármegyei/térségi cselekvési terv alapján valósíthatóak meg a vármegye, térség lakosságának közösségi identitását, együttműködését dinamizáló és fenntartó közösségi akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok és rendezvények.

A vármegyei/térségi cselekvési terv készítésére vonatkozó elvárásokat a Felhívás 9. sz. melléklete tartalmazza.

- 5) **Szükséges, hogy a közösségi akciók, tevékenységek, programok, események minden esetben a fejlesztési célokhoz kötődjenek, vármegyei/térségi cselekvési tervhez illeszkedjenek.**
- 6) **A tevékenységeket a szakmai tartalom bemutatásával, a vármegyei/térségi cselekvési terv elkészítésének módszertani iránymutatásai alapján szükséges teljes egészében kidolgozni.** A kidolgozás során szükséges aktualizálni a célterületre vonatkozóan a Programnaptárt, amelyben a tervezett programok megjelenítésre kerülnek.
- 7) A kulturális közösségfejlesztési folyamatok sikeres megvalósítása érdekében biztosítani szükséges, hogy – amennyiben jelen projekten kívül még nem történt meg – a tevékenység megvalósításban konzorciumi partnerként részt vevő könyvtárak, levéltárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi színterek legalább egy munkatársa vagy vármegyei önkormányzati munkatárs(ak) részt vegyen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ vagy az Országos Széchényi Könyvtár – Könyvtári Intézet vagy a Nemzeti Művelődési Intézet NKKft, által biztosított akkreditált képzésen,¹⁶ amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.
- 8) **Kulturális közösségi akciók, tevékenységek, események megvalósítása:**
  - a) helyi, térségi hagyományok feltárása és felelevenítése, archiválása;
  - b) közösségi eredmények bemutatása;
  - c) közösségi helyismereti kiállítások megszervezése;
  - d) közösségi találkozók szervezése (pl.: elszármazottak találkozója);
  - e) hagyományos és online civil fórumok, közösségi rendezvények, szervezése;

¹⁵ PI.: Online kommunikáció a kulturális szektorban (8 óra kontaktóra) elnevezésű képzésen (vagy a PR, marketing kommunikáció (30 óra kontaktóra) elnevezésű, akkreditált képzésen

¹⁶ A kulturális közösségfejlesztés gyakorlata (blended: 30 kontaktóra + 30 óra távoktatás) elnevezésű, akkreditált továbbképzés

- f) egyéb felhívás céljához illeszkedő, kulturális közösségi akciók, tevékenységek, események.

9) **Programok, folyamatok, rendezvények megvalósítása:**

- a) vármegyei, térségi erőforrások feltárása:
  - tanítana-tanulna katalógus (tankatalógus, tudástár),
  - helyi, vármegyei értékek feltárása, értékörzés (pl.: helyi értéktár bizottság megalapítása, működtetése, vármegyei értéktár működtetése), szellemi kulturális és épített örökség meghatározása),
  - ismeretterjesztő előadássorozatok, játékok, programok,
  - közösségi eredmények bemutatása, közösségi kiállítás rendezése muzeális intézmények vagy könyvtárak, levéltárak bevonásával.
- b) a vármegyei és térségi történelem feltárása, a mindennapok megörökítése a helyi lakosok és a könyvtárak, levéltárak muzeális és közművelődési intézmények bevonásával:
  - helytörténetet kutató közösségek alapítása, működtetése,
  - közösségi kalendárium, falukönyv készítése,
  - helyi, térségi események adatbázisának építése,
  - helytörténeti, helyismereti dokumentumok gyűjtése, feltárása,
  - helyi, térségi szellemi kulturális örökség feltárása, bemutatása és archiválása.
- c) tanulókörök szervezése,
- d) népismereti tábor,
- e) generációk közötti tudásátadáshoz kapcsolódó rendezvénysorozatok,
- f) művelődő közösségek (pl.: olvasókör, múzeumbaráti kör, örökségklub, helytörténeti egyesület, amatőr és népművészeti klubok, szakkörök, film- és könyvklubok) megszervezése, működésének szakmai támogatása,
- g) ismeretterjesztő előadássorozatok,
- h) egyéb felhívás céljához illeszkedő, kulturális programok, programsorozatok.

A programok, folyamatok, rendezvények lebonyolításának és a lakosság igényük szerinti fogadásának sikeres megvalósítása érdekében lehetőség van, hogy a tevékenység megvalósításban konzorciumi partnerként részt vevő könyvtárak, levéltárak, közművelődési és muzeális intézmények vagy közművelődési közösségi színterek legalább egy munkatársa vagy intézmény hiányában a településen helyi közösséggel foglalkozó személy részt vegyen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ, vagy a Nemzeti Művelődési Intézet NKKft. által biztosított akkreditált képzésen,¹⁷ amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.

10) A közösségi akciókhoz, eseményekhez, programokhoz, rendezvényekhez kapcsolódó **tudásmegosztó, kommunikációs platformok** kialakítása és fenntartása a megvalósítás alatt:

- a) honlap,
- b) közösségi oldal,
- c) mobil applikáció,
- d) podcast, rövidfilm (max. 10 perc/db),
- e) földi sugárzású vagy internetes rádió,
- f) kábel vagy internetes televízió,
- g) nyomtatott, illetve elektronikus újság, hírlevél,
- h) hirdető táblák, oszlopok, információs felületek kialakítása, fejlesztése.

A felsoroltak közül legalább kettő megteremtése vagy továbbfejlesztése kötelező.

A tudásmegosztó, kommunikációs platformok sikeres kialakítása és fenntartása érdekében lehetőség van, hogy az ezzel foglalkozó személy részt vegyen a Szabadtéri Néprajzi Múzeum – Múzeumi Oktatási és Módszertani Központ vagy a Nemzeti

¹⁷ Frontszemélyzeti képzés a kulturális intézmények látogatóbarát szolgáltatásainak fejlesztéséhez (30 óra kontaktóra) elnevezésű, akkreditált képzésen vagy a Kiállítás-rendezés A-Z-ig: az ötletől a megvalósításig (60 óra blended) elnevezésű, akkreditált képzésen

Művelődési Intézet NKKft. által biztosított akkreditált képzésen,¹⁸ amelynek költsége a felhívás keretében elszámolható.

b3) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása

- 1) A Szolgáltatásfejlesztési cselekvési tervet a Felhívás 10. sz. mellékletét képező útmutató alapján szükséges elkészíteni.
- 2) Egészségügyi szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása:
  - a) A tervezett tevékenységeket a területileg illetékes egészségügyi szolgáltatók (pl.: szakrendelő, Egészségfejlesztési Iroda) bevonásával, illetve azokkal együttműködésben szükséges megvalósítani. Az egészségügyi tevékenységek tervezése során kötelező a területileg illetékes egészségügyi szolgáltatók bevonása. Az egészségügyi tevékenységek megvalósítása során lehetőség van a területileg illetékes egészségügyi szolgáltatók konzorciumi partnerként történő bevonására is.
  - b) Esetmenedzserek alkalmazása a háziorvosi ellátás támogatására: a páciensek célzott eljuttatásának segítése a háziorvos által kiállított beutalóval a szakellátásba és hozzáférésük elősegítése egyéb egészségügyi ellátásokhoz.

b4) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenció programok szervezése, a programokra való eljutás segítése:

- 1) A tervezett tevékenységeket a területileg illetékes egészségügyi szolgáltatók (pl.: szakrendelő, Egészségfejlesztési Iroda) bevonásával, illetve azokkal együttműködésben szükséges megvalósítani. Az egészségügyi tevékenységek tervezése során kötelező a területileg illetékes egészségügyi szolgáltatók bevonása. Az egészségügyi tevékenységek megvalósítása során lehetőség van a területileg illetékes egészségügyi szolgáltatók konzorciumi partnerként történő bevonására is.
- 3) Tematizált egészségfejlesztő és egészség tudatosságot erősítő képzési programok megvalósítása:
  - a) Többalkalmas, tematizált képzési program megvalósítása, melynek célja, a betegségek és sérülések megelőzésének, azok felismerésének, kezelésének lehetőségeiről való lakossági gyakorlatorientált képzés.
    - a1) Betegségmegelőzés és betegség-felismerés a felnőtt lakosság körében:
      - A program célja a testi tünetek észlelésének, testi önvizsgálat módszereinek átadása. Amennyiben a lakosság a program hatására képes saját szervezetük helyes működéséről alapvető információt befogadni, képessé válik arra, hogy ne csupán a súlyos tünetállapotok esetében keressék fel háziorvosukat, vagy a legközelebbi szűrőállomást, hanem a potenciális megbetegedések, kóros állapotok kialakulása előtt – korai szakaszban – forduljanak szakemberhez.
      - Lehetséges témák: Táplálkozási tanácsadás, Önvizsgálat – betegség-felismerés, Egészségfejlesztési alapismeretek, stb.
    - a2) Balesetmegelőzés, elsősegélynyújtás képzés szülők számára:
      - Olyan előadások tartása szülők számára, ahol gyermekéleteket menthet a gyors és szakszerű elsősegélyt nyújtó fellépés.
      - Lehetséges témák: lázgörcs, fulladás, félrenyelés, mérgezés, allergia, ütőeres vérzés, magasból esés, égés, bölcsőhalál – az elméleti ismeretátadás mellett a résztvevők gyakorlatban, fantombabákon sajátíthatják el az újraélesztés lépéseit.
      - Az idénybalesetek megelőzésére vonatkozóan a képzésen hívják fel a résztvevők figyelmét a lehetséges veszélyekre (pl.: ünnepek alkalmával főzés következtében bekövetkezett gyakran súlyos gyermek- égési sérülések stb.), melynek következtében tudatosabbá válhatnak a képzést elsajátító szülők.

¹⁸ Pl.: Online kommunikáció a kulturális szektorban (8 óra kontaktóra) elnevezésű képzésen (vagy PR, marketing kommunikáció (30 óra kontaktóra) elnevezésű, akkreditált képzésen

- b) A képzések során szükséges az egészségfejlesztési segítő szakma bevonása, bemutatása, valamint promotálása, érzékenyítése, hogy a segítő tevékenysége és szerepe érthetővé váljon a célcsoport körében is.
  - c) A képzési programok összeállítása során kiemelten fontos szem előtt tartani, a céllakosság igényeire (közérthető) szabott tartalmi, és kommunikációs eszközökkel operáló gyakorlati tudásátadást preferáló ismeretátadást.
  - d) A nemzeti köznevelésről 2011. évi CXCV. törvény 9/A. § (1) bekezdése alapján a nevelési-oktatási intézmény saját pedagógus-munkakörben foglalkoztatott alkalmazottján és az intézményben iskola-egészségügyi szolgálatot ellátó szakemberen és az intézménnyel kötött együttműködési megállapodással rendelkező állami szervén kívül más személy vagy szervezet tanórai vagy egyéb, tanulók részére tartott foglalkozás keretében szexuális kultúrával, nemi élettel, nemi irányultsággal, szexuális fejlődéssel, a kábítószer fogyasztás káros hatásaival, az internet veszélyeivel és egyéb testi és szellemi egészségfejlesztéssel kapcsolatos foglalkozást csak akkor tarthat, ha jogszabályban kijelölt szerv nyilvántartásba vette.
- 4) Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok c. tevékenységek esetében csak olyan sporttevékenységek támogathatók, amelyeket több éven keresztül rendszeresen szerveznek, és amelyek célja az egészség javítása.

C) Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységekre vonatkozó elvárások:

c1) Infokommunikációs akadálymentesítés:

Amennyiben az adott projekt esetében weboldalak kialakítása, fejlesztése is tervezett, kötelező az infokommunikációs akadálymentesítés projektarányos megvalósítása, amely a Felhívás szempontjából kizárólag a weboldalak akadálymentesítését jelenti.

Az akadálymentes weboldalak kialakításával, fejlesztésével kapcsolatban informatikai szakember és rehabilitációs környezettervező szakmérnök bevonása szükséges a megfelelő megvalósítás érdekében, melyet az informatikai szakember és a rehabilitációs környezettervező szakmérnök nyilatkozatával (Informatikai szakember és rehabilitációs környezettervező szakmérnök nyilatkozata az infokommunikációs akadálymentesítésről) szükséges alátámasztani a projekt megvalósítása során, de legkésőbb a projekt fizikai befejezése mérföldkőnél.

Minimum feltételek az akadálymentes weboldal kialakításával, fejlesztésével kapcsolatban az alábbiak:

- Az egyetemes tervezés alapján az összes felhasználó számára elérhetővé kell tenni a szervezet weboldalának megfelelő használatát. A közös, normál weboldalnak szükséges akadálymentesen működnie, nem pedig egy külön akadálymentes verzió létrehozása a cél, amely csak a látássérülteket segíti.
- Az akadálymentes weboldal szabványa a WCAG 2.1, melynek minimum szintjét az „AA” szintet szükséges elérni.
- A HTML és CSS forráskód szabványossága.

c2) Vármegyei Felzárkózási Fórum létrehozásával és működtetésével kapcsolatos elvárások:

- 1) A Vármegyei Felzárkózási Fórum célja a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózását segítő vármegyei szintű egyeztetési, konzultációs rendszer működtetése, a vármegye településein élő hátrányos helyzetű csoportokat érintő szolgáltatáshiányokra vonatkozó megoldások keresése, ennek érdekében a települések helyi esélyegyenlőségi programokhoz kapcsolódó feladatellátásának segítése; területi és ágazatközi együttműködések erősítése; tapasztalatcsere biztosítása a programokat megvalósítók között.
- 2) Meglévő vagy az EFOP-1.6.3-17 projekt keretében korábban létrehozott Vármegyei Felzárkózási Fórum további működtetése lehetséges, amennyiben az bemutatottan megfelel a felhívás jelen pontjában meghatározott elvárásoknak.
- 3) Feladata:

- Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálatában, módosításában, új kidolgozásában való közreműködés, véleményezés és a dokumentumok elfogadása.
  - Hátrányos helyzetű célcsoportonkénti tematikus ülések szervezése.
  - Társadalmi felzárkózási szempontok érvényesítése a vármegyei stratégiai és fejlesztési dokumentumokban.
  - A vármegyéhez tartozó önkormányzatok szolgáltatási hiányainak megoldására fejlesztési irányok, ajánlások, megoldások megfogalmazása a helyi önkormányzatok felé.
  - A vármegyei szolgáltatáshiányok rendszer szintű anomáliáinak jelzése a helyi szolgáltatók felé.
  - A jelen felhívás keretében megvalósításra kerülő TKR standard támogatási kérelmek megvalósításának nyomon követése, szakmai támogatása, szolgáltatáshiányok megoldásában koordináció ellátása a közszolgáltatást nyújtó intézmények felé.
  - Ágazatközi információcsere és együttműködés biztosítása.
  - Munkacsoportok létrehozása és működtetése.
- 4) Ülések: 12 havonta minimum 2 db. A Fórum megtartása kötelező, a Fórumok javasolt létszáma minimum 20 fő, maximum 35 fő.
- 5) Fórumok tagjai:
- helyi önkormányzati szereplők
  - vármegyei roma nemzetiségi önkormányzat képviselői
  - helyi roma nemzetiségi önkormányzati képviselői
  - vármegyében működő civil szervezetek, egyházak képviselői
  - vármegyében működő közszolgáltató intézmények képviselői
  - vármegyei gazdasági szereplők
  - a vármegyei kormányhivatalok foglalkoztatási szakterülete és a népegészségügyi szakigazgatási szervek képviselője
  - a Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottságok képviselője
  - Szakképzési Centrumok képviselője (vármegyénként 1 centrum)
  - tankerületi központ képviselője
  - vármegyei önkormányzat felhívás céljához kapcsolható bizottságainak vagy tématerületeinek képviselője (pl.: Egészségügyi és Szociális Bizottság, Kulturális Bizottság, Idősügyi Bizottság/referens, Ifjúságügyi Bizottság/referens)
  - Vármegyei Kormányhivatal felhívás céljához kapcsolódó szervezeti egységei (pl.: Gyámügyi és Igazgatási Főosztálya)
  - egyéb meghívottak (vármegyei szinten felmerülő feladatok szerint)

Állandó meghívottak:

- a terület Országgyűlési képviselője,
- a Társadalmi Esélyteremtési Főigazgatóság HEP osztályának vármegyei képviselője,
- a vármegyei terület fejlesztési és foglalkoztatási szakterületének képviselője,
- a vármegyében megvalósuló Felzárkózó Települések Program szakmai megvalósító munkatársai,
- központi államigazgatási szervek (a Fórum napirendje/tematikája szerint),
- Belügyminisztérium gondoskodáspolitikáért felelős szakterülete,
- Civil Közösségi Szolgáltató Központ képviselői,
- vármegyei rendőr főkapitányság képviselője,
- Fórum szervezését és koordinációs feladatait ellátó munkatársak.

Eseti meghívottak:

- a vármegyében futó felzárkózási, szociális, kulturális, egészségügyi és családügyi programok képviselői (a Fórum napirendje/tematikája szerint),
- egyéb, a fórum munkájához kapcsolódó személyek vagy szervezetek.

Fórumok tagjainak kiválasztására alkalmazandó szempontok:

- A helyi önkormányzatok esetében – ahol releváns – előnyben részesülnek a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet 2. számú mellékletében szereplő C és D szempontok valamelyikének megfelelő önkormányzatok.

- Egyenlő arányban szükséges bevonni helyi önkormányzatokat (min. 3 db), valamint helyi roma nemzetiségi önkormányzatokat (min. 3 db), de – a területi sajátosságokat figyelembe véve – szükség esetén több szereplő bevonása is lehetséges.
- Mind a helyi, mind a nemzetiségi önkormányzatok esetében: 1 db községi, 1 db nagyközségi, 1 db városi rangú település bevonása és az adott vármegyében kijelölt legalább 1 db fenntartható városfejlesztési eszköz keretében kijelölt városi önkormányzat bevonása szükséges (az adott vármegye településszerkezetét figyelembe véve a feltétel relevanciája tekintetében), annak céljából, hogy megvalósuljon a különböző településszintű képviselő a fórum keretében. Abban az esetben, amennyiben a vármegyében nem található nagyközség szükséges még egy 5000 fő alatti lakónépességet számláló város bevonása is.
- A civil szervezetek kiválasztása pályázat keretében történik (5 db). Azon civil szervezetek pályázhatnak, melyek az MNTFS és/vagy a hátrányos helyzetű célcsoportokkal foglalkoznak (különösen oktatás-képzés területén, illetve fogyatékos személyekkel, nők egyenjogúságával foglalkozó szervezetek), legalább 2 éve működnek, a vármegyében székhellyel rendelkeznek.
- Előnyben részesülnek azon szervezetek, amelyek az MNTFS beavatkozási területeihez kapcsolódó programok bonyolításában részt vettek, és/vagy nemzetiségekkel, kiemelten romákkal kapcsolatos tevékenységet végeznek.
- Minimum egy egyházi szervezet bevonása kötelező.
- Gazdasági szereplők esetében minimum három szervezet bevonása kötelező (vármegyei szintű Foglalkoztatási Paktum megléte esetén az egyik delegált a paktum delegáltja).
- A szakképzési centrumok közül egy centrum meghívása javasolt.
- Egy, maximum kettő vármegyei önkormányzati bizottság meghívása javasolt.

A Fórumnak munkacsoportot kell létrehoznia. A munkacsoportnak háromhavonta, a helyi esélyegyenlőségi programok hátrányos helyzetű célcsoportjaihoz kapcsolódó tematikus üléseket kell tartania, amelyek a szolgáltatási hiányok kiküszöbölését segítő együttműködési lehetőségeket feltérképezik, feltárják, és megoldási javaslatokat fogalmaznak meg a Fórum számára. A tematikus ülések tagjainak kiválasztásakor nem szükséges alkalmazni a Fórum tagjaira vonatkozó kiválasztási szempontokat. (A tematikus ülésekre a témában érintett külső szereplők meghívása javasolt.)

D) Választható, önállóan nem támogatható tevékenységekkel kapcsolatos további elvárások:

d1) Szemléletformáló tevékenységek, programok esetén:

A szemléletformáló tevékenységek, programok részletes tematikáját és azokhoz kapcsolódó költségtervet legkésőbb az első mérföldkőig szükséges benyújtani.

1) Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok esetében további elvárás:

A Felhívás keretében olyan bűnmegelőzési programok támogathatóak, amelyek a helyi közösség tagjainak bevonásával az elkövetővé válás vagy áldozattá válás, illetve a bűnalkalmak csökkentésével kívánja a közbiztonságot javítani. A megalapozó dokumentumban szükséges meghatározni, hogy az áldozattá vagy elkövetővé válás, illetve a bűnalkalmak csökkentése-e a cél.

Szükséges a megalapozó dokumentum részeként egy részletes helyzetjelentést készíteni, melyben bemutatásra kerül az a közbiztonsági probléma, amelyre a program reagálni kíván. A helyzetjelentésben az alábbi szempontok bemutatására szükséges kitérni:

- a terület jellemzői, bűnügyi sajátosságai;
- a problémához kötődő bűncselekmények száma, jellemzői;
- a problémában közvetlenül érintett, elkövetővé vagy áldozattá vált személyek jellemzői;
- problémával érintett, veszélyeztetett csoport jellemzői.

Vármegyei Bűnmegelőzési Tanács létrehozása kizárólag a Nemzeti Bűnmegelőzési Tanáccsal együttműködésben valósítható meg.

A tervezett bűnmegelőzési program során az alábbi módszerek legalább egyikét kötelezően alkalmazni szükséges:

- tudatosságnövelés, az önvédelem képességének fokozása;
- együttműködés, információáramlás javítása;
- kontroll biztosítása a veszélyeztetett területeken;
- prekriminális állapotok, veszélyhelyzetek felismerése és megszüntetése.

A programok megvalósítása során alkalmazható eszközök, mint például:

- szituációs bűnmegelőzési eszközök, különös tekintettel a 25 bűnmegelőzés technikára és az építészeti bűnmegelőzés eszközeire;
- médiakampány;
- lakossági előadások, bemutatók;
- szakemberek képzése (iskolarendszerben vagy azon kívül);
- szakmai és lakossági fórumok;
- szakmai és lakossági kiadványok;
- figyelemfelhívó táblák, jelzések;
- szakmai és lakossági jelzőrendszer működtetése;
- információáramlás javítása;
- élménypedagógiai foglalkozás.

A bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok megvalósításába rendőr oktató bevonható.

2) Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása esetében további elvárás:

Kötelező a Bike Safe rendszerben történő regisztráció, amennyiben kerékpár beszerzés vagy elektromos rásegítésű kerékpár beszerzés történik. A Bike Safe törzskönyvet csatolni kell az elszámolásnál.

d2) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek (pl.: alapvető digitális írástudás kompetenciák fejlesztése, infokommunikációs eszközök alapszintű használatának elsajátítása érdekében) szervezése és a programra való eljutás segítése a mélyszegénységben élők (ideértve mélyszegénységben élő gyermekeket, fiatal felnőtteket is), romák (ideértve roma gyermekeket is), fogyatékkal élők és időskorúak számára tevékenység esetében:

A megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni a digitális kompetenciafejlesztő programokkal, tréningekkel elérni tervezett célcsoporti kört. A Felhívás 1.2. 3) e) pontja alapján szükséges biztosítani a projekt más, azonos célú forrásból azonos tevékenység megvalósítására támogatásban részesülő projektektől való lehatárolását és projekt megvalósítása során történő folyamatos betartását. Továbbá a tevékenység megvalósítása során a programokon, tréningeken résztvevőkről célcsoporti nyilatkozat benyújtása szükséges legkésőbb a 2. mérőföldkőig.

Ha a projekt műszaki, szakmai tartalma csökken, ezzel arányosan csökken a támogatási összeg is. (Részletesen lásd: Korm. rendelet 156. §, 157. §)

2.4. Horizontális szempontok érvényesítésével kapcsolatos elvárások és követelmények

1. Általános elvárások:

A táji, természeti, környezeti értékek védelmével, a klímaváltozás elleni küzdelemmel, az esélyegyenlőséggel, valamint a nők és férfiak közötti egyenlőséggel kapcsolatos elvek az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1060 Rendeletének 9. cikkében megfogalmazott horizontális elvek átfogó elemei, amelyek érvényesítése az Európai Unió fejlesztéspolitikájának kötelező része. Ezen elvek érvényesítése a horizontális elvárásokon és követelményeken keresztül történik. A horizontális elvárások részletes ismertetése megtalálható az „ÁÚF 21-27”

11. fejezetében. Kérjük, ezeket alaposan tanulmányozza át, mert mind a projekt előkészítését, mind a megvalósítását jelentősen befolyásolhatják.

A horizontális elvárás, illetve követelmény megvalósítása, valamint a megvalósítás eredményességének nyomon követése érdekében végzett tevékenységek következtében felmerült költségek elszámolhatóak.

A projekt tervezése és megvalósítása során kérjük, vegye figyelembe, hogy a projektben létrehozott eredményeknek minden esetben meg kell felelniük az alábbi elvárásoknak:

- a) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projektre vonatkozó európai uniós és hazai környezetvédelmi és esélyegyenlőségi előírásokat, jogszabályokat, az elővigyázatosság és a „ne okozz jelentős kárt”¹⁹ (DNSH) elveket betartani, a projekt által érintett területen a védett környezeti, természeti és kulturális értékeket megőrizni, a fennálló vagy a beruházás során keletkezett környezeti kárt és az esélyegyenlőség szempontjából jogszabályba²⁰ ütköző nem-megfelelőséget legkésőbb a projekt megvalósítása során megszüntetni.

A projektek a DNSH és SKV elvárásoknak a támogatható tevékenységek, valamint a szakmai elvárások teljesítésével eleget tesznek.

- b) Az európai uniós forrásból támogatott projektek kedvezményezettje köteles a projekt végrehajtása során az esélyegyenlőséget, a nők és férfiak közti egyenlőséget, valamint a Fogyatékosokkal élő Személyek Jogairól szóló ENSZ-egyezményt a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban alkalmazni. A projektek végrehajtása során a fogyatékos személyeket megillető alapvető emberi jogokat – hozzáférhetőség biztosítása pl.: akadálymentesítéssel és az ehhez kapcsolódó szabványok alkalmazásával – biztosítani kell;
- c) A fejlesztéshez kapcsolódó nyilvános eseményeken, kommunikációjában és viselkedésében a kedvezményezett esélytudatosságot fejezzen ki: ne közvetítsen szegregációt, csökkentse a csoportokra vonatkozó meglévő előítéleteket.

2. Témaspecifikus elvárások:

a) Esélyegyenlőség érvényesítése:

a1) Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (6) bekezdésének megfelelően.

a2) Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 63. § (4) bekezdésének megfelelően.

b) Vezetők, munkatársak részvétele esélyegyenlőségi képzésen:

Elvárás, hogy a kedvezményezett vezető tisztségviselői, illetve alkalmazottként foglalkoztatott munkatársai (legalább 2 fő vezető tisztségviselő és legalább 2 fő alkalmazott létszámban) – személyesen vagy online – esélyegyenlőségi képzésen vegyenek részt minimum 6 óra terjedelemben.

A képzés a kirekesztettség magas kockázatával jellemezhető célcsoportba (kiemelten a romák, családosok, megváltozott munkaképességű személyek, idősek és pályakezdő fiatalok) tartozó személyek speciális sajátosságaira fókuszál. Olyan sajátosságok általános megismerése a cél, amely munkavállaláshoz kapcsolódóan, szolgáltatás igénybevétele vagy infrastruktúra használata során jelenik meg. A képzés nyilvántartott²¹ felnőttképző szervezetnél vehető igénybe, költsége elszámolható. A tevékenység

¹⁹ „Ne okozz jelentős kárt” elv: a támogatott fejlesztés nem sérti jelentősen Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2020/852 rendelet 9. cikkben meghatározott egyik környezeti célkitűzést (az éghajlatváltozás mérséklése; az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás; a vízi és tengeri erőforrások fenntartható használata és védelme; a körforgásos gazdaságra való átállás; a szennyezés megelőzése és csökkentése; a biológiai sokféleség és az ökoszisztémák védelme és helyreállítása) sem.

²⁰ 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

²¹ Felnőttképző szervezetek nyilvántartása: <https://far.nive.hu/publikus-adatok/felnottkepzo-knyilvantartasa>

elvégzésének igazolása a felnőttképző szervezet által kiállított, a képzés sikeres elvégzését igazoló dokumentummal (pl.: oklevél, tanúsítvány, bizonyítvány) lehetséges.

Konzorciumi pályázás esetén a meghatározott minimum létszám a konzorcium egészére értendő.

Egy személy képzéséhez kapcsolódó költség kizárólag egy támogatási kérelemben számolható el és rögzíthető horizontális adatszolgáltatásként.

Amennyiben egy adott támogatást igénylőnek több támogatott projektje érintett az elvárással, úgy a képzésen résztvevők létszáma nem adódik össze, az elvégzett képzés több projekthez igazolható, melyről a támogatást igénylőnek nyilatkoznia szükséges. A horizontális adatszolgáltatási mutatóra nulla értéket kell rögzíteni azon projektek esetében, ahol a már más projekt keretében elvégzett és elszámolt képzés kerül igazolásra.

Kapcsolódó horizontális adatszolgáltatási mutató²²:

Horizontális adatszolgáltatás neve	Mértékegység	Típusa (környezetvédelmi/ esélyegyenlőségi)
Esélyegyenlőségi képzést sikeresen elvégző munkavállalók száma (vezetők, munkatársak)	fő	esélyegyenlőségi

3. A FINANSZÍROZÁSSAL KAPCSOLATOS INFORMÁCIÓK

3.1. Vissza kell-e fizetni a támogatást?

Nem, a támogatás vissza nem térítendő támogatásnak minősül, ezért a támogatást – szerződés szerinti projektmegvalósítás esetén – nem kell visszafizetni.

3.2. Mennyi a projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége?

A projekt Európai Unióval elszámolható összköltsége az adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletben található.

3.3. Mennyi támogatást lehet igényelni?

Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás minimum és maximum összege a felhívás adott területi egységre vonatkozó területspecifikus mellékletében olvasható.

A támogatás maximális mértéke az Európai Unióval elszámolható összköltség 100%-a.

4. A PROJEKTVÉGREHAJTÁS IDŐTARTAMA

4.1. Mikor kezdhető meg a projekt?

A támogatási kérelem benyújtása előtt megkezdett projekthez is igényelhet támogatást, ha azt a kérelem benyújtásáig fizikailag még nem fejezte be.

További részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 1. alpontja tartalmaz.

Ha Ön a támogatási döntés kézhezvétele előtt már megindítja a közbeszerzési eljárást, be kell tartania a vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket is.²³

²² A horizontális adatszolgáltatási mutatót az EPTK felületen a Projekt adatlapon a Monitoring mutató funkcióban szükséges rögzíteni.

²³ Lásd: Korm. rendelet Közbeszerzési eljárások ellenőrzése c. fejezete

4.2. Mikorra kell befejezni a projektet?

Mikor minősül befejezettnek a projekt?

Fizikailag akkor befejezett a projekt, ha valamennyi támogatott tevékenység megvalósult a támogatási szerződésben és a felhívásban meghatározott feltételek szerint. A projekt fizikai befejezésének napja tehát az a nap, amikor az utolsó támogatott tevékenység megvalósul.

Pénzügyileg akkor befejezett a projekt, ha fizikailag befejezett, és a megvalósítás során keletkezett bizonylatok – szállítói kifizetés esetén az előírt önrész szállítók részére történő – kifizetése megtörtént.

További részletes szabályozás az "ÁÚF 21-27" 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

Mennyi idő alatt kell fizikailag befejezni a projektet?

A projekt fizikai befejezésének határideje: **2029. június 30.**

Ha Ön a projekt megvalósítását a támogatási szerződés hatályba lépéséig nem kezdte meg, a végrehajtási határidő a támogatási szerződés hatályba lépésének napjával kezdődik.

További részletes szabályozás az „ÁÚF 21-27” 8.6. fejezetének 2. alpontjában olvasható.

A záró kifizetési kérelem benyújtásának határideje a projekt fizikai befejezését követő legfeljebb 60 nap, de legkésőbb 2029. június 30.

5. MÉRFÖLDKÖVEK, INDIKÁTOROK

5.1. Hány mérföldkövet kell tervezni?

A mérföldkő a projekt megvalósítása szempontjából jelentős időpont, amelyhez a projekt megvalósítása révén elért szakmai vagy műszaki eredmény kapcsolódik, vagy az elérendő eredmény egy jól körülhatárolható fejlesztési szakasza lezárul. Egy adott mérföldkőhöz ezen túlmenően meg kell tervezni az adott mérföldkővel bezárólag várhatóan elszámolni kívánt költségek kumulált mértékét is.

Önnek a projektjében 2 mérföldkövet kell tervezni. Az utolsó mérföldkövet a projekt fizikai befejezésének várható időpontjára kell megtervezni.

Az egyes mérföldkövekkel kapcsolatos elvárások a következők:

Minden betervezett mérföldkő teljesítését alátámasztó dokumentumokkal kell igazolni.

1. mérföldkő:

A mérföldkövet a **támogatási szerződés hatályba lépésétől számított 18 hónap utolsó napjáig** szükséges betervezni.

A mérföldkőhöz az alábbi – projekt szempontjából releváns – dokumentumok csatolása szükséges:

- a) Kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetén:
  - a1) Felülvizsgált SZÚT és VEP / újonnan kidolgozott SZÚT és VEP
  - a2) A felhívás szerinti támogatható tevékenységek megvalósítása esetén VEP és SZÚT illeszkedés bemutatása.
  - a3) Vármegyei Felzárkózási Fórum működési szabályzata, tagjainak köre
  - a4) Vármegyei Felzárkózási Fórum üléseinek jegyzőkönyvei
  - a5) Vármegyei Felzárkózási Fórum tematikus munkacsoport ülések jegyzőkönyvei
- b) Projekt munkacsoport ülések jegyzőkönyvei
- c) Aktualizált tevékenység ütemterv
- d) Aktualizált programnaptár
- e) A Felhívás 2.3, 2.4, 6.2 pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása pontonként külön bemutatva, valamint a 6.6. pontban szereplő Alapjogi Charta érvényesülésének ismertetése.
- f) A projektmenedzsment szervezet rövid bemutatása, valamint a Kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozat arra vonatkozóan, hogy a projektmenedzsment szervezet megfelel a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában leírtaknak.

- g) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása tevékenység esetén:
  - g1) helyi cselekvési terv (benne kitérve: a közösségi interjúk, a közösségi felmérések és a közösségi beszélgetések eredményeinek összefoglalására, kiemelve a résztvevők számát),
  - g2) együttműködési megállapodás az intézményi, ágazati együttműködésről,
  - g3) megújított, vagy újonnan készített helyi cselekvési tervében foglalt irányvonalához illeszkedő stratégiai dokumentum(ok).
- h) Vármegyei és térségi identitás erősítése c. tevékenység esetén:
  - h1) vármegyei/térségi cselekvési terv (benne kitérve: a közösségi interjúk, a közösségi felmérések és a közösségi beszélgetések eredményeinek összefoglalására, kiemelve a résztvevők számát).
- i) Szemléletformáló tevékenységek, programok részletes tematikája és azokhoz kapcsolódó költségterv.
- j) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása tevékenység esetén: Szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv
- k) Aktualizált beszerzendő eszközök listája
- l) Azonos tevékenység megvalósítására támogatásban részesülő projektektől való lehatárolás bemutatása, releváns esetben célcsoporti nyilatkozat benyújtása.

2. mérföldkő:

A teljes projekt fizikai befejezését szükséges önálló mérföldkőként betervezni.

A mérföldkő teljesítéséhez kapcsolódóan az alábbi – adott projekt szempontjából releváns – dokumentumok benyújtása szükséges:

- a) Kizárólag TKR kiemelt eljárásrend esetén:
  - a1) Vármegyei Felzárkózási Fórum üléseinek jegyzőkönyvei
  - a2) Vármegyei Felzárkózási Fórum tematikus munkacsoport ülések jegyzőkönyvei
- b) Projekt munkacsoport ülések jegyzőkönyvei
- c) Aktualizált tevékenység ütemterv
- d) Aktualizált programnaplár
- e) Informatikai szakember és rehabilitációs környezettervező szakmérnök nyilatkozata az infokommunikációs akadálymentesítésről
- f) Digitális kompetenciafejlesztő programokon, tréningeken résztvevőkről célcsoporti nyilatkozat
- g) Azonos tevékenység megvalósítására támogatásban részesülő projektektől való lehatárolás bemutatása, célcsoporti nyilatkozat benyújtása.
- h) Képzés(ek)ről igazolások (pl.: tanúsítvány, bizonyítvány)
- i) A Felhívás 2.3, 2.4, 6.2 pontjában előírt releváns szakmai-műszaki és horizontális feltételeknek való megfelelés bemutatása pontonként külön bemutatva, valamint a 6.6. pontban szereplő Alapjogi Charta érvényesülésének ismertetése.
- j) Kedvezményezett büntetőjogi felelőssége tudatában megtett nyilatkozata arra vonatkozóan, hogy a megvalósítási időszak alatt alkalmazott projektmenedzsment szervezet megfelelt a 2021-2027-es időszakra vonatkozó Elszámolási Útmutató c. dokumentumának 3.8.2 pontjában leírtaknak.
- k) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosítását igazoló dokumentumok a Kedvezményezettek Tájékoztatói Kötelezettségei a 2021-2027-es fejlesztési ciklusban KTK Plusz szerint.
- l) Fotódokumentáció, részvételi felhívások vagy meghívók, jelenléti ívek, szöveges beszámolók
- m) Teljesítés igazolások
- n) Egyéb projektzárást igazoló dokumentum

5.2. Milyen indikátorok teljesítéséhez kell hozzájárulni?

Kérjük, hogy a támogatási kérelmében az alábbi táblázatban szereplő kimeneti és eredmény indikátorokat a projekt szempontjából releváns esetben szerepeltesse.

Indikátor neve	Alap	Mérték-egység	Típusa ²⁴	Azonosító	Része-e a műszaki-szakmai tartalomnak (Igen/Nem)	Célérték tervezése szükséges (Igen/Nem)
Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma	ESZA+	db	OP kimeneti	TPO13	Nem	Igen
Egyéb, nem közösségi célú programok száma	ESZA+	db	OP kimeneti	TPO14	Nem	Igen
A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma	ESZA+	fő	OP eredmény	TPR05	Nem	Igen
Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségüghöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés	ESZA+	db	OP eredmény	TPR10	Nem	Nem

Indikátor neve: Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma

Indikátor definíciója: A támogatott projekt keretében megvalósításra kerülő hátrányos helyzetű csoportokat célzó akciók, események, programok, rendezvények száma. Azon tevékenységek esetében, ahol a cél kifejezetten a hátrányos helyzet mérséklésére irányul. Jelen felhívás esetében hátrányos helyzetű csoportok: a Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölt, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (2) bekezdésében nevesített csoportok: kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportja.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében megvalósításra kerülő, hátrányos helyzetű csoportokat célzó programok száma összesen.

Indikátor igazolásának módja: Programokat megvalósító támogatást igénylő/konzorciumi tag nyilatkozata, alátámasztásként szükséges a programnaptár, valamint a rendelkezésre álló releváns dokumentumok csatolása (pl.: helyi/vármegyei/térségi cselekvési terv, meghívók, események meghirdetéséről szóló dokumentum, fotók, jelenléti ívek).

Indikátor neve: Egyéb, nem közösségi célú programok száma

Indikátor definíciója: A támogatott projekt keretében megvalósításra kerülő egyéb felhívás céljához és támogatható tevékenységeihez illeszkedő akciók, események, programok, rendezvények száma, melyek nem számíthatók be a TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma indikátorba. Pl.: Vármegyei Felzárkózási Fórumok ülései, Vármegyei Felzárkózási Fórumok tematikus munkacsoport ülései, projekt munkacsoport ülései.

Indikátor számítási módja: A projekt keretében megvalósításra kerülő egyéb felhívás céljához és támogatható tevékenységeihez illeszkedő akciók, események, programok, rendezvények száma összesen. Az indikátor nem számít bele a TPO13 Hátrányos helyzetűeket célzó programok száma c. indikátorba.

²⁴ Közös kimeneti, közös eredmény, OP-kimeneti, OP-eredmény

Indikátor igazolásának módja: Programokat megvalósító támogatást igénylő/konzorciumi tag nyilatkozata, alátámasztásként szükséges a programnaptár, valamint egyéb rendelkezésre álló releváns dokumentumok csatolása (pl.: projekt munkacsoport ülések jegyzőkönyvei, projekt munkacsoport együttműködési megállapodás(ok), Vármegyei Felzárkózási Fórumok üléseinek jegyzőkönyvei, Vármegyei Felzárkózási Fórumok tematikus munkacsoport üléseinek jegyzőkönyvei, meghívók, események meghirdetéséről szóló dokumentum, fotók, jelenléti ívek).

Indikátor neve: A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma

Indikátor definíciója: A támogatott projekt keretében megvalósításra kerülő hátrányos helyzetű csoportokat célzó akciókon, eseményeken, programokon, rendezvényeken résztvevő hátrányos helyzetű személyek száma.

Indikátor számítási módja: Az indikátor értékébe minden hátrányos helyzetű csoportokat célzó akciókon, eseményeken, programokon, rendezvényeken (összefoglaló néven: programokon) részt vett személy beleszámít, így előfordulhat, hogy egy személy több program kapcsán is számításba kerül. Cél, hogy a bázisértékhez képest növekedjen a lakosságon belül a programokon résztvevők száma. A bázisérték alapértelmezetten nulla.

Indikátor igazolásának módja: Programokat megvalósító támogatást igénylő/konzorciumi tag nyilatkozata, alátámasztásként szükséges a Programnaptár, valamint a rendelkezésre álló releváns dokumentumok csatolása (pl.: helyi/vármegyei/térségi cselekvési terv, anonimizált ESZA kérdőívekből származó adatok, fotók, jelenléti ívek, hátrányos helyzetű célcsoportokra vonatkozó fogalommeghatározásban szereplő igazolások).

Indikátor neve: Azon települések száma, ahol javult a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés.

Indikátor definíciója: A projekt keretében megvalósítandó tevékenységek eredményeként azon településeket szükséges számításba venni, ahol javult/elérhetővé vált/megszervezésre került a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés. Az indikátor a szolgáltatások elérhetőségének javítása, összehangolása tevékenységhez kapcsolódik.

Indikátor számítási módja: Azon települések száma, ahol javult/elérhetővé vált/megszervezésre került a foglalkoztatáshoz, oktatáshoz, egészségügyhöz, szociális és/vagy lakhatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés a projekt eredményeként. A bázisérték alapértelmezetten nulla.

Indikátor igazolásának módja: Tevékenységet megvalósító támogatást igénylő/konzorciumi tag nyilatkozata, szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv.

A támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértékének csökkenése:

Őn kizárólag a támogatás arányos csökkentése mellett csökkentheti a támogatási szerződésben vállalt indikátor tervértéket.²⁵

A támogatási szerződésben vállalt indikátor alulteljesítése:

A támogatás összegét csökkentjük, ha a támogatási szerződésben meghatározott indikátor teljesítése a célérték elérésének vállalt időpontjában nem éri el a célérték 75%-át. A támogatás csökkentésének aránya megegyezik az indikátor célérték 75%-a és az indikátor teljesítésének százalékos mértéke közötti különbséggel²⁶.

6. PROJEKTVÉGREHAJTÁSSAL KAPCSOLATOS EGYÉB ELVÁRÁSOK

6.1. Mire nem kapható támogatás?

A 2.1. pontban meghatározott tevékenységeken kívül más tevékenység nem támogatható.

Így például nem támogatható:

- 1) Járműbeszerzés – kivéve a kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek kapcsolódó kerékpár vagy cargo kerékpár beszerzését;

²⁵ Korm. rendelet 160. §.

²⁶ Korm. rendelet 160. §.

- 2) Élő állat beszerzése;
- 3) Politikai tevékenységek;
- 4) Filmgyártás (kivéve: max. 10 perces rövidfilmek);
- 5) A társadalmi kirekesztődést erősítő tevékenységek;
- 6) Pénzben történő adományozás, megélhetési támogatás;
- 7) Természetbeni juttatások (kivéve: Felhívás 2.1.1. B) b) b1) pontja esetén).

6.2. Milyen további szakmai elvárásoknak kell megfelelni a megvalósítás során?

- 1) Ön, mint kedvezményezett a projekt megvalósítása során köteles a hatályos jogszabályokban meghatározott tájékoztatási és nyilvánossági kötelezettségeknek eleget tenni, a projektről és a támogatásról az ott meghatározott módon és tartalommal információt nyújtani. Az ezzel kapcsolatos követelményeket a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalról letölthető „Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz” c. útmutató és az Arculati Kézikönyv Plusz” tartalmazza.

2) Közgazdasági és pénzügyi elemzés készítésére vonatkozó elvárások:

Az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló 2021/1060/EU rendelet (a továbbiakban CPR) 73. cikkének teljesítése céljából a pályázatoknak biztosítani kell a következő elvárásokat:

- Bizonyítható a projekt társadalmi hasznossága, megfelelő ár-érték aránya.
- Csak a megvalósuláshoz szükséges mértékű támogatást kap, túl-támogatás nem történik.
- A fejlesztési projekt keretében létrehozott eszközök működtetése, a szolgáltatási színvonal pénzügyileg fenntartható.

A vonatkozó európai uniós jogszabályoknak való megfelelés érdekében a projektek előkészítése és a kiválasztási eljárás során alá kell támasztani a projekt társadalmi hasznosságát, ár-érték arányát. Ennek érdekében a támogatási kérelem **benyújtásakor csatolandó Megalapozó dokumentumban**:

- Be kell mutatni a problémákat, hiányokat, amelyekre választ jelent a tervezett fejlesztés. Szükséges felmérni az igényeket.
- Az így meghatározott projekt célokról be kell mutatni kapcsolódásukat az OP céljaihoz, valamint a vonatkozó európai, országos, regionális, valamint helyi stratégiákhoz.
- Annak érdekében, hogy megállapítható legyen, hogy a projektben megvalósítandó beavatkozás céljának elérésére a választott megoldás az optimális a teljes költséget és a hatásokat összevetve, szövegesen kell indokolni, hogy miért az adott megoldás került kiválasztásra, azt milyen kiválasztási logika, további vizsgálat előzte meg.

A támogatás mértékének indoklásához és a fenntarthatóság bizonyításához a támogatási kérelem **benyújtásakor a Megalapozó dokumentumban be** kell mutatni a következőket:

- A kért támogatás összege a projekt megvalósításához feltétlenül szükséges.
- A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított a projekt teljes élettartama alatt. Indoklásban ki kell emelni, hogy a bevétellel, költségmegtakarítással nem fedezett működési (üzemeltetési és pótlási) költségek finanszírozása hogyan történik, pl.: milyen központi költségvetési, önkormányzati költségvetési forrás biztosítja a finanszírozásukat.

Az **1. mérföldkőre** a 700 millió Ft-nál nagyobb elszámolható költségű projekteknél a CPR előírásainak való megfelelés érdekében **az alábbiak bemutatása csatolandó**:

- Közgazdasági értékeléssel kell igazolni a projekt társadalmi hasznosságát, megfelelő ár-érték arányát.
  - a) Ha a projekt olyan stratégiához (pl.: Vármegyei Esélyteremtő Paktum és Szolgáltatási Út Térkép) illeszkedik, amely társadalmi hasznosság értékelése (költség-haszon elemzés, költséghatékonyság elemzés, többszemponú értékelés) alapján rangsorolta

a projekteket és a projekt megvalósítását tartalmazza, akkor projekt szinten külön elemzés nem szükséges a változatelemzésről és a kiválasztott projektről, elegendő csak a releváns stratégia mentén röviden elmagyarázni:

- A projekt célja megalapozott, illeszkedik a stratégiához, nettó társadalmi hasznot hoz létre?
  - A projektben megvalósítani javasolt megoldás eléri a célt, ez a leghatékonyabb megoldás-e a cél eléréséhez?
  - A megoldás költségei reálisak-e?
- b) A fentiek szerinti stratégia hiányában projekt szinten szükséges a változatelemzést, illetve a kiválasztott változat közgazdasági értékelését elvégezni. Ennek módszertanát az Európai Bizottság közgazdasági értékelési útmutatója, a Vademecum²⁷, valamint az Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez²⁸ és további releváns magyar CBA útmutatók tartalmazzák. Ennek megfelelően a felhívás esetében alkalmazni javasolt módszertanok:
- Egyszerűsített költség-haszon elemzés elvégzése, ha a költségek és hasznok csak nagyvonalú, nem teljeskörű becslése lehetséges.
  - Költség-hatékonyság elemzés (Cost Effectiveness Analysis, CEA), ha a hatásokat csak naturáliában lehet meghatározni, így a sorbarendezés alapja az egységnyi hatás költsége.
  - Legkisebb költség elemzés (Least Cost Analysis, LCA): Amennyiben a projektek ugyanarra az eredményre vezetnek a leghatékonyabb választás egyszerűen a legkisebb költségű változat kiválasztását jelenti.
  - Többszemponitú értékelés (Multi-Criteria Analysis, MCA): a fejlesztések költségei, hatásai, kockázatai és lehetőségei számszerűsített vagy kvalitatív formában meghatározásra kerülnek, majd fontosságuk szerint súlyozzák őket, amellyel meghatározásra kerülhet egy összesített pontszám és ez alapján egy rangsor.
- Az előző pontban bemutatott útmutatók alapján szükséges a pénzügyi elemzést elvégezni a szükséges mértékű támogatás és a pénzügyi fenntarthatóság alátámasztása érdekében.

3) Szakmai adatszolgáltatás:

A támogatási kérelem benyújtásakor a projekt tervezett tartalma alapján szükséges a szakmai adatszolgáltatás kitöltését elvégezni. Amennyiben a projekt előkészítése során, annak szakmai tartalma módosul, úgy szükséges a lenti mutatókra tett vállalások felülvizsgálata. Önmagában a szakmai adatszolgáltatás módosításához, értékük csökkentéséhez szankció nem kapcsolódik.

Szakmai adatszolgáltatás megnevezése	Mértékegység
Felhívás 2.1.1. A) Meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálata és módosítása, meglévő dokumentumok hiányában új Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum kidolgozása Vármegyei Felzárkózási Fórumok keretében egységes útmutató alapján c. tevékenység esetében:	
Felülvizsgált, módosított VEP, SZÚT száma	db
Újonnan kidolgozott VEP, SZÚT száma	db
Felhívás 2.1.2.1. 4) Vármegyei Felzárkózási Fórum létrehozása és működtetése, meglévő fórumok további működtetése c. tevékenység esetében:	
Vármegyei Felzárkózási Fórum üléseinek száma	db
Vármegyei Felzárkózási Fórum tematikus munkacsoport üléseinek száma	db
Felhívás 2.1.1. B) a) Szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálás c. tevékenység esetében:	
Fogyatékos személyek, pszichiátriai és szenvedélybetegek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (támogató szolgálat, közösségi alapellátás, nappali intézmények) esetén megvalósuló szemléletformáló programok száma	db
Hajléktalan személyek számára nyújtott szociális alapszolgáltatások (nappali	db

²⁷ Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications, European Commission, 2021

²⁸ Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez 2021-2027: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-a-projektek-közgazdasgi-s-pnzgyi-rtkelshez-2021-2027>

Szakmai adatszolgáltatás megnevezése	Mértékegység
melegedő, utcai szociális munka) esetén megvalósuló szemléletformáló programok száma	
Időseknek nyújtott szociális alapszolgáltatások (házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali intézmények) esetén megvalósuló szemléletformáló programok száma	db
Gyermekjóléti alapellátás (család- és gyermekjóléti szolgálat, család és gyermekjóléti központ) esetén megvalósuló szemléletformáló programok száma	db
Felhívás 2.1.1. B) b) b1)-b3) altevékenységek esetében:	
Helyben szervezett, tanórán kívüli, naptári évet átívelő, fejlesztő tevékenységek keretében résztvevő, mélyszegénységben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek száma	fő
Projekt keretében érintett sajátos nevelési igényű, pszichés fejlődési zavarral küzdő gyerekek száma	fő
Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek száma	db
Ifjúságot megtartó programok, kapcsolódó tevékenységek által bevont fiatalok száma	fő
Ifjúsági közösségfejlesztő és képzési programok, kapcsolódó tevékenységek száma	db
Ifjúsági közösségfejlesztő és képzési programok, kapcsolódó tevékenységek által bevont fiatalok száma	fő
Felhívás 2.1.1. B) b) b4) Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység esetében:	
Közösségi interjúk száma	db
Közösségi beszélgetések száma	db
Közösségi felmérések száma	db
Projekt keretében elkészítésre kerülő helyi cselekvési terv száma	db
Projekt által érintett célterület közösségi tevékenységének történeti feltárása	db
Helyi kulturális közösségfejlesztési akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények száma	db
Részvételi fórum üléseinek száma	db
Felülvizsgált vagy újonnan készített stratégiai dokumentum(ok) száma a helyi cselekvési tervhez illeszkedően	db
Kialakított közösségi információs pontok száma	db
Felhívás 2.1.1. B) b) b5) Vármegyei és térségi identitás erősítése, térségfejlesztési együttműködések c. tevékenység esetében:	
Projekt keretében elkészítésre kerülő vármegyei cselekvési terv száma	db
Projekt keretében elkészítésre kerülő térségi cselekvési terv száma	db
Vármegyei/térségi kulturális közösségfejlesztési akciók, tevékenységek, események, programok, folyamatok, rendezvények száma	db
Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések – képzések és rendezvények száma	db
Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések – elkészített kiadványok, háttér tanulmányok, elemzések száma	db
Kiemelt térségi, járási szintű térségfejlesztési együttműködések – térségfejlesztés, projektfejlesztés szakmai támogatása	db
Felhívás 2.1.1. B) b) b6) Roma nők foglalkoztatását elősegítő felzárkózási programok felkutatása, népszerűsítése és a programba való becsatlakozás segítése c. tevékenység esetében:	
Projekt keretében felzárkózási programba való becsatlakozás segítségével elért roma nők száma	db
Felhívás 2.1.1. B) c) Szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, összehangolása c. tevékenység esetében:	
Elkészült szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv száma	db
Kialakított ügyintézési terek száma	db

Szakmai adatszolgáltatás megnevezése	Mértékegység
Megszervezett mobil könyvtári szolgáltatások száma	db
Megszervezett mobil irodai szolgáltatások száma	db
Alkalmazott iskolai pszichológusok száma	fő
Szemléletformáló tájékoztatók száma a krízis helyzetet kezelő szolgáltatások elérhetőségeiről	db
Alkalmazott kiterjesztett hatáskörű ápolók, dentálhigiénikus szakemberek száma	fő
Háziorvosi ellátás támogatására alkalmazott esetenedzserek száma	fő
Mentális támogatásban részesülő egészségügyi dolgozók száma	fő
Fejlesztett gyógypedagógiai szolgáltatások száma gyermekek részére	db
Fejlesztett gyógytornászi szolgáltatások száma	db
Felhívás 2.1.1. B) d) Egészségfejlesztés és egészségügyi prevenciók szervezése, a programokra való eljutás segítése c. tevékenység esetében:	
Tematizált egészségfejlesztő és egészségtudatosságot erősítő képzési programok száma	db
Egészségügyi, helyben elérhető szolgáltatások száma	db
Közösség és egészségfejlesztést célzó óvodai mozgásfejlesztést célzó programok száma	db
Közösség és egészségfejlesztést célzó általános iskolán kívüli sport programok száma	db
Felhívás 2.1.2.2. A) Szemléletformálási tevékenységek, programok megvalósítása c. tevékenységek esetében:	
Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok száma	db
Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programokon résztvevők száma	fő
Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló programok száma	db
Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló programokon résztvevők száma	fő
Felhívás 2.1.2.2. C) Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek (pl.: alapvető digitális írástudás kompetenciák fejlesztése, infokommunikációs eszközök alapszintű használatának elsajátítása érdekében) szervezése és a programra való eljutás segítése a mélyszegénységben élők (ideértve mélyszegénységben élő gyermekeket, fiatal felnőtteket is), romák (ideértve roma gyermekeket is), fogyatékkal élők és időskorúak számára c. tevékenység esetében:	
Digitális kompetenciafejlesztő programon részt vett mélyszegénységben élők, romák, fogyatékkal élők és időskorúak száma	fő
Felhívás 2.1.2.2. D) Meglévő Szolgáltatási Út Térkép (SZÚT) és a Vármegyei Esélyteremtő Paktum (VEP) felülvizsgálatához és módosításához, valamint új SZÚT és VEP kidolgozásához kapcsolódó Módszertani Útmutató és sablon dokumentum(ok) készítése c. tevékenység esetében:	
Elkészített módszertani útmutató száma	db
Általános	
Projekt munkacsoport ülések száma	db
A megvalósított tevékenységek által elért hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű tanulók száma	fő

6.3. Kell-e közbeszerzést lefolytatni?

Ha a projektben tervezett beszerzésre a közbeszerzési jogszabályok vonatkoznak, közbeszerzést kell lefolytatni. Ennek vizsgálata és a szükséges eljárás lefolytatása – az egybeszámítási szabályok figyelembe vételével – az Ön feladata és felelőssége.

Részletes tájékoztatás az "ÁÚF 21-27" 9. fejezetében olvasható.

6.4. Milyen feltételei vannak az ingatlanfejlesztésnek?

Nem releváns.

6.5. Hol találhatóak a biztosítéknyújtásra vonatkozó elvárások?

A biztosítéknyújtással kapcsolatos részletes szabályozást az "ÁÚF 21-27" 6. fejezete tartalmazza.

6.6. Milyen elvárások vannak az Alapjogi Charta érvényesítésével kapcsolatban?

Az Alapjogi Charta felsorolja azokat az alapvető jogokat, amelyeket az Európai Uniónak és a tagállamoknak az uniós jogszabályok végrehajtása során tiszteletben kell tartaniuk. Az Alapjogi Charta megtalálható a <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/PDF/?uri=CELEX:C2012/326/02&from=HU> és a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon is.

Az Európai Unió Alapjogi Chartájában elismert jogok, szabadságok és elvek érvényesítését a projektek tervezése és végrehajtása során is biztosítani kell. Ezért kérjük, hogy a projekt tervezése és végrehajtása során fokozott figyelmet fordítson az Alapjogi Chartában rögzített alapjogok érvényesítésére, bizonyosodjon meg arról, hogy tervezett projektjében az alapjogok nem sérülnek, azok érvényesítése biztosított.

Jelen felhívás keretében az alábbi alapjogok érvényesülésének ellenőrzésére az irányító hatóság a támogatási kérelem tartalmi értékelése során, továbbá a támogatási jogviszony alatt is kiemelt figyelmet fordít:

- 8. CIKK: A személyes adatok védelme
- 22. CIKK: A kulturális, vallási és nyelvi sokféleség
- 24. CIKK: A gyermekek jogai
- 25. CIKK: Az idősek jogai
- 26. CIKK: A fogyatékkal élő személyek beilleszkedése
- 35. CIKK: Egészségvédelem

Felhívjuk a figyelmet, hogy a Korm. rendelet rendelkezései alapján, ha az Alapjogi Chartában szereplő jogok és alapelvek valamelyike a támogatott projektek végrehajtása során sérülne, erre irányuló panasz benyújtása esetén a hazai intézményrendszer gondoskodik a panasz kivizsgálásáról és ezzel egyidejűleg a panasztevőt tájékoztatja a rendelkezésre álló további jogorvoslati lehetőségekről. Az Alapjogi Charta alapelveiről, a panasz benyújtásának lehetőségéről részletes információkat az „ÁÚF 21-27” c. dokumentum tartalmaz.

6.7. Hogyan kell az adatokat gyűjteni ESZA+, illetve Belügyi Alapokból nyújtott támogatás esetén?

A projekt-végrehajtás folyamán Önnek, mint kedvezményezettnek a projekt keretében az „EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1057 RENDELETE az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről” 1. sz. mellékletében foglalt közös kimeneti és eredménymutatók előállítására érdekében adatot kell szolgáltatnia a bevont célcsoport tagjairól, akik az uniós jogszabály (Általános Rendelet) megfogalmazása alapján azon természetes személyek (résztevők), akiknek közvetlen előnye származik a projektből, de nem felelősek a projekt kezdeményezéséért és végrehajtásáért.

A résztvevőkkel a projektbe történő belépéskor és kilépéskor kérdőívet kell kitölteni. Az adatokat az EPTK felületen kell Önnek, illetve megbízottjának rögzíteni. Arra is lehetőség van, hogy az EPTK felületen az ESZA kérdőív rögzítő funkciójában közvetlenül jogosítsák ki a résztvevőket és így ők maguk tölthessék ki a kérdőívet. Az ezzel kapcsolatos teendőket és felelősséget az „Adatfeldolgozási feltételek” c. dokumentum tartalmazza, mely a felhívás szakmai mellékletei között található. A támogatási kérelem benyújtásával Ön ezen feltételeket magára nézve kötelezően elfogadja. Az adatfeldolgozási feltételekhez kapcsolódó dokumentumok (kérdőív és a hozzá kapcsolódó kitöltési útmutató, a kedvezményezettnek szóló adatvédelmi ajánlás és a résztvevőknek szóló adatvédelmi

tájékoztató) megtekinthetők a <https://www.palyazat.gov.hu> oldalon a Pályázati dokumentációk menüpont alatt.

Felhívjuk a figyelmet, hogy Ön, mint kedvezményezett felelős azért, hogy a projektvégrehajtás során az adatok rögzítése, illetve továbbítása megtörténjen, valamint, hogy a résztvevők számára elérhető legyen az adatvédelmi tájékoztató.

6.8. A projekt megvalósítása után milyen kötelezettségeim lesznek?

Nem releváns.

7. ELSZÁMOLHATÓSÁG

7.1. Mennyi előleg igényelhető?

Támogatási előleg:

Utófinanszírozású tevékenységekre Ön támogatási előleget igényelhet.

Az igényelhető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás:

- 25%-a, de civil szervezet, egyházi jogi személy, nonprofit gazdasági társaság kedvezményezett esetén legfeljebb 500 000 000 Ft,
- 100%-a a lenti feltételek teljesülése esetén.

A támogatási előleg mértéke abban az esetben 100%, ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság, köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett, és

b1) a fizetési számláit az Áht. alapján a Kincstárban köteles vezetni vagy az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik, vagy

b2) az Ön részére a megítélt támogatás összege nem éri el az 50 000 000 Ft-ot.

A b1) vagy b2) pont nem teljesülése esetén a felhívás keretében támogatott projektek esetében az utófinanszírozású tevékenységekre igénybe vehető támogatási előleg mértéke legfeljebb a megítélt támogatás 25%-a.

Támogatási előleg igénylésére irányuló kérelmet kizárólag a támogatás kezelésére kincstári fizetési számlával rendelkező kedvezményezett nyújthat be.

Ha Ön költségvetési szerv, közvetlen vagy közvetett többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, térségi fejlesztési tanács, helyi önkormányzat, önkormányzati társulás, közvetlen vagy közvetett többségi önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaság, köztestület vagy közalapítvány kedvezményezett, akkor Ön részére támogatási előleg akkor folyósítható, ha benyújtotta az adott naptári évre vonatkozó projektszintű likviditási tervet, és az jóváhagyásra került. A likviditási terv sablonja a felhívás szakmai mellékletei között található meg. A likviditási tervre vonatkozó további szabályokat a Korm. rendelet 252. §-a tartalmazza.

Amennyiben a kedvezményezett a folyósított támogatási előleg teljes összegével elszámolt, az előleg a jelen pontban meghatározott mértékig, illetve összegig újra igényelhető.

Az előlegen alapuló követelés visszafizetését vagy kompenzálását követően lehetőség van az előleg újra igénylésére.

A támogatási előleget vissza kell fizetnie, ha Ön nem nyújt be a kifizetett támogatási előleg legalább 60%-ával megegyező támogatástartalmú időközi kifizetési kérelmet a támogatási előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja. (Rendeltetésszerű a felhasználás, ha az időközi kifizetési kérelem az ellenőrzési szempontoknak megfelel és az elszámoló bizonylatok egy részét vagy egészét az irányító hatóság jóváhagyta.)

Szállítói előlegre vonatkozó szabályok:

A Kbt. hatálya alá tartozó beszerzésnél, szállítói finanszírozás alkalmazása esetén Önnek a közbeszerzési eljárás eredményeként megkötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére szállítói előleg igénybevételeinek lehetőségét.

Ha Ön közszéferá szervezet, akkor szállítói finanszírozás alkalmazása esetén

- a) a Kbt. hatálya alá tartozó közbeszerzési eljárás,
- b) a Kbt. 9. § (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti beszerzés

eredményeként kötött szerződésben biztosítania kell a szállító részére szállítói előleg igénybevételenek lehetőségét az alábbiak szerint:

- Ha a szállítói szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összege
  - o nem haladja meg az ötmilliárd forintot, akkor a szállítói előleg mértéke az e szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összegének legfeljebb 30%-a.
  - o meghaladja az ötmilliárd forintot, akkor a szállítói előleg mértéke az e szerződés – tartalékkeret nélküli – elszámolható összegének ötmilliárd forintot elérő része után 30%, az ötmilliárd forintot meghaladó része után legfeljebb 10%.
- A Kormány az európai uniós források felhasználásával kapcsolatos irányító hatósági feladatok ellátására kijelölt tagja az államháztartásért felelős miniszter egyetértésével a főszabályként rögzített százalékos mértéket, illetve összeghatárt megemelheti, ha a kedvezményezett a magasabb mértékű, illetve összegű szállítói előleg szükségességét megalapozottan indokolja, a szállítói előleg kifizetése ütemezését alátámasztó likviditási tervet készít, valamint az európai uniós forrásból nyújtott költségvetési támogatás kezelésére a Kincstárnál külön fizetési számlával rendelkezik.
- Ha a szállító a szállítói előleggel elszámolt, újra igényelhet szállítói előleget.

A szállítói előleget visszaköveteljük, ha Ön nem nyújt be a kifizetett szállítói előleg legalább 60%-ával megegyező támogatástartalmú időközi kifizetési kérelmet a szállítói előleg – vagy annak első részlete – kifizetésétől számított tizenkét hónapon belül, vagy az időközi kifizetési kérelem vagy más körülmény a támogatás nem rendeltetésszerű felhasználását bizonyítja.

7.2. Mekkora önerő kell a projekthez?

Mivel a felhívás keretében támogatott projekt támogatási intenzitása 100%, ezért Önnek a projekt Európai Unióval elszámolható költségeihez nem kell önerőt biztosítania. Önerőből kizárólag a projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeit kell fedeznie.

7.3. Melyek az elszámolható költségek?

A **projekt Európai Unióval elszámolható költségei** között azon költségek tervezhetők, amelyek a projekt támogatható tevékenységeihez kapcsolódnak, szerepelnek a felhívásban rögzített elszámolható költségek között és megfelelnek az általános elszámolhatósági feltételeknek.

A **projekt Európai Unióval nem elszámolható költségeinek** a támogatható tevékenységekhez kapcsolódó, nem elszámolható költségek vagy a nem támogatható tevékenységek költségei minősülnek. A nem elszámolható költségek részei a projekt teljes költségének, azonban nem részei a projekt Európai Unióval elszámolható összköltségének, tehát ezeket a költségeket Önnek saját forrásból kell majd fedeznie.

A támogatási kérelem részeként benyújtott költségvetésnek tartalmaznia kell a projekt teljes költségét!

A támogatási kérelemben és a későbbiekben megkötésre kerülő vállalkozói szerződésekben különítetten és egyértelműen be kell mutatni, ha a projekt tartalmaz

- olyan támogatható tevékenységet, amelyet nem a támogatási kérelem részeként, nem az arra jóváhagyott, az Európai Unióval elszámolható összköltség terhére kíván megvalósítani, vagy
- olyan nem támogatható tevékenységet, amelyet Ön saját forrásból, de a projekt részeként kíván megvalósítani.

A projekt költségvetésének megfelelően részletezettnek és ily módon ellenőrizhetőnek kell lenni ahhoz, hogy meghatározható legyen a költségek, illetve ezen belül az elszámolható költségek besorolása.

A konzorciumi tagok a projekt keretén belül egymástól anyagot, árut, szolgáltatást, eszközt, immateriális javakat nem vásárolhatnak.

A költségek elszámolhatóságával kapcsolatos általános előírásokat, továbbá az egyes költségtípusokra, illetve költségelemekre vonatkozó általános szabályozást az Elszámolási Útmutató tartalmazza.

A felhívás keretében az alábbi költségek tervezhetők, illetve számolhatók el²⁹:

1) Projektelőkészítés költségei:

- a) Előzetes tanulmányok, dokumentumok költségei (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - a1) megalapozó dokumentum,
  - a2) egyéb szükséges háttéranyagok (pl.: Szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv), szakvélemények
  - a3) szükségletfelmérés, célcsoport elemzése, helyzetfeltárás
  - a4) szakértői hálózatépítés, szakértői műhelymunkák költsége
  - a5) társadalmi partnerek, érintettek bevonásával kapcsolatos költségek
- b) Közbeszerzési költségek (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - b1) közbeszerzési szakértő díja,
  - b2) közbeszerzési dokumentáció összeállítása, közbeszerzési tanácsadói tevékenység díja
  - b3) közbeszerzési eljárás díja
  - b4) rendszerhasználati díj
- c) Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - c1) munkabér, foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - c2) személyi jellegű egyéb kifizetések
  - c3) egyéb projekt előkészítéshez kapcsolódó költség

2) Beruházáshoz kapcsolódó költségek:

- a) Eszközbekkerítés költségei:
  - a1) bekerülési érték
- b) Immateriális javak beszerzése:
  - b1) vagyoni értékű jog bekerülési értéke
  - b2) szoftver bekerülési értéke
  - b3) egyéb szellemi termék bekerülési értéke

3) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei:

- a) Képzéshez kapcsolódó költségek:
  - a1) tananyag fejlesztése, kivitelezése
  - a2) tananyag fejlesztéshez és képzéshez kapcsolódó akkreditációs, minősítési, értékelési, regisztrációs díjak
  - a3) képzés költsége résztvevőnként
  - a4) oktatók költségei
  - a5) oktatók és a képzésben résztvevők utazási, étkezési és szállásköltségei
  - a6) megszervezés lebonyolítás költségei,
  - a7) képzés céljára használt helyiségek, illetve eszközök bérleti díja
  - a8) képzéshez kapcsolódó egyéb költségek
- b) Egyéb szakértői szolgáltatás költségei:
  - b1) fordítás, tolmácsolás, lektorálás költsége
  - b2) felmérések, kimutatások, adatbázisok, kutatások, tanulmányok készítésének költsége
  - b3) egyéb szakértői díjak, tanácsadás költsége (pl.: VEP, SZÚT felülvizsgálat, készítés, helyi/térségi/vármegyei cselekvési terv készítés)
- c) Marketing, kommunikációs szolgáltatások költségei:
  - c1) marketingeszközök fejlesztése
  - c2) rendezvényszervezés, kapcsolódó ellátási, ún. „catering” költségek, reprezentációs költségek
  - c3) egyéb kommunikációs tevékenységek költségei
- d) Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége (százalékban meghatározott átalány számított költsége)
- e) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó bérleti díj:
  - e1) szakmai megvalósításhoz kapcsolódó irodabérleti díj
  - e2) szakmai megvalósításhoz kapcsolódó eszközök és immateriális javak bérleti költsége

²⁹ A horizontális elvárások teljesítéséhez kapcsolódó költségek a releváns költségsoron számolhatók el.

- f) Egyéb szolgáltatási költségek:
  - f1) biztosítékok jogi, közjegyzői, bankköltségei
  - f2) hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, illetékek
  - f3) vagyonbiztosítás díja
  - f4) a támogatott tevékenységhez közvetlenül kapcsolódó igénybe vett egyéb szolgáltatások

4) Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei:

- a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó személyi jellegű ráfordítás:
  - a1) munkabér, foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - a2) személyi jellegű egyéb kifizetések
- b) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség:
  - b1) utazási költség
  - b2) szállásköltség
  - b3) helyi közlekedés költsége
  - b4) napidíj

Amennyiben a közösségfejlesztési folyamatba a településen helyi közösséggel foglalkozó ember kerül bevonásra, annak költsége ezen költségkategória keretében számolható el.

5) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek:

- a) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó anyagköltség
- b) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek

6) Célcsoport támogatásának költségei:

- a) Célcsoport útiköltsége:
  - a1) utazási költség
- b) Célcsoport képzési költségei:
  - b1) képzéshez kapcsolódó költségek
  - b2) képzéshez kapcsolódó utazási, étkezés és szállás költség
  - b3) képzés ideje alatt igénybe vett gyerekfelügyelet vagy más hozzátartozó ápolásának/gondozásának költsége
- c) Célcsoport személyi jellegű ráfordításai:
  - c1) munkabér
  - c2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - c3) személyi jellegű egyéb kifizetések

7) Projektmenedzsment költség:

- a) Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - a1) munkabér
  - a2) foglalkoztatást terhelő adók, járulékok
  - a3) személyi jellegű egyéb kifizetések
- b) Projektmenedzsmenthez kapcsolódó útiköltség, kiküldetési költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - b1) utazási költség
  - b2) helyi közlekedés költségei
  - b3) napidíj
- c) Projektmenedzsmenthez igénybe vett szakértői szolgáltatás díja (százalékban meghatározott átalány számított költsége)
- d) Egyéb projektmenedzsment költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - d1) projektmenedzsmenthez kapcsolódó iroda, eszköz és immateriális javak bérleti költsége
  - d2) projektmenedzsmenthez kapcsolódó anyag és kis értékű eszközök költsége

8) Általános (rezi) költség:

- a) Egyéb általános (rezi) költség (százalékban meghatározott átalány számított költsége):
  - a1) kommunikációs és postaforgalmi szolgáltatások költsége
  - a2) vállalat-irányítási költség (jogi, adminisztratív, igazgatási, könyvelési, bérszámfejtési, ellenőrzési, kontrolling és egyéb, a projekt megvalósítását közvetetten szolgáló tevékenységek ráfordításai)
  - a3) közüzemi szolgáltatások költsége

- a4) dokumentációs/archiválási költség
- a5) bankszámla nyitás és vezetés költsége, tranzakciós költség

9) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

- a) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát)

A vetítési alapba tartozó költségeket a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületen a Helyi humán fejlesztések c. tevékenység megnevezés alatt és a fent meghatározott releváns költségkategóriák és költségtypusok kiválasztásával szükséges rögzíteni.

7.3.1. Milyen egyszerűsített elszámolási mód alkalmazandó?

Önnek bizonyos költségtypusokat a támogatási kérelem költségvetésébe csak százalékban meghatározott átalányként van lehetősége betervezni és elszámolni.

A százalékban meghatározott átalány vetítési alapját a következő költségtypusok képezik (vetítési alap) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Beruházáshoz kapcsolódó költségek c. költségkategória összes költségtypusa
- 2) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória összes költségtypusa, kivéve a Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költségtypust
- 3) Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei c. költségkategória összes költségtypusa
- 4) Szakmai megvalósításhoz kapcsolódó egyéb költségek c. költségkategória összes költségtypusa
- 5) Célcsoport támogatásának költségei c. költségkategória összes költségtypusa
- 6) Adók, közterhek (ide nem értve a le nem vonható áfát) c. költségkategória költségtypusa

Felhívjuk a figyelmet, hogy százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén az átalány mértékének a projekt megvalósítása során állandónak kell lennie!

A vetítési alapba tartozó költségtypusoknak az elszámolása valós költség alapon történik. Ez azt jelenti, hogy a fenti költségtypusoknál a teljesítést pénzügyi bizonylatokkal szükséges alátámasztania.

A százalékban meghatározott átalány mértéke: 7,00%

A százalékban meghatározott átalány alapján elszámolt költségtypusok (számított költségek) a Felhívás 7.3. pontját figyelembe véve:

- 1) Projektelőkészítés költségei c. költségkategória összes költségtypusa
- 2) Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költségtypusa
- 3) Projektmenedzsment költség c. költségkategória összes költségtypusa
- 4) Általános (rezsi) költség c. költségkategória Egyéb általános (rezsi) költség c. költségtypusa

A százalékban meghatározott átalány számított költségeit a Pályázati e-ügyintézés (EPTK) felületen az alábbiak szerint szükséges rögzíteni:

- Tevékenység: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei
- Költségkategória: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei
- Költségtypus: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei
- Költségelem: Százalékos átalányalapú finanszírozás költségei

A vetítési alapba tartozó költségek és a számított költségek közötti költségátcsoportosítás nem lehetséges.

A számított költségekbe tartozó költségtypusokat a vetítési alapba tartozó költségtypusoknak a fentiekben meghatározott százalékában számoljuk el és fizetjük ki, a vetítési alapba tartozó költségtypusok kifizetésével együtt és azzal egyidejűleg. A számított költségek teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania. Fontos azonban, hogy a számított költségeket csak akkor fizetjük ki, ha a költségvetés tartalmaz vetítési alapba tartozó költségtypusokat.

A számított költségek pénzügyi teljesítését nem szükséges pénzügyi bizonylatokkal alátámasztania, ugyanakkor a számított költségek révén megvalósított eredményt a záró beszámolóban igazolni kell az alábbi dokumentumok benyújtásával:

Számított költségek	Szakmai teljesülést alátámasztó dokumentumok
Projektelőkészítés költségei c. költségkategória keretében: <ul style="list-style-type: none"> Előzetes tanulmányok, dokumentumok költségei c. költségtypus Egyéb projektelőkészítéshez kapcsolódó költség c. költségtypus 	A felhívásban előírt, a projekt szempontjából releváns projekt előkészítéshez kapcsolódó dokumentum(ok) benyújtása.
Projektelőkészítés költségei c. költségkategória keretében a Közbeszerzési költségek c. költségtypus	Legalább egy, a nemzeti közbeszerzési értékhatárt elérő, a projekt célját szolgáló közbeszerzés sikeres lebonyolítását igazoló dokumentum (tájékoztató az eljárás eredményéről) benyújtása.
Projektmenedzsmet költség c. költségkategória összes költségtypusa	Záró beszámoló benyújtása, a támogatott tevékenység(ek) megvalósulásának bemutatásával.
Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei c. költségkategória keretében a Kötelezően előírt nyilvánosság biztosításának költsége c. költségtypusa	Az előírt tájékoztatási és nyilvánossági követelmények teljesítésének igazolása az aktuális szabályozás szerint.
Általános (rezsi) költségek c. költségkategória Egyéb általános (rezsi) költség c. költségtypusa	Záró beszámoló benyújtása, a támogatott tevékenység(ek) megvalósulásának bemutatásával.

A fenti egyszerűsített elszámolási mód alkalmazása kötelező. Az egyszerűsített elszámolási módok alkalmazása során a költségek felmerülését Önnek nem kell alátámasztania pénzügyi bizonylatokkal (például számlával, bankszámlakivonattal, összesítővel, illetve egyéb számviteli bizonylattal), és a piaci áraknak való megfelelést sem vizsgáljuk. (Kivétel ez alól a százalékban meghatározott átalány alkalmazása esetén a vetítési alapba tartozó költségtypusok.) Ez a gyakorlatban azt jelenti, hogy Önnek sem a kifizetési kérelem mellékleteként nem kell a költség felmerülését igazoló dokumentumokat benyújtani az irányító hatósághoz, sem elkülönítetten nem szükséges őrizni azokat a projekt helyszínén / nyilvántartásában. A hazai számviteli szabályoknak megfelelően a bizonylatokat természetesen meg kell őriznie, viszont az irányító hatóság és más, uniós ellenőrző szervezetek a helyszíni ellenőrzés során sem vizsgálják ezeket.

7.4. Milyen feltételei vannak az elszámolhatóságnak?

A felhívás keretében támogatott projektek költségei elszámolhatóságának kezdete: 2021.01.01., vége: 2029.06.30.

A támogatási kérelemben tervezett elszámolható költségek alátámasztásával kapcsolatban kérjük, figyeljen az alábbiakra:

1) Piaci ár igazolása:

A költségszámítás alapjául szolgáló egységárak nem haladhatják meg a szokásos piaci árat, és a jelen Felhívás 7.5. pontjában rögzített tevékenységek esetén feltüntetett korlátokat. Piaci ár igazolása a közbeszerzési eljárás alapján megkötött szerződés esetében a közbeszerzés dokumentációjával, vagy közbeszerzési kötelezettség hiányában, illetve a közbeszerzési értékhatárt el nem érő beszerzések esetében több lehetséges szállítótól történő ajánlatkérés keretében beérkezett ajánlatokkal történhet. Legalább három, egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlat megléte szükséges. In-house beszerzés esetén a Kedvezményezett a piaci árat az Elszámolási Útmutató in-house beszerzésekre vonatkozó elszámolhatósági szabályainak betartásával, és a nem független árajánlat mellett, három egymástól és a támogatást igénylő(k)től/kedvezményezett(ek)től független ajánlattevőtől származó, azonos tárgyú, összehasonlítható, érvényes, írásos árajánlattal igazolja. Az ajánlatkérést úgy kell lebonyolítani, hogy az igazolás feltételei teljesíthetőek legyenek.

Nem közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén a piaci árak való megfelelés ellenőrzése céljából a támogatást igénylőnek az Elszámolási Útmutató alapján a piaci árak való megfelelést igazoló dokumentumokat legkésőbb a költség felmerülésekor kell benyújtani, amennyiben korábban nem kerültek benyújtásra. Ennek megfelelően a kedvezményezettnek legalább három részletes árajánlatot szükséges benyújtania minden releváns költségvetési tétel

esetében. Közbeszerzéshez kapcsolódó költség esetén elegendő egy indikatív árajánlat, vagy építési tevékenység esetében tervezői költségbecslés benyújtása minden releváns költségvetési tétel esetében.

Azon szállítói szerződések esetén, amelyek elszámolható összköltsége nem haladja meg a 100 000 forintot, a támogatást igénylő/kedvezményezett részéről nem szükséges a piaci ár alátámasztása, azt az irányító hatóság nem vizsgálja. A három millió forintnál nagyobb elszámolható összköltségű projektek azon leendő szerződéseinek esetében, melyek tervezett elszámolható költsége nem haladja meg a 300 000 forintot, a szokásos piaci árak való megfelelést alátámasztó dokumentumokat a kedvezményezettnek nem kell benyújtania az irányító hatósághoz, azonban azokat az irányító hatóság helyszíni ellenőrzés keretében ellenőrizheti.

A nyílt kereskedelmi forgalomban beszerezhető eszközök esetén az írásos ajánlatok kiválthatók hivatalos árajánlatok bemutatásával (pl.: forgalmazó cégek honlapja).

Az árajánlatkéréseket és az ajánlatok beérkezését megfelelően dokumentálni szükséges (postai feladás bélyegzője/faxjelentés/érkeztetés/iktatás), mely a helyszíni ellenőrzések során ellenőrzésre kerül. Az alátámasztó dokumentumok (árajánlatok, kimutatások) nem lehetnek a megrendelés időpontjához képest 6 hónapnál régebbiek.

Kifizetési igénylés ellenőrzése során amennyiben az ajánlatok a piaci ár igazolására alkalmatlanok (különösen: nem összehasonlíthatóak, nem azonos tárgyúak, nem egymástól és a projektgazdától/ajánlatkérőtől független³⁰ piaci szereplőktől származnak, a tényleges piaci árat jelentősen meghaladják) a felmerült költségek a projekt terhére nem elszámolhatóak.

A személyi jellegű ráfordítások megalapozására benyújtandók a támogatási kérelem benyújtását megelőző évre vonatkozó bérkartonok vagy egy nyilatkozat az érintett időszak személyi jellegű ráfordításainak értékéről, melynek megalapozottságát a támogató ellenőrzi. Amennyiben célfeladat kerületében megállapításra a projektben elvégzendő feladatokra, úgy a célfeladat keretében megállapított bér/illetmény havi összege nem haladhatja meg az adott munkavállaló, Kedvezményezettnek, a támogatási kérelem benyújtásakor érvényes bérének/illetményének havi összegét. A támogatási kérelem költségvetésében minden esetben szükséges megjelölni, hogy az adott személy foglalkoztatása milyen jogviszonyban történik majd, és részletesen kerüljön bemutatásra a tervezett költség számítási módja.

Meglévő foglalkoztatott esetében az elszámolható személyi jellegű ráfordítások csak indokolt esetben (ilyenek minősül különösen a munkaidő növekedés, feladatbővülés, munkakörbővülés, fizetési fokozat váltás) és mértékben emelkedhetnek a támogatási igény benyújtását megelőző utolsó évi átlagbérhez képest. A piaci ár bizonyítása a Kedvezményezett feladata és felelőssége. Ezáltal a projekt költségvetésének és az abban szereplő költségtételeknek megfelelően részletezettnek, szakmai indoklással ellátottnak és ilyen módon ellenőrizhetőnek kell lenniük ahhoz, hogy a piaci áraknak történő megfelelés ellenőrizhető legyen. A költségvetés részletezettségét és bemutatását minden költségelem vonatkozásában úgy kell megtenni, hogy beazonosítható legyen a tervezett egységár, annak felosztása költség tételekre, az egység megnevezése, szakmai indoklás a mértékére vonatkozóan.

A piaci ár igazolásától eltekinteni csak az Irányító Hatóság által adott egyedi engedély alapján, a beszerzendő eszköz vagy szolgáltatás egyedi jellegének alátámasztásával lehet (pl.: hatósági árak, közüzemi szolgáltatás, vagy olyan speciális eszköz, technológia, amelyek csak egy gyártótól szerezhető be, vagy az adott eszközt, berendezést csak egy kizárólagos forgalmazó hozhatja be Magyarországra). Az ellenőrzéshez ilyen esetben biztosítani kell legalább egy referenciaárát, az alábbi források valamelyikéből (a gyártó hivatalos árlistái, katalógusai; külföldi képviselők árlistái, katalógusai; a forgalmazó által más, a kedvezményezettől független szervezeteknek adott árajánlat – amennyiben a forgalmazó ezeket rendelkezésre bocsátja).

³⁰ Nem független az az ajánlattevő, amelyben a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója, tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési jogokat gyakorol, vagy fordítva. Nem független az az ajánlat sem, amely olyan szállítótól származik, amelynek tulajdonosa (irányító vagy felügyeleti szerve), annak tagja, a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, ezen személy Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 2. pontja szerinti hozzátartozója a kedvezményezett szervezetében vagy a másik ajánlattevő szervezetében tulajdonosi, fenntartói, vagyongazdálkodói, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési jogokat gyakorol. Nem független továbbá az ajánlattevő, ha a támogatást igénylő, illetve kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Nem kell alátámasztani a piaci áraknak való megfelelést, ha az adott költség elszámolása egyszerűsített költségelszámolás (százalékban meghatározott átalány) keretében történt. Ilyen esetekben alátámasztó dokumentációt sem kell biztosítani, kivéve, a Felhívás 7.3.1 pontjában hivatkozott benyújtandó dokumentumokat.

A támogatást igénylő és a kedvezményezett köteles vizsgálni az ajánlattevők szerződés teljesítésére való alkalmasságát.

A projekt megvalósítás szakaszában költségvetési tételt érintő szerződésmódosítás esetén minden releváns esetben szükséges benyújtani a piaci ár megfelelőségét alátámasztó dokumentumokat és szakmai indoklást a módosításra vonatkozóan. A módosítást minden esetben a módosítással érintett költség, elszámolásra történő benyújtása előtt szükséges benyújtani.

A piaci ár kedvezményezetti tájékoztatója az alábbi linken érhető el: <https://www.palyazat.gov.hu/>

- 2) A felhívás keretében egyszeri elszámolásra nincs lehetőség.
- 3) Az alábbi költségek tekintetében összesítőként történik a megvalósítás során az elszámolás, amennyiben releváns:
  - a) Személyi jellegű költségek elszámolása a Személyi jellegű költségek összesítőjén (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
  - b) Az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolása az Összesítő az utazási és kiküldetési (napidíj) költségtérítés elszámolásához összesítőn (kivéve: egyszerűsített költségelszámolás alkalmazásához kapcsolódóan)
  - c) Áfa-összesítő fordított adózás esetére alkalmazandó
  - d) Anyagköltség elszámolása az anyagköltség összesítőn
  - e) Kis támogatástartalmú számlák a Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén

Felhívjuk a figyelmet, hogy az összesítőben szereplő költségek alátámasztó dokumentumait helyszíni ellenőrzés keretében fogjuk ellenőrizni. Kérjük, figyeljen arra, hogy az elszámoló bizonylatok (pl.: számlák, bérjegyzék, stb.) ebben az esetben is megfeleljenek a jogszabályban meghatározott formai elvárásoknak (pl.: záradékolás, megrendelés dokumentuma, ajánlatok stb.).

A kis támogatástartalmú bizonylatok összesítőjén elszámolható bizonylatok maximális támogatástartalma: amennyiben a 25 millió forintnál kevesebb támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma a 100 ezer forintot nem haladja meg, illetve a legalább 25 millió forint támogatással megvalósuló projektek esetén az elszámoló bizonylat támogatástartalma az 500 ezer forintot nem haladja meg, az elszámoló bizonylatot „Kis támogatástartalmú számlák összesítőjén” szükséges elszámolni.

- 4) Önnek nincs lehetősége költségelszámolásra, ha az szóbeli megállapodáson alapul.
- 5) Közsféra szervezetek esetén a projektmenedzsment költségek elszámolhatósága tekintetében figyelembe kell venni az Elszámolási Útmutatóban foglalt előírásokat.
- 6) Saját teljesítés az Elszámolási Útmutatóban leírtak szerint az alábbi költségkategóriák költség típusai vonatkozásában számolható el:
  - Projektelőkészítés költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve b3) és b4) költségelemeket);
  - Szakmai tevékenységekhez kapcsolódó szolgáltatások költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve: c2), e) és f) költségeket);
  - Szakmai megvalósításban közreműködő munkatársak költségei (összes költség típus vonatkozásában, kivéve: b) költségeket);
  - Projektmenedzsment költségek (Projektmenedzsment személyi jellegű ráfordítása c. költség típus esetén).

Saját teljesítés keretén belül az Elszámolási Útmutató értelmében a közreműködő munkatársak személyi jellegű ráfordításait számolhatja el.

Ha Ön helyi önkormányzat kedvezményezett és az adott költség tekintetében a saját teljesítést lehetővé teszi a felhívás, akkor elszámolhatja a vármegyei önkormányzati hivatal, a polgármesteri hivatal vagy közös önkormányzati hivatal alkalmazásában álló munkatársak bruttó munkabér- és bérjárulék költségét is a vonatkozó szabályozás feltételeinek betartásával.

Összeférhetlenségi szabályok:

A Korm. rendelet szabályozását részletező Elszámolási útmutató értelmében a nem közbeszerzés köteles beszerzések esetében figyeljen az alábbi összeférhetlenségi szabályokra:

Nem független az az ajánlattevő,

- amelyben a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy ezek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, továbbá ezen személy hozzátartozója az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói, vagy kinevezési;
- amelynek tulajdonosa – irányító vagy felügyeleti szerve –, annak tagja, és/vagy a szervezet nevében nyilatkozattételre, képviselőre jogosult személy, a támogatást igénylő / kedvezményezett szervezetében vagy ugyanazon beszerzés vonatkozásában másik ajánlattevő szervezetében az alábbi jogok valamelyikét gyakorolja: tulajdonosi, fenntartói, vagyonkezelői, irányítási, képviselői, munkáltatói vagy kinevezési; vagy
- ha a támogatást igénylő / kedvezményezett vagy másik ajánlattevő vonatkozásában partner vagy kapcsolt vállalkozásnak minősül.

Az összeférhetlenség vonatkozásában hozzátartozónak minősül a Ptk. 8:1. § (1) bekezdés 1. és 2. pontja értelmében a házastárs, az egyeneságbeli rokon, az örökbefogadott, a mostoha- és a nevelt gyermek, az örökbefogadó-, a mostoha- és a nevelőszülő, a testvér, az élettárs, az egyeneságbeli rokon házastársa, a házastárs egyeneságbeli rokona és testvére, és a testvér házastársa.

A Kedvezményezett köteles a függetlenség követelményének a támogatási jogviszony teljes időtartama alatt megfelelni.

7.5. Melyek az elszámolható költségek mértékére és arányára vonatkozó elvárások?

A költségvetésnek meg kell felelnie a felhívás 7.3.1 pontjában leírtaknak is.

Szakmai jellegű belső költségvetési korlátok:

Kölcségtípus	A projekt elszámolható összkölcségének arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
VEP, SzÚT felülvizsgálat és módosítás, új készítése (Felhívás 2.1.1. A) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. nettó 15 millió Ft ³¹
Természetbeni juttatás a mélyszegényben élő gyermekek, roma gyermekek, illetve fiatal felnőttek részére (Felhívás 2.1.1. B) b) b1) tevékenységhez kapcsolódóan)	legfeljebb 3,00%	-
Helyi kulturális közösségfejlesztési folyamat kezdeményezése és megvalósítása c. tevékenység (Felhívás 2.1.1. B) b) b4) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	min. bruttó 16,5 millió Ft – max. bruttó 50 millió Ft/ célterület
Eszközbeszerzés ³² (Felhívás 2.1.2.2. B) tevékenységhez kapcsolódóan)	legfeljebb 15,00%	-
Digitális kompetenciafejlesztéshez kapcsolódó eszközbeszerzés (Felhívás 2.1.2.2. B) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. bruttó 5 millió Ft
Kerékpár vagy cargo kerékpár beszerzése (Felhívás 2.1.2.2. B) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. bruttó 150 ezer Ft/db
Elektromos rásegítésű kerékpár beszerzése (Felhívás 2.1.2.2. B) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. bruttó 350 ezer Ft/db
Elektromos cargo kerékpár beszerzése (Felhívás 2.1.2.2. B) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. bruttó 500 ezer Ft/db

³¹ Mindkét dokumentum (VEP/SZÚT) költségének együtt kell beleférnie a megadott költségkorlátba.

³² Minden eszközbeszerzés ide értendő!

Költségtípus	A projekt elszámolható összköltségének arányában számított %-os korlát	Maximális elszámolható mérték (Ft)
kapcsolódóan)		
Bűnmegelőzést és közbiztonság javítását segítő programok (Felhívás 2.1.2.2. A) a1) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. bruttó 30 millió Ft
Kerékpáros közlekedést népszerűsítő és/vagy közlekedésbiztonsági célú szemléletformáló tevékenységek megvalósítása (Felhívás 2.1.2.2. A) a2) tevékenységhez kapcsolódóan)	legfeljebb 20,00%	max. bruttó 30 millió Ft
Közösség és egészségfejlesztést célzó sport és testmozgás programok (Felhívás 2.1.1. B) d) d3) tevékenységhez kapcsolódóan)	-	max. bruttó 30 millió Ft
Digitális kompetenciafejlesztő programok, tréningek (pl.: alapvető digitális írástudás kompetenciák fejlesztése, infokommunikációs eszközök alapszintű használatának elsajátítása érdekében) szervezése és a programra való eljutás segítése (Felhívás 2.1.2.2. C) tevékenységhez kapcsolódóan)	legfeljebb 10,00%	max. bruttó 25 millió Ft

7.6. Milyen költségek nem számolhatók el?

A támogatható tevékenységekhez kapcsolódóan nem elszámolható költségnek minősül mindazon költség, amely nem szerepel a 7.3. pontban, különösen:

- 1) A Felhívásban foglalt fejlesztésekhez közvetlenül nem kapcsolódó költségek;
- 2) Gyártási eljárások, termékleírások készítése;
- 3) Jutalékok és osztalék, profit kifizetése;
- 4) Ingatlan és eszköz lízing;
- 5) Ingatlanvásárlás;
- 6) Saját teljesítés (kivéve az 7.4. pontban felsorolt költségeket);
- 7) Használt gépek, berendezési tárgyak, felszerelések beszerzési költségei;
- 8) Járművásárlás (iskolabusz, személygépkocsi, stb., kivéve a közlekedésbiztonsági programokhoz kapcsolódó kerékpár vagy cargo kerékpár beszerzését);
- 9) Pénzben történő adományozás, megélhetési támogatás;
- 10) Természetbeni juttatások (kivéve: Felhívás 2.1.1. B) b) b1) pontja esetén);
- 11) Minden olyan költségtétel, amely vonatkozásában a piaci ár a felhívás 7.4. pontjának megfelelően nem alátámasztott.

8. KIVÁLASZTÁSI ELJÁRÁSREND ÉS KIVÁLASZTÁSI KRITÉRIUMOK

8.1. Milyen eljárásrend alapján történik a támogatási kérelmek kiválasztása?

A felhívásra beérkező támogatási kérelmek a Korm. rendelet alapján területi kiválasztási eljárásrend alapján kerülnek kiválasztásra.

A projektekről kiemelt, illetve standard eljárás szabályai szerint születik döntés.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van hiánypótlásra.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van tisztázó kérdés alkalmazására.

Az eljárás során a Korm. rendelet szabályai szerint lehetőség van szóbeli egyeztetésre.

Az irányító hatóság TKR kiemelt eljárásrend esetén a támogatási kérelmekről való döntéshez Döntés-előkészítő Bizottságot nem hív össze.

Az irányító hatóság TKR standard eljárásrend esetén a támogatási kérelmekről való döntés megalapozására Döntés-előkészítő Bizottságot hív össze.

A támogatási kérelmekről az irányító hatóság vezetője TKR kiemelt eljárásrend esetén folyamatos, TKR standard eljárásrend esetén szakaszos elbírálással dönt.

Az eljárásrendre vonatkozó további információk az "ÁÚF 21-27" 3. fejezetében találhatók.

A Felhívás 13.3. pontja tartalmazza a területspecifikus mellékleteket, külön-külön jelölve a TKR kiemelt és TKR standard eljárásrendben hirdető vármegyéket és alkonstrukció számokat.

8.2. Melyek a kiválasztási kritériumok?

Azok a támogatási kérelmek támogathatóak, amelyek megfelelnek a vonatkozó jogszabályi feltételeknek, a felhívásban és mellékleteiben foglalt kritériumoknak, és az alábbi kritériumoknak:

1) Nem hiánypótolható jogosultsági kritériumok:

- a) A támogatást igénylő által benyújtott nyilatkozat a felhívásban előírt módon került aláírásra vagy hitelesítésre, az aláírás hiánytalan, érvényes és hiteles.
- b) A támogatást igénylő átlátható szervezetnek minősül az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 1. § 4. pontja és 50. § (1) bekezdés c) pontja szerint.
- c) A támogatást igénylő a jelen felhívásban meghatározott lehetséges támogatást igénylő körbe tartozik.

A fenti jogosultsági kritériumok nem hiánypótolhatóak. Ezért ha a támogatási kérelem nem felel meg ezeknek a szempontoknak, akkor a kérelmet hiánypótlási felhívás nélkül elutasítjuk.

2) Hiánypótolható jogosultsági szempontok:

- a) A támogatási kérelmet magyar nyelven nyújtották be.
- b) A támogatási kérelem adatlapjának valamennyi rovata jelen Felhívás, illetve az "ÁÚF 21-27" c. dokumentumban megadott szempontok szerint ki van töltve és minden kérdésére hiánytalanul választ ad.
- c) A hiánypótolható, kötelezően csatolandó mellékletek benyújtásra kerültek.

A fenti jogosultsági kritériumok esetében egy alkalommal hiánypótlási felhívást küldünk, ha az adott jogosultsági kritérium, vagy az adott jogosultsági szempontot igazoló dokumentum hiánya vagy hibája hiánypótlás keretében pótolható.

3) Tartalmi értékelési szempontok:

Az értékelés megfelelt/részben megfelelt/nem felelt meg/nem releváns minősítéssel történik, a megfelelt minősítés 1, a nem felelt meg és nem releváns minősítés 0, a részben megfelelt minősítés 0,5 pontnak számít. A „megfelelt”, „nem felelt meg”, vagy „részben megfelelt” minősítést a szakmai értékelőnek részletes indoklással kell alátámasztania.

Amennyiben az adott szempontra vonatkozó információk alapján nem dönthető el egyértelműen, hogy a projekt megfelel-e, vagy sem a kritériumban elvártaknak, akkor egyszeri alkalommal tisztázó kérdés kerül megküldésre a támogatást igénylőnek. A tisztázó kérdés megválaszolása során a kérelem tartalmi elemeinek módosítására nincs lehetőség. Amennyiben a kérelmező a tisztázó kérdésben foglaltakat nem teljesíti, vagy válasza alapján továbbra sem egyértelmű a kritériumnak való megfelelés, akkor az adott szempont a rendelkezésre álló információk alapján kerül értékelésre.

„Részben megfelelt” és „nem felelt meg” válasz esetén a szakmai értékelő támogatási feltételt szab az adott szempont teljesülésére. Az előnyben részesítést biztosító szempontok esetében támogatási feltétel előírása nem releváns, illetve ezen szempontokra adott nem felelt meg vagy részben megfelelt minősítés önmagában nem jelent azonnali elutasítást.

Tájékoztatjuk a tisztelt támogatást igénylőt, hogy az Irányító Hatóság a támogatási kérelmet elutasítja, amennyiben:

- az 1.1., 1.2., 1.3., 2.1., 3.2., 4.1., 5.1., 5.2., 5.4. vagy 6.2. pontok valamelyikében az értékelési szempont „nem felelt meg” minősítést kap.
- a lenti táblázatban szereplő Irányító Hatóság által meghatározott, adott támogatási kérelem vonatkozásában releváns tartalmi értékelési szempontok alapján (ide nem értve az adott támogatási kérelem esetében nem releváns minősítésű szempontokat) a támogatási kérelem nem éri el a maximum szerezhető pontok legalább 50%-át.

TKR standard eljárásrend esetében a Felhívásban meghatározott releváns tartalmi értékelési szempontok értékelése során elért pontszám 35%-os részpontszámként jelenik meg az adott vármegyei területspecifikus mellékletben elérhető összpontszámon belül.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
1.	Illeszkedés a TOP Plusz céljaihoz	
1.1	A projekt illeszkedik a TOP Plusz valamely konkrét céljához/céljaihoz, és az abból levezetett felhívás céljaihoz. A projekt legalább egy, de lehetőség szerint több OP célhoz is hozzájárul.	megfelelt nem felelt meg
1.2	A helyi humán fejlesztések célcsoportja a hátrányos helyzetűek, a Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölt, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben nevesített csoportok, kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élők, valamint a gyermekek és az idősek.	megfelelt nem felelt meg
1.3	A beavatkozásoknak illeszkednie kell a Vármegyei Esélyteremtő Paktumokhoz, azok vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedéseinek megvalósítását szolgálják.	megfelelt nem felelt meg
2.	Kizáró okok vizsgálata	
2.1	A projekt és támogatást igénylő támogathatóságának vizsgálata a hazai és uniós jogszabályok, ÁÚF 21-27, állami támogatási és lehatárolási szabályok szerint. (Jelen szempont keretében kerül vizsgálatra a Felhívás 1.2. pontjában meghatározott kizáró okok alá tartozás is.)	megfelelt nem felelt meg
3.	Szakmai indokoltság, megalapozottság	
3.1	A projekt szakmai indokoltásának és megalapozottságának vizsgálata. Vizsgálandó: - A projekt felépítése logikus, jól átgondolt. - A probléma jól alátámasztott/valós, a támogatást igénylő bemutatja milyen tényadatokra, adatbázisokra, térképekre és egyéb forrásokra támaszkodott, ezek megfelelnek a valóságnak. - Van-e strukturális (szabályozási) probléma a beruházást kiváltó okok között. - Megfelelően felmérte-e a támogatást igénylő a helyzetet és körülményeket (a projekt nincs alultervezve/túltervezve, a problémára arányos választ ad, a probléma kontextusát ismeri a támogatást igénylő és lehetőség szerint az okokat kezeli). - A támogatást igénylő nem hoz létre kihasználatlan	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
	<p>kapacitást.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bemutatásra került az alkalmazott műszaki-szakmai megoldások indokoltsága, lehetőség szerint figyelembe veszi a legkorszerűbb, leghatékonyabb lehetséges megoldásokat (amennyiben releváns). - A támogatást igénylő a támogatási kérelemben célérték vállalást tett a releváns indikátorokra és releváns szakmai adatszolgáltatási mutatókra vonatkozóan. A célérték vállalások összhangban vannak a bemutatott projekt tartalmával és az indikátorhoz kapcsolódó elvárásokkal. - A megalapozottság keretében vizsgálható: a tevékenységek támogathatósága (a felhívás 2.1. és 6.1. pontját figyelembe véve), a felhívások egyedi, alapvető szakmai-műszaki elvárásainak (ideértve a felhívás 2.3., 5., 6.2. pontjában foglalt elvárásokat) való megfelelés, a vonatkozó szabványoknak és jogszabályi (hazai/uniós) előírásoknak való megfelelés (a projekt előrehaladottabb kidolgozottsága esetén). 	
3.2	A beavatkozások helyi társadalmi szükségletekre reagálnak.	megfelelt nem felelt meg
3.3	A fejlesztés megvalósításának időtartama a felhívásban megadott időintervallum maximumán belül van.	megfelelt nem felelt meg
4.	Partnerség	
4.1	A projekt munkacsoport létrehozásra került és a támogatási kérelem benyújtását megelőzően legalább egy projekt munkacsoport ülésre sor került. A támogatási kérelemhez benyújtásra került az együttműködési megállapodás és az ülés(ek) jegyzőkönyve(i).	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg
5.	Fenntarthatóság, horizontális szempontok	
5.1	A projekt pénzügyi fenntarthatósága biztosított. Eszközbeszerzések esetében azok jövőbeli kihasználtsága reálisan lett megítélve.	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg
5.2	<p>Horizontális szempontok vizsgálata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - CPR 9. cikk és ESZA rendelet 6. cikknek való megfelelés vizsgálata. - Ha a támogatást igénylő települési önkormányzat, az igénylőnek igazolnia kell a helyi esélyegyenlőségi program meglétét és a tervezett fejlesztés ahhoz való illeszkedését. - Ha a támogatást igénylő ötven főnél több személyt foglalkoztató költségvetési szerv, vagy többségi állami tulajdonban álló jogi személy, az igénylőnek igazolnia kell az esélyegyenlőségi terv meglétét. - Támogatást igénylő vállalja, hogy az infokommunikációs akadálymentesítés betervezésre és megvalósításra kerül, amennyiben a projekt tartalma alapján az releváns. 	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg nem releváns

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
5.3	A projekt megfelel a „Ne okoz jelentős kárt” elveknek és a horizontális követelmények környezeti részének (CPR 9. cikk).	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg
5.4	A támogatást igénylő megismerte az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglalt jogokat, és a projekt tervezése során mérlegelte, hogy azok hogyan érintik a projekt megvalósítását. Vállalta továbbá az Európai Unió Alapjogi Chartájában foglaltak betartását mind a projekt megvalósítása során mind a fenntartási időszak alatt. Tudomásul veszi, hogy az adott elvárás teljesítését az Irányító Hatóság az adott időszakban vizsgálhatja. A benyújtott támogatási kérelem vizsgálata³³ során a projekt kapcsán Alapjogi Chartát érintő jogsérelem gyanúja nem merült fel a rendelkezésre álló információk alapján. A támogatást igénylő rendelkezik az Alapjogi Chartában szereplő alapjogok a megvalósítás során történő érvényesítésére alkalmas mechanizmusokkal.	megfelelt nem felelt meg
5.5	Esélyegyenlőségi képzésen való részvétel vállalása.	megfelelt nem felelt meg
6.	Költségvetés vizsgálata	
6.1	A projekt megfelel a költségvetés vizsgálati szempontoknak. A kiválasztási kritérium vizsgálja: - a források felhasználásának hatékonyságát, - az általános és szakmai belső arányok (felhívás 7.5. pontjában meghatározott költségkorlátok) betartását, - az egyszerűsített költségelszámolási szabályok (a felhívás 7.3.1. pontjának) megfelelően alkalmazásra kerültek. - a költségvetés indokolt, összhangban áll a helyzetelemzésben foglaltakkal, valamint a tervezett tevékenységekkel.	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg
6.2	A támogatási kérelem projektmérete az adott területspecifikus mellékletben megállapított projektméret korlátoknak megfelel.	megfelelt nem felelt meg
7.	Előnyben részesítést biztosító szempontok	
7.1	A projekt „TPR05 A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma” c. indikátor OP célérték teljesüléséhez való hozzájárulásának mértéke forrásarányos módon tervezett. Nem felelt meg: Amennyiben a projektben a TPR05 indikátorra tett célérték vállalás esetében az 1 főre eső támogatási kérelem benyújtásakor igényelt támogatási összeg meghaladja a 47 204 forintot. Részben megfelelt: Amennyiben a projektben a TPR05 indikátorra tett célérték vállalás esetében az 1 főre eső támogatási kérelem benyújtásakor igényelt támogatási	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg

³³ Az Irányító Hatóság a vizsgálatot elsősorban a hozzá hivatalosan beérkezett információk, illetve az Arachne Kockázateértékelő Eszköz alapjogokat érintő negatív információi alapján folytatja le.

	Értékelési szempont	Minősítés (Megfelelt / Részben megfelelt / Nem felelt meg / Nem releváns)
	összeg 45 000 - 47 204 forint. Megfelelt: Amennyiben a projektben a TPR05 indikátorra tett célérték vállalás esetében az 1 főre eső támogatási kérelem benyújtásakor igényelt támogatási összeg 45 000 forint alatti.	
7.2	A projekt hozzájárulása a „TPR05 A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma” c. indikátor OP célérték teljesüléséhez. Nem felelt meg: Projekt szinten a „TPR05 A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma” indikátor célérték vállalás nem éri el az 500 főt, vagy nem került vállalásra az indikátor. Részben megfelelt: Projekt szinten a „TPR05 A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma” indikátor célérték vállalás 501 - 2500 fő közötti. Megfelelt: Projekt szinten a „TPR05 A programokkal elért hátrányos helyzetű személyek száma” indikátor célérték vállalás meghaladja a 2500 főt.	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg
7.3	A projekt kapcsolódik TOP Plusz ERFA forrásból támogatott fejlesztésekhez. Megfelelt: Amennyiben a projekt közvetlenül kapcsolódik legalább két TOP Plusz ERFA forrásból támogatott fejlesztéshez. Részben megfelelt: Amennyiben a projekt közvetlenül kapcsolódik egy TOP Plusz ERFA forrásból támogatott fejlesztéshez. Nem felelt meg: Amennyiben a projekt közvetlenül nem kapcsolódik TOP Plusz ERFA forrásból támogatott fejlesztéshez. Közvetlen kapcsolódás alatt a hatályos támogatási szerződéssel rendelkező és/vagy megvalósult projektek értendők. A megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni a szempontnak való megfelelést a kapcsolódó projekt rövid bemutatásával és projekt azonosítójának megadásával. Amennyiben a projekt több települést érint, legalább egyik fejlesztéssel érintett település esetében a kapcsolódásnak megállapíthatónak kell lenni.	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg
7.4	Komplex tevékenység megvalósítása. Nem felelt meg: Amennyiben csak egy önállóan támogatható tevékenység kerül megvalósításra. Részben megfelelt: Amennyiben két önállóan támogatható tevékenység kerül megvalósításra. Megfelelt: Amennyiben kettőnél több önállóan támogatható tevékenység kerül megvalósításra.	megfelelt részben megfelelt nem felelt meg

TKR standard eljárásrend esetén a terüleetspecifikus értékelési szempontok a felhívás adott területi egységre vonatkozó terüleetspecifikus mellékletében található.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ f) alpontja szerint az irányító hatóság vizsgálja a támogatást igénylő korábbi projektjeivel kapcsolatban a monitoring és információs rendszerben rendelkezésre álló információkat, különösen a pénzügyi korrekciót eredményezett szabálytalanságokat.

A 256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet 106.§ g) alpontja értelmében az irányító hatóság figyelembe veszi az adott támogatási kérelemmel összefüggő, a rendelet IX. fejezete szerinti közbeszerzési eljárások ellenőrzésének eredményét annak érdekében, hogy el nem számolható támogatási összeg ne kerüljön odaítélésre.

9. AZ ÁLLAMI TÁMOGATÁSOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

9.1. Állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések

Nem releváns.

9.2. A felhívás keretében nyújtott egyes támogatási kategóriákra vonatkozó egyedi szabályok

Nem releváns.

10. TOVÁBBI INFORMÁCIÓK

Tájékoztatjuk, hogy a támogatási kérelmek elbírálásához felhasználjuk az Önről a közhiteles adatbázisokban elérhető adatokat.

10.1. Milyen adatkezelési kötelezettségek vannak?

Az általános adatvédelmi rendelet (GDPR) előírásából fakadó kötelezettségek

A támogatási kérelem benyújtásának célja, hogy Ön – sikeres elbírálás és támogatási döntés esetén – a tervezett projekt megvalósítására támogatási szerződést kössön. A támogatási kérelem feldolgozásához szükséges, hogy kezeljük azokat a személyes adatokat, amelyeket Ön a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben tüntetett fel. Az adatokat a <https://www.palyazat.gov.hu> honlapon elérhető Adatvédelmi nyilatkozatban szereplő adatkezelési célok szerint kezeljük.³⁴

Ön felelős azért, hogy – az (EU) 2016/679 rendelet (általános adatvédelmi rendelet) előírásainak megfelelően – a támogatási kérelemben és annak mellékleteiben feltüntetett további érintettek (Ön és az esetleges konzorciumi partnereinek, tulajdonosainak nevében és érdekében eljáró más személyek) személyes adatainak a kezelése és a fejlesztéspolitikai intézményrendszer számára történő rendelkezésre bocsátása megfelelő joggalappal és az érintettek megfelelő tájékoztatását követően történik. Az adatkezelés jogalapját jogszabályi felhatalmazás, az érintettre vonatkozó szerződéses kötelezettség, vagy az érintett előzetes, egyértelmű, megfelelő tájékoztatáson alapuló, önkéntes és határozott hozzájárulása képezheti, amelyben félreérthetetlen hozzájárulását adja a rá vonatkozó személyes adatok meghatározott célból és körben történő kezeléséhez. Az érintettektől személyes adatai kezeléséhez általános jelleggel hozzájárulás nem kérhető.

Felhívjuk a figyelmet, hogy ha helyszíni szemlére kerül sor, akkor ennek keretében azt is megvizsgálhatjuk, hogy a fentieket megfelelően dokumentálták-e. Ha az adatkezelés jogszerűségével kapcsolatban a döntés-előkészítési folyamat bármely szakaszában kétség merül fel, akkor ennek vizsgálatához a releváns dokumentumokat be kell nyújtania.

10.2. További dokumentumok

A Felhívás elválaszthatatlan része az ÁÚF 21-27 c. dokumentum és az Elszámolási Útmutató, amelynek hatályos verziója megtalálható a www.palyazat.gov.hu honlapon.

Az ÁÚF 21-27 és az Elszámolási Útmutató az alábbiakról nyújt tájékoztatást:

³⁴ Az adatkezelés jogalapja az (EU) 2016/679 rendelet 6. cikk (1) bekezdés b) pontja.

ÁÚF 21-27:

1. Az Útmutató célja, hatálya
2. Kizáró okok listája
3. A támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának módja
4. Tájékoztatás kifogás benyújtásának lehetőségéről
5. Tájékoztató támogatói okirat kibocsátásáról vagy a támogatási szerződés megkötéséről
6. A biztosítéknyújtási kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
7. A fejlesztéssel érintett ingatlanra vonatkozó feltételek
8. Tájékoztatás a projektek megvalósításáról, finanszírozásáról, és előrehaladásának követéséről
9. A közbeszerzési kötelezettségre vonatkozó tájékoztató
10. Tájékoztatásra és nyilvánosságra vonatkozó kötelezettségek
11. A horizontális (környezetvédelmi, esélyegyenlőségi és a nők és férfiak egyenlőségét biztosító) követelmények
12. A felhívással, a projektkiválasztási eljárással és a projektmegvalósítással kapcsolatos legfontosabb jogszabályok

Elszámolási Útmutató:

- I. Nemzeti Szabályozás az Elszámolható Költségekről
- II. A kifizetési kérelemben benyújtandó, elszámolható költségek valóságát igazoló, valamint a szakmai beszámolót alátámasztó dokumentumok – „Mátrix”
- III. A kifizetési kérelemben benyújtandó alátámasztó dokumentumok hitelesítését szolgáló ellenőrzés szempontjai
- IV. Pályázati általános forgalmi adóról szóló útmutató

Kérjük, hogy a támogatási kérelmet az útmutatók figyelembevételével készítsék el!

11. ÜGYFÉLSZOLGÁLATOK ELÉRHETŐSÉGE

Ha további információkra van szüksége, forduljon bizalommal az Egységes Fejlesztéspolitikai Ügyfélszolgálatához a 06/1 896-0000 normál díjazású telefonszámon, amely az alábbi nyitvatartási időben áll rendelkezésre:

1. érdeklődés általános pályázati lehetőségekkel kapcsolatban: hétfőtől péntekig 9 órától 16 óráig,
2. érdeklődés már benyújtott pályázattal kapcsolatos konkrét ügyben: hétfőtől csütörtökig 9 órától 12 óráig,
3. segítségkérés a pályázati informatikai rendszerek használatával kapcsolatban: hétfőtől péntekig 9 órától 16 óráig.

Kérjük, kövesse figyelemmel a felhívással kapcsolatos közleményeket a palyazat.gov.hu oldalon, ahol az Egységes Fejlesztéspolitikai Ügyfélszolgálat elektronikus elérhetőségeit is megtalálhatja!

12. CSATOLANDÓ MELLÉKLETEK LISTÁJA

12.1. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási kérelemhez?

Kérjük, csatolja a kérelemhez az alábbiakat:

- 1) Megalapozó dokumentum (digitálisan előállított, kereshető PDF formátumban), annak mellékleteként:
  - b) Célterület(ek) elhelyezkedése (térkép)
  - c) Igényfelméréshez felhasznált eszközök (pl.: kérdőív sablonok, tematikus kérdéssor interjúkhoz)
  - d) TKR standard eljárásrend esetén a területspecifikus mellékletekben meghatározott értékelési szempontoknál előírt külön dokumentum (amennyiben releváns)
- 2) Konzorciumi együttműködési megállapodás támogatási kérelem benyújtásához (amennyiben releváns)
- 3) Projekt munkacsoport együttműködési megállapodás
- 4) Projekt munkacsoport jegyzőkönyve (Legalább egy benyújtása kötelező!)
- 5) Tevékenység ütemterv

- 6) Programnaptár
- 7) Beszerzendő eszközök listája (amennyiben releváns)
- 8) MÓOSZ támogató nyilatkozata a Felhívás 2.3. A) a1) pontja szerint

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási kérelem elkészítésekor kell csatolni! A támogatást igénylő adatait tartalmazó *Nyilatkozat* c. dokumentum példányát pedig a támogatási kérelem véglegesítése és lezárása után az elektronikus kitöltő program fogja generálni, így az a csatolandó mellékletek között nem került felsorolásra. A Nyilatkozat aláírását és elküldését, továbbá támogatási kérelmek benyújtásának és elbírálásának folyamatát az „ÁÚF 21-27” 3. pontja tartalmazza.

12.2. Milyen dokumentumokat kell csatolni a támogatási szerződéshez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket a támogatási szerződés megkötése során csatolni szükséges:

1. a kedvezményezett nevében aláíró személy vagy személyek – a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a kisebbségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével – pénzügyi intézmény által igazolt, ügyvéd által ellenjegyzett vagy közjegyző által hitelesített aláírás mintáját,
2. a kedvezményezett – a költségvetési szerv, a helyi önkormányzat, a nemzetiségi önkormányzat, az egyházi jogi személy, a felsőoktatási intézmény, a közalapítvány és az állam kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaság kivételével – alapító (létesítő) okiratát vagy jogszabályban meghatározott nyilvántartásba vételét igazoló okiratát.
3. Konzorciumi megállapodás támogatásban részesített projekt megvalósítására (amennyiben releváns).

12.3. Milyen dokumentumokat kell csatolni az első kifizetési kérelemhez?

Felhívjuk figyelmét, hogy a felsorolt mellékleteket az első kifizetési kérelem – az előleget ideértve – benyújtása során csatolni szükséges:

Minden olyan dokumentum, mely a támogatási kérelem benyújtásától a támogatási szerződés megkötéséig nem kerül benyújtásra és a Korm. rendelet az 1. kifizetési igénylés benyújtásáig előírja.

13. A FELHÍVÁS SZAKMAI MELLÉKLETEI

13.1. A felhívás indokoltsága és az OP-hoz való illeszkedése

A felhívás célja a Vármegyei Esélyteremtő Paktumok és a Szolgáltatási Út Térképek által feltárt vármegyei szolgáltatáshiányokra válaszoló intézkedések megvalósítását támogató tevékenységek megvalósítása. Ennek érdekében a Felhívás beavatkozásai keretében lehetőség van:

- Vármegyei Felzárkózási Fórumok keretében meglévő Szolgáltatási Út Térkép és Vármegyei Esélyteremtő Paktum felülvizsgálatára, módosítására, ezen dokumentumok hiányában újak készítésére.
- a szociális alapszolgáltatásokhoz és gyermekjóléti alapellátásokhoz kapcsolódó szemléletformálásra;
- társadalmi befogadást, társadalmi kohéziót és identitást, munkaerő-piaci kompetenciát és együttműködések erősítését célzó közösségi programok megvalósítására;
- a szolgáltatásokhoz való hozzáférés javítására, összehangolására;
- egészségfejlesztési és egészségügyi prevenciók szervezésére; valamint
- szemléletformáló tevékenységek, programok megvalósítására.

A Felhívás keretében a Vármegyei Esélyteremtő Paktumokhoz, illetve Szolgáltatási Út Térképekhez illeszkedő tevékenységek megvalósítása támogatható. A tevékenységek megvalósításának fókuszában a hátrányos helyzetű csoportok állhatnak. TKR kiemelt eljárásrend esetében az illeszkedést az első mérföldkőig szükséges bemutatni. TKR standard eljárásrend esetében az illeszkedést a támogatási kérelem benyújtásakor a megalapozó dokumentumban szükséges bemutatni.

A Felhívás az operatív program (OP) „PO4 viii. Az aktív befogadás ösztönzése, többek között az esélyegyenlőség, a megkülönböztetésmentesség és az aktív részvétel előmozdítása, valamint a foglalkoztathatóság javítása érdekében, különösen a hátrányos helyzetű csoportok számára” egyedi célkitűzése alá tartozik.

A felhívás az alábbi OP-ban meghatározott feljogosító feltételekhez kapcsolódik:

- A közbeszerzési piac hatékony monitoringmechanizmusai
- Az Alapjogi Charta hatékony alkalmazása és végrehajtása
- A fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló ENSZ-egyezmény végrehajtása és alkalmazása a 2010/48/EK tanácsi határozattal összhangban
- A társadalmi befogadásra és a szegénység csökkentésére irányuló nemzeti stratégiai szakpolitikai keret
- Az egészségügyre és a tartós ápolás-gondozásra vonatkozó stratégiai szakpolitikai keret

A felhívás hozzájárul az MNTFS 2030 dokumentum alábbi célkitűzéseéhez:

- Együttműködő helyi társadalom, befogadó/megtartó közösségek kialakulását és megerősítését szolgáló programok: roma kulturális identitás erősítése, roma nemzetiségi önkormányzatok fejlesztése, szemléletformálás, diszkriminációs jelenségek csökkentése.
- A közösségek megerősítése, közösségi konfliktusok és a romákkal szembeni hátrányos megkülönböztetés csökkentése az érdekeltek bevonásával.

A felhívás hozzájárul a Duna Régió Stratégia alábbi fellépéseinek megvalósulásához:

- 3. pillér, KK 9, 4. FELLÉPÉS: Küzdelem a szegénység ellen és a társadalmi elfogadás támogatása
- 4. pillér, KK 10, 1. FELLÉPÉS: Az intézményi kapacitások fejlesztése a kiváló minőségű közszolgáltatások biztosításához
- 4. pillér, KK 10, 7. FELLÉPÉS: A civil társadalom és a helyi szereplők bevonásának erősítése a Duna régióban

A Felhívás a területi szereplők Kormány által elfogadott integrált területi programjainak a megvalósítását szolgálja.

13.2. A felhíváshoz kapcsolódó jogszabályok

Törvények

1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról

1993. évi III. törvény a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról

1995. évi LXVI. törvény a köziratokról, a közlevéltárakról és a magánlevéltári anyag védelméről

1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról

1997. évi CXL. törvény a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről

1998. évi XXVI. törvény a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról

2000. évi C. törvény a számvitelről

2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

2011. évi CXCI. törvény a megváltozott munkaképességű személyek ellátásairól és egyes törvények módosításáról

2011. évi CXCV. törvény az államháztartásról

Rendeletek

51/1997. (XII. 18.) NM rendelet a kötelező egészségbiztosítás keretében igénybe vehető betegségek megelőzését és korai felismerését szolgáló egészségügyi szolgáltatásokról és a szűrővizsgálatok igazolásáról

15/1998. (IV. 30.) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételéről

1/2000 (I.7) SZCSM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről

88/2009. (X. 29.) OGY határozat a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról

369/2013. (X. 24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet a kedvezményezett járások besorolásáról
105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről
65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet a felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről
256/2021. (V. 18.) Korm. rendelet a 2021–2027 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről

Uniós jogszabályok

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS (EU) 2021/1060 RENDELETE (2021. június 24.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra, az Igazságos Átmenet Alapra és az Európai Tengerügyi, Halászati és Akvakultúra-alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi, Migrációs és Integrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a határigazgatás és a vízümpolitika pénzügyi támogatására szolgáló eszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete (2021. június 24.) az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+) létrehozásáról és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 rendelete (2016. április 27.) a természetes személyeknek a személyes adatok kezelése tekintetében történő védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról, valamint a 95/46/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (általános adatvédelmi rendelet)

Alapjogi Charta

Egyéb előírások, útmutatók

Általános Útmutató a 2021-2027-es programozási időszakban meghirdetett felhívásokhoz

Elszámolási Útmutató

Konzorciumi Útmutató

Kedvezményezettek tájékoztatási kötelezettségei Plusz c. útmutató

Arculati Kézikönyv Plusz c. útmutató

Közösségfejlesztési Módszertani Útmutató³⁵

Európai Bizottság közgazdasági értékelési útmutatója: Vademecum³⁶

Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez³⁷

13.3. További melléletek

A) Területsspecifikus melléletek:

- 1) Bács-Kiskun vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BK2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BK1
- 2) Baranya vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BA2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BA1
- 3) Békés vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BS2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BS1
- 4) Borsod-Abaúj-Zemplén vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BO2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-BO1
- 5) Csongrád-Csanád vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-CS2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-CS1

³⁵ https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_kozossegfejlesztés_online_2017_0331.pdf

³⁶ Economic Appraisal Vademecum 2021-2027, General Principles and Sector Applications, European Commission, 2021

³⁷ Útmutató a projektek közgazdasági és pénzügyi értékeléséhez 2021-2027: <https://www.palyazat.gov.hu/tmutat-a-projektek-közgazdasági-s-pnzgyi-rtkelshez-2021-2027>

- 6) Fejér vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-FE2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-FE1
- 7) Győr-Moson-Sopron vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-GM2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-GM1
- 8) Hajdú-Bihar vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-HB2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-HB1
- 9) Heves vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-HE2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-HE1
- 10) Jász-Nagykun-Szolnok vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-JN2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-JN1
- 11) Komárom-Esztergom vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-KO2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-KO1
- 12) Pest vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-PT2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-PT1
- 13) Nógrád vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-NG2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-NG1
- 14) Somogy vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-SO2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-SO1
- 15) Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-SB2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-SB1
- 16) Tolna vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-TL2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-TL1
- 17) Vas vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-VS2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-VS1
- 18) Veszprém vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-VE2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-VE1
- 19) Zala vármegye:
  - TKR kiemelt eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-ZA2
  - TKR standard eljárásrendű EPTK felület azonosító száma: TOP_Plusz-3.1.3-23-ZA1

B) Szakmai mellékletek:

- 1) Útmutató a Megalapozó dokumentum elkészítéséhez
- 2) Konzorciumi együttműködési megállapodás – Támogatási kérelem benyújtására
- 3) Konzorciumi együttműködési megállapodás – Támogatásban részesített projekt megvalósítására
- 4) Projekt munkacsoport együttműködési megállapodás sablon minta
- 5) Projekt munkacsoport ülés jegyzőkönyv sablon
- 6) Tevékenység ütemterv sablon
- 7) Programnaptár sablon
- 8) Beszerzendő eszközök listája sablon
- 9) Útmutató a helyi és vármegyei/térségi cselekvési terv készítéséhez
- 10) Útmutató a Szolgáltatásfejlesztési cselekvési terv készítéséhez
- 11) Önkéntes nyilatkozat roma származásról sablon minta
- 12) Likviditási terv sablon

C) Fogalomjegyzék:

Esetmenedzser: Olyan egészségügyi szakember, akinek feladata a páciensek célzott eljuttatásának segítése a háziorvos által kiállított beutalóval a szakellátásba és hozzáférésük elősegítése egyéb egészségügyi ellátásokhoz.

Fogyatékkal élő személy: A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4.§ a) bekezdése alapján az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja a bevonás időpontjában és állapotát az alábbi dokumentumok valamelyikével igazolja:

- 1998. évi XXVI. törvény 23. § (1) bekezdése alapján fogyatékosági támogatásban részesül, vagy az I. fokú rehabilitációs hatóság nyilvántartásában, mint együttműködő, vagy rehabilitációs szolgáltatást kérőként szerepelnek, vagy
- a 2011. évi CXCI. törvény 22. § a) - d) pontja és 22/A. § (1) bekezdése alapján megváltozott munkaképességű személy, vagy a 38/C. § (1) bekezdése alapján részére rokkantsági vagy rehabilitációs ellátás került továbbfolyósításra.

Fiatal személy: 14-24 éves személyek a betöltött éveik számát tekintve.

Gyermekkorú személyek: 0-14 éves személyek a betöltött éveik számát tekintve.

Hátrányos helyzetű csoportok: A Vármegyei Esélyteremtő Paktumban megjelölt, az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (2) bekezdésében nevesített csoportok: kiemelten a nők, a mélyszegénységben élők, romák, a fogyatékkal élő személyek, valamint a gyermekek és idősek csoportja.

Helyi cselekvési terv, Vármegyei/térségi cselekvési terv: A közösségi interjúk, közösségi beszélgetések és közösségi felmérés eredményeire épülő terv, amely tartalmazza a célterületen élők szükségleteit, saját jövőjükre, településükre vonatkozó elképzeléseit. Cél, hogy ennek elérése érdekében a támogatást igénylők partnerként dolgozzanak együtt az önszervező lakosokkal, civil szervezetekkel, önkormányzatokkal, szakmai szervezetekkel és a gazdasági élet szereplőivel.

Időskorú személyek: Öregségi nyugdíjkorhatárt betöltött személy.

Kiterjesztett hatáskörű ápoló: A felsőoktatásban szerezhető képesítések jegyzékéről és az új képzések létesítéséről szóló 65/2021. (XII. 29.) ITM rendelet 3. mellékletében található táblázat 200. sora szerinti szakképzettséggel rendelkező szakember.

Közösségfejlesztés: Jelen Felhívás keretében a közösségfejlesztés elsősorban települések, szomszédságok (településrészek), térségek és vármegyék közösségi kezdeményező- és cselekvőképességének fejlesztését jelenti, amelyben kulcsszerepe van a polgároknak, közösségeiknek és azok hálózatainak, valamint a helyi szükségletek mértékében a közösségfejlesztőknek is, akiknek bátorító-ösztönző, informáló, kapcsolatszervező munkája életre segítheti vagy kiegészítheti, megerősítheti a meglévő közösségi erőforrásokat. Akkor beszélhetünk közösségfejlesztésről, ha maguk a közösség tagjai, szervezetei és intézményei fejlesztik a saját lokális közösségüket.

Közösségi beszélgetés: A közösségi beszélgetés (és azok sorozata) a közösségi interjúk során szerzett tapasztalatok, feltáruló értékek és közösségi problémák nyilvánosságra hozatalát, közösségivé tételét és megbeszélését jelenti. A közösségi beszélgetés(ek) a meghívott interjúalanyok és az általuk bevont szomszédok, ismerősök, valamint a helyi intézmények képviselőinek körében történik, a közösségfejlesztő vezetésével.

A tevékenység célja:

- ráismerünk, hogy ügyeink közösek;
- új megközelítésben, új perspektívában látjuk őket;
- biztonságérzetet ad, hogy nem vagyunk egyedül;
- közösségi felelősségvállalás, elköteleződés jöhet létre;
- a közösségi helyzet hozzásegít a fontos helyi ügyek közösségi kezelésének körvonalazásához;
- megszületik a terv a még szélesebb kör bevonására (ld. közösségi felmérés!).

Közösségi interjú: A kezdeményezés, a lakosság megszólításának és bevonásának egyik fontos módszere a közösségi interjú. Azért nevezzük „közösségi”-nek (holott négy szemközti

beszélgetésekről van szó), mert az a helyi közérzetre, az egyén és a közösség kapcsolatára, a helyi identitás tartalmára, a közösségi fejlesztési elképzelésekre és a cselekvési kapacitásra kérdez. A közösségi interjú célja főként az, hogy bekapcsolódásra, a közösség, a helyi társadalom életében történő cselekvő részvételre mozgósítson.

Közösségi felmérés:

A közösségi felmérés egy „ajtótól ajtóig” történő – a helyi lakosok aktív részvételével megvalósuló – aktivizáló módszer. Az interjúk és a közösségi beszélgetések során feltárt problémakörökre a helyi közösség által elkészített kérdőív eljuttatása a háztartásokba, a kérdőívek begyűjtése, feldolgozás és az eredmények kiadványba szerkesztése. A közösségi felmérés valamennyi lépését a helyi közösség aktív tagjai valósítják meg, a közösségfejlesztő segíti és támogatja a munkát. Mire is szolgál a közösségi felmérés?

- A helyi embereket valóban érdeklő problémakörökről széles körű vélemény gyűjthető.
- Azok is állást foglalnak, véleményt nyilvánítanak, akik ezt esetleg eddig azért nem tették meg, mert személyesen szóban nem volt rá alkalmuk, kedvük.
- A kérdőíven keresztül megszólításra kerül a településen mindenki és ösztönözzük a részvételét ebben a munkában, folyamatban. Ezzel a közösségi folyamatban aktívan részt vevők köre szélesedik és a meglévő megerősödik.

Közösségi tervezés:

„Közösségi tervezés esetében az érintettek már a tervezési folyamat elején, a helyzetfeltárás, problémafelvetés során kapcsolatba kerülnek egymással, megismerik egymás érdekeit, szándékait, elképzeléseit. A terv a közös gondolkodás során valamiféle konszenzussal jön létre (természetesen adott részletkérdésekben továbbra is külső szaktervezők, mérnökök bevonásával), így gyakorlatilag azt ismertetni, elfogadtatni, „társadalmasítani” sem kell, hiszen aki erre bármiféle készletet érzett, maga is részt vett annak megalkotásában. Az érintettek részéről tapasztalható elköteleződés, a tulajdonosi hozzáállás ebben az esetben sokkal erősebb, és a tervezőnek, a megrendelőnek sem kell attól tartania, hogy a terv megvalósítása során ellenállásba ütközik. A közösségi tervezés tehát nem egy még szélesebb körben, még alaposabban végzett társadalmi egyeztetés, hanem egy alapvetően más, eleve a helyi közösség képviselőinek bevonására és a velük való közös gondolkodásra építő tervezési módszer.” (Sain Máttyás (2014): Mini segédlet a közösségi tervezéshez.)

Közösségfejlesztési folyamatról tájékoztató közösségi információs pont: A Közösségfejlesztési Módszertani Útmutató³⁸ 5. fejezete szerinti információs pontot jelenti. Ez egy olyan, a településen vagy településrészben könnyen megközelíthető tájékoztató pont, ahol teljes körű, megbízható és naprakész felvilágosítást adnak a települések életére hatást gyakorló legfontosabb közhasznú (helyi, köznapi, mindennapi, közérdekű, közösségi, általános) információkról. Az adott információs pont a településen belül vagy kulturális intézményhez kötődik, vagy közösségi alapú szolgáltatásként jön létre a közösségfejlesztési folyamat hatására.

Mélyszegénységben élő felnőttek: A Felhívás keretében azokat soroljuk a mélyszegénységben élők közé, akik az alábbiak közül legalább kettő kritériumnak megfelelnek:

- a) súlyosan hátrányos helyzetű munkavállaló³⁹ vagy legfeljebb olyan közfoglalkoztatott, aki az EFOP Plusz 3.1.2. kiemelt projektben részt vett, fejlesztési programját sikeresen befejezte;
- b) legfeljebb az általános iskola 9-10. osztályát végezték el, ami mellett esetleg nem piacképes⁴⁰ szakképzettséget vagy OKJ-s képzést szereztek,
- c) aktív korú inaktívak⁴¹,
- d) kettőnél több gyermeket nevelnek.

Igazolási mód: a kritériumnak való megfelelés alátámasztásával (pl.: iskolai bizonyítvány, területileg illetékes foglalkoztatási osztályok által kiállított dokumentumok, jegyzői igazolások, stb.)

Mélyszegénységben élő gyermekek, fiatal felnőttek: A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 67/A.§-a szerinti hátrányos helyzetű, valamint halmozottan hátrányos helyzetű fogalomnak megfelelő személyek.

Hátrányos helyzetű a 1997. évi XXXI. törvény 67/A.§ (1) bekezdése alapján az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

³⁸ https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_kozossegfejlesztos_online_2017_0331.pdf

³⁹ 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról 57/B (4) 2. pontja szerint

⁴⁰ Amelyre nincs kereslet a munkaerőpiacon, munkaerőhiány nem jellemzi.

⁴¹ Aktív korosztály a 15-64 éves személyek. Inaktív személyek, akik a programba való bevonás előtt nem dolgoztak, illetve nem volt rendszeres jövedelmet biztosító munkájuk, és nem is kerestek munkát, vagy kerestek, de nem tudtak volna munkába állni.

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmazottan hátrányos helyzetű:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a 1997. évi XXXI. törvény 67/A.§ (1) bekezdés a)-c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.

Gyermekeket érintő hátrányos helyzet igazolására vonatkozó alátámasztó dokumentumok:

- amennyiben releváns a gyermek roma származásának igazolásához az önkéntes nyilatkozat,
- a gyermek lakóhelye szerint illetékes jegyző által kiállított igazolás másolata arról, hogy hátrányos, halmazottan hátrányos helyzetű vagy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő,
- a gyermek lakóhelye szerint illetékes gyámhatóság által kiállított igazolás másolata arról, hogy védelembe vett, nevelésbe vett,
- a gyermek lakcímkártyájának másolata abban az esetben, ha a lakcíme szegregátumban vagy szegregációval veszélyeztetett területen található.

Részvételi fórumok: A Közösségfejlesztési Módszertani Útmutató⁴² 3.4. fejezete szerinti részvételi fórumokat jelenti. Egy konkrét célra szerveződött, a közösség tagjainak részvételével megvalósuló olyan nyilvános találkozók, melyeken a helyi közösséget foglalkoztató kérdéseket, problémákat járják körbe, abból a célból, hogy közösségi válaszok szülessenek az adott problémára.

Roma személy: Aki önkéntes nyilatkozatban romának vallja magát. A Felhívás 11. sz. mellékletét képezi az „Önkéntes nyilatkozat roma származásról sablon minta”.

Szolgáltatási Út Térkép: A Megyei/Vármegyei Felzárkózási Fórumok üléseinek kimeneteként kerültek/kerülnek létrehozásra a Szolgáltatási Út Térképek, melyek célja a vármegyében meglévő szolgáltatások lakossághoz való elérésének vizsgálata, különös tekintettel a helyi szinten hiányzó szolgáltatásokra (pl.: a HEP-ekben beazonosított szolgáltatás hiányok alapján), és annak megoldási javaslataira. A Szolgáltatási Út Térkép összefoglaló elnevezés, mely fogalomba értendők az EFOP-1.6.3. konstrukció keretében kidolgozott, meglévő Megyei Esélyteremtő/Esélyegyenlőségi Paktumokhoz, illetve ezek felülvizsgálataként módosított dokumentumokhoz, valamint meglévő hiányában újonnan elkészített Vármegyei Esélyteremtő Paktumhoz kapcsolódó Szolgáltatási Út Térképek.

Társég: Valamely felhívás szerinti tevékenység megvalósítása érdekében együttműködő, egymással szomszédos vármegyei települések összessége.

Vármegyei Esélyteremtő Paktum: A Megyei/Vármegyei Felzárkózási Fórum által létrehozott olyan, a Szolgáltatási Út Térképen alapuló együttműködések gyűjteménye, melyek a közreműködő szereplőknél rendelkezésre álló eszközök, szolgáltatások, intézmények stb. felhasználásával megoldásokat nyújtanak a vármegyei szinten jelentkező hiányok ellátására. A Vármegyei Esélyteremtő Paktum összefoglaló elnevezés, mely fogalomba értendők az EFOP-1.6.3. konstrukció keretében kidolgozott, meglévő Megyei Esélyteremtő/Esélyegyenlőségi Paktumok, valamint ezek felülvizsgálataként módosított dokumentumok, valamint meglévő hiányában újonnan elkészített Vármegyei Esélyteremtő Paktum.

⁴² https://cselekvokozossegek.hu/wp-content/uploads/CSK_utmutato_kozossegfejlesztés_online_2017_0331.pdf

Szociális alapszolgáltatások funkciói, célja⁴³:

1) Házi segítségnyújtás:

A házi segítségnyújtás olyan szolgáltatás, amely az igénybe vevő önálló életvitelének fenntartását – szükségleteinek megfelelően – lakásán, lakókörnyezetében biztosítja. A házi segítségnyújtás hozzájárul ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szüksége saját környezetében, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A házi segítségnyújtás

- a személyi gondozás keretében gondozás és háztartási segítségnyújtás,
- a szociális segítség keretében háztartási segítségnyújtás

szolgáltatási elemet biztosít.

Rendszeres házi segítségnyújtás csak fertőzésmentes lakókörnyezetben rendelhető el. Ha fertőző beteg gondozása szükséges, ki kell jelölni egy gondozót, aki a fertőző állapot időtartama alatt kizárólag a fertőző beteget gondozza, ilyen esetben a fertőzés elkerülése érdekében szükséges tárgyi feltételeket és felkészítést biztosítani kell.

2) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás:

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló, a segélyhívó készülék megfelelő használatára képes időskorú vagy fogyatékos személyek, illetve pszichiátriai betegek részére az önálló életvitel fenntartása mellett felmerülő krízishelyzetek elhárítása céljából nyújtott ellátás.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében biztosítani kell

- az ellátott személy segélyhívása esetén az ügyeletes gondozónak a helyszínen történő haladéktalan megjelenését,
- a segélyhívás okául szolgáló probléma megoldása érdekében szükséges azonnali intézkedések megtételét,
- szükség esetén további egészségügyi vagy szociális ellátás kezdeményezését.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működtetéséhez biztosítani kell

- a műszaki rendszer körében az ellátottnál elhelyezett segélyhívó készüléket, jelzést továbbító berendezést, a jelzés fogadására alkalmas vevőberendezést, továbbá ügyeleti személyi számítógépet ügyeleti szoftverrel,
- a gondozó saját felszerelése körében mobiltelefont, készenléti táskát, továbbá a gyors helyszínre érkezéshez szükséges feltételeket.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás folyamatos készenléti rendszerben működik. A diszpécserközpont segélyhívás esetén – a segítséget kérő nevének, címének és az egyéb rendelkezésre álló információknak a közlésével – értesíti a készenlétkben levő gondozót. A gondozónak 30 percen belül kell az ellátott lakásán megjelennie.

3) Közösségi ellátás:

a) Közösségi pszichiátriai ellátás:

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történik.

A közösségi pszichiátriai ellátás

- tanácsadás,
- esetkezelés,
- készségfejlesztés,
- gondozás és
- megkeresés

szolgáltatási elemeket biztosít

b) Szenvedélybetegek közösségi ellátása:

Olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú, az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történő gondozás, amelynek célja az életmódváltozás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése.

4) Támogató szolgálat:

A támogató szolgálat feladata különösen

⁴³Jelen pontban a szociális alapszolgáltatások kerülnek röviden kifejtésre, általános jelleggel. A felhívás keretében kizárólag a 2.1. pontban megnevezett támogatható tevékenységek keretére lehet támogatást igényelni.

- a) személyi segítő szolgálat működtetése, amely – a fogyatékos személy aktív közreműködésével – segítséget nyújt
  - a fogyatékos ember személyi (higiénés, életviteli, életfenntartási) szükségleteinek kielégítéséhez,
  - a társadalmi életben való teljes jogú részvételhez,
  - az önálló munkavégzéshez, tanulmányok folytatásához, szociális és egészségügyi szolgáltatások igénybevételéhez, kulturális, művészeti, sport, szabadidős tevékenységek végzéséhez,
- b) szállító szolgálat működtetése az alapvető szükségletek kielégítését segítő szolgáltatásokhoz, közszolgáltatásokhoz való hozzájutás biztosítása érdekében.

A támogató szolgáltatás:

- gondozás,
- készségfejlesztés,
- tanácsadás,
- szállítás,
- felügyelet,
- gyógypedagógiai segítségnyújtás,
- háztartási segítségnyújtás és
- esetkezelés

szolgáltatási elemeket biztosít.

Ha a támogató szolgálat a székhelyén vagy más helyiségében ellátottakat fogad, a helyiségnek meg kell felelnie a következő feltételeknek:

- tömegközlekedési eszközzel könnyen megközelíthető legyen,
- épületeinek építészeti megoldásai tegyék lehetővé az akadálymentes közlekedést,
- bútora és berendezési, felszerelési tárgyai, az életvitelhez szükséges körülmények feleljenek meg az ellátottak életkori sajátosságainak, egészségi és mozgásállapotának.

A támogató szolgálat legalább egy gépjárművének alkalmasnak kell lennie elektromos kerekes székes személy szállítására, valamint rendelkeznie kell mobil rámpával vagy emelőszerkezettel, valamint 4+3 pontos biztonsági rögzítéssel.

5) Utcai szociális munka:

Az utcai szociális munkát nyújtó szolgálatok a közterületen élő személyek felkutatását, ellátását, illetve intézményi ellátáshoz segítségét végzik. Legfontosabb feladatuk a szükség szerinti veszélyhelyzet elhárítása, az egyén bizalmatlanságának oldása az ellátórendszerrel szemben és az intézményi, vagy egyéb elhelyezés elősegítése, az utcai lét felszámolásával. Országosan összesen 97 utcai szociális munkát végző szolgálat rendelkezik nyilvántartásba vétellel és egyben állami finanszírozással is.

6) Nappali ellátást biztosító intézmény:

- az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

Nappali ellátás biztosítására az az intézmény alkalmas, amelyik rendelkezik:

- a közösségi együttlétre,
- a pihenésre,
- a személyi tisztálkodásra,
- a személyes ruházat tisztítására,
- amennyiben az étkeztetést biztosítja az étel melegítésére, tálalására és elfogyasztására szolgáló helyiségekkel.

A fogyatékos személyek és szenvedélybetegek nappali intézményében többfunkciós helyiséget kell biztosítani, melyben lehetőség van foglalkoztatás, szabadidős program lebonyolítására.

A nappali ellátást nyújtó intézmények nyitvatartási idejét a helyi igényeknek megfelelően kell meghatározni, de az napi hat óránál kevesebb nem lehet.

A nappali ellátás:

- tanácsadás,
- készségfejlesztés,
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- idősek nappali ellátása kivételével étkeztetés,

- esetkezelés,
- felügyelet,
- gondozás és
- közösségi fejlesztés

szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít.

Szabadidős programok szervezésének minősül az is, ha az intézmény az ellátást igénybe vevők részére sajtótermékeket, könyveket, kártya- és társasjátékokat, tömegkommunikációs eszközöket biztosít, rendezvényeket szervez.

Az intézmény által nyújtott egészségügyi ellátás körébe tartozik a felvilágosító előadások szervezése, tanácsadás az egészséges életmódról, gyógytorna lehetőségének biztosítása, valamint a mentális gondozás.

a) Fogyatékos személyek nappali intézménye:

A harmadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos személyek részére is lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését. Az a fogyatékos gyermek is jogosult a nappali ellátást igénybe venni, aki tanköteles és a tanítási év során köznevelési intézményi ellátásban részesül – a tanítási szünetek idejére, vagy ha köznevelési intézményben korai fejlesztésben és gondozásban részesül, illetve amennyiben – a szakértői bizottság szakértői véleményében foglaltak szerint – iskolába járással nem tud részt venni a fejlesztő nevelés-oktatásban, így egyéni fejlesztésben részesül.

b) Demens személyek nappali intézménye:

A célja a demenciával élő személy speciális szükségleteire választ adó szolgáltatás kialakítása. A cél, hogy az izolációt megszüntetve, az életminőséget megőrizve vagy javítva, biztonságban, tevékenyen, jó közérzettel töltsék a közös időt és mindezek mellett állapotromlásukat késleltető támogatást kapjanak. Az intézményi munka támogatja a demenciával élőket abban, hogy minél tovább a saját, otthoni környezetükben éljenek, miközben támogatja a gondozó hozzátartozókat és az egész családi környezetet, hogy folytatni tudják az otthoni gondozást. A demenciával élő személy napi 24 órás gondozása nagy terhet jelent a családtagoknak, a statisztika szerint a gondozók közel 40%-a szenved erős stressztől és nagy valószínűséggel válnak depresszióssá. Ezt a terhet csökkentheti a demenciával élők nappali ellátásának biztosítása, hiszen a szolgáltatás igénybevételeivel a gondozó hozzátartozók megbetegedésének kockázata is csökkenthető.

Az alapszükségletek kielégítésén túl a szolgáltatásnyújtás során hangsúlyos a szociális kapcsolatok, társadalmi integráció, a stigmatizáció mentes, befogadó környezet kialakítása, továbbá a demenciával élők ellátásában különösen nagy jelentősége van a fizikai környezet kialakításának.

c) Pszichiátriai betegek nappali intézménye:

Az öntevékenységre, az önszervezésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Az intézmény szolgáltatásai körében egyéni, csoportos, pár- és családterápiákat is szervezhet.

A pszichiátriai betegek nappali intézményében olyan programokat kell biztosítani, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőknek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülálló számára is hozzáférhetőek. Ennek érdekében a nappali intézmény elhelyezését lehetőség szerint a település könnyen elérhető, jól megközelíthető területén kell kialakítani.

A nappali intézmény működésének nem része a pszichiátriai gondozás, de az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az ideggondozóval, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében. Az intézmény a pszichiátriai betegek ellátása mellett szolgáltatást nyújthat a promóció és elsődleges prevenció céljával a mentálisan sérült, krízisben levő személyek részére is.

d) Szenvedélybetegek nappali intézménye:

Az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok

szervezését és lebonyolítását, valamint alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatást nyújt. A szenvedélybetegek nappali intézményében olyan programokat kell szervezni, melyek elősegítik az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körben való elérését. Ennek megfelelően a nappali intézmény programjai nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személy számára is hozzáférhetőek.

A szenvedélybetegek nappali intézményének nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások és programok révén törekedni kell az életmód-változtatás ösztönzésére, a visszaesés megelőzésére, illetve az intézményben dolgozó szociális munkás révén szükség szerint kapcsolatot kell tartani az ellátott kezelőorvosával, vagy az egészségügyi gondozást végző szakemberrel, továbbá a hozzátartozókkal.

e) Hajléktalanok nappali melegedője:

Lehetőséget biztosít a hajléktalan személyek részére a napközbeni tartózkodásra, a közösségi együttlétre és pihenésre. A nappali melegedőkben biztosított mindenki számára, hogy lefűrdhessen, saját ruháit kimoshassa és megszáráshassa az ott található mosógépekben és szárítógépekben. Mindenki számára lehetőség van a saját hozott étel megmelegítésére, kulturált elfogyasztására is, de a nappali melegedők – főleg téli időszakban – igyekeznek kiegészítő étkeztetést is biztosítani a hozzájuk betérőknek többnyire pályázati forrásból: a zsíros kenyértől a meleg étel konzervig, nem ritkán vitaminpótlásként gyümölcsöt, zöldséget is biztosítanak. A nappali melegedő munkatársai segítséget tudnak nyújtani különböző hivatalos ügyek intézésében, mint például alapiratok beszerzésében, társadalombiztosításhoz való hozzáférésben, illetve különböző szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezésében. A nappali melegedők a hozzájuk járók igényeit figyelembe véve igyekeznek számukra változatos elfoglaltságot, programokat is kínálni, legtöbbször önkéntesek segítségével vagy pályázaton elnyert támogatások révén. 2018. október 15-étől a vonatkozó jogszabályi előírások módosultak, ezen időponttól a szociálpolitikáért felelős miniszter által kijelölt nappali melegedő és az éjjeli menedékhelyek nyitvatartási idejének összehangolásával, továbbá a kijelölt nappali melegedők heti 7 napos és napi 10 órás nyitva tartásának bevezetésével elérhetővé vált a 24 órás nyitva tartás és szolgáltatásbiztosítás a rászoruló állampolgárok számára. 2020. január 1-től a szociál- és nyugdíjpolitikáért felelős miniszter kijelölése alapján Budapesten 18, míg vidéken 67 nappali ellátást nyújtó intézmény elérhető a hét minden napján napi 10 órában.

Gyermekjóléti alapellátások funkciói, célja⁴⁴:

- 1) **Család- és gyermekjóléti szolgálat:** a családsegítés keretében biztosítja a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást; a pénzügyi és természetbeni ellátásokhoz, valamint a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését; szociális segítő munkát; közösségfejlesztő, egyéni, csoportos preventív programokat és szolgáltatásokat, a kríziskezelést, valamint a nehéz helyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

A család- és gyermekjóléti szolgálat által nyújtott gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő speciális szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja a gyermek testi és lelki egészségének, családban történő nevelkedésének elősegítését, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését, a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését, illetve a családjából kiemelt gyermek visszahelyezését.

A család- és gyermekjóléti szolgálat helyi szinten a gyermek veszélyeztetettségét, illetve a család, személy krízishelyzetét észlelő- és jelzőrendszer működtet, melyet járási szinten a család- és gyermekjóléti központ által biztosított folyamatos szakmai háttér egészít ki.

- 2) **Család- és gyermekjóléti központ:** egyrészt a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységeket lát el, másrésztől speciális szolgáltatásokat nyújt (készenléti ügyelet, kapcsolattartási ügyelet, iskolai szociális munka, utcai, lakótelepi szociális munka, kórházi szociális munka), valamint speciális szakembereket biztosít (pl.: jogász, pszichológus, fejlesztő pedagógus, stb.), továbbá a járás család- és gyermekjóléti szolgálatainak szakmai munkáját támogatja.

Az észlelő- és jelzőrendszer fontos részét képezi a család- és gyermekjóléti központok által nyújtott készenléti szolgálat, s melynek célja a család- és gyermekjóléti központ nyitvatartási

⁴⁴Jelen pontban a gyermekjóléti alapellátások kerülnek röviden kifejtésre, általános jelleggel. A felhívás keretében kizárólag a 2.1. pontban megnevezett támogatható tevékenységek keretére lehet támogatást igényelni.

idején kívül felmerülő krízishelyzetekben történő tájékoztatás, tanácsadás és segítségnyújtás biztosítása telefonos szolgáltatás útján.

13.4. Adatfeldolgozási feltételek

Előzmények

Az adott felhívás során támogatást elnyert kedvezményezetteknek kötelezettségük, hogy az Európai Szociális Alap Pluszról (ESZA+) és az 1296/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2021/1057 európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: (EU) 2021/1057 rendelet) 1. sz. mellékletében foglalt közös kimeneti és eredménymutatók előállítására érdekében a rendeletben meghatározottak szerint adatot szolgáltatassanak a bevont célcsoport tagjairól. Az adatgyűjtési kötelezettség a program azon résztvevőire vonatkozóan áll fenn, akiknek közvetlen előnye származik a műveletből, de nem felelősek a művelet kezdeményezéséért, vagy annak kezdeményezéséért és végrehajtásáért.

Az adatgyűjtés keretében a résztvevőkkel a projektbe való belépéskor, valamint a projektből való kilépéskor kérdőívet szükséges kitöltetni, majd a megadott adatokat az EPTK felületen kell a kedvezményezettnek, illetve megbízottjának rögzíteni. Lehetőség van arra, hogy az EPTK-nak az ESZA kérdőív rögzítő felületén közvetlenül jogosítsák ki a résztvevőket és így ők maguk tölthessék ki a kérdőívet.

A személyes adatok kezelése során az Irányító Hatóság és a Miniszterelnökség közös adatkezelőként, a kedvezményezett adatfeldolgozóként jár el.

A kedvezményezett (továbbiakban Adatfeldolgozó) vállalja, hogy az alább (2. pontban) meghatározott célból adatokat szolgáltat az Adatkezelők: Irányító Hatóság és a Miniszterelnökség (továbbiakban együttesen Adatkezelők) részére. A személyes adatok kezelésének módját jelen melléklet A. pontja határozza meg részletesen.

Az érintettek személyes adatainak védelme, az adatvédelmi követelményeknek való hatékony jogi megfelelés érdekében a felek az alábbiakban határozzák meg a személyes adatok Adatfeldolgozó általi kezelésére vonatkozó követelményeket.

1. Fogalom meghatározások

A mellékletben szereplő kifejezéseket az alábbiakban meghatározott tartalommal kell érteni:

1.1. „Adatfeldolgozó”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely az adatkezelő nevében személyes adatokat kezel.

1.2. „Adatkezelés”: a személyes adatokon vagy adatállományokon automatizált vagy nem automatizált módon végzett bármely művelet vagy műveletek összessége, így a gyűjtés, rögzítés, rendszerezés, tagolás, tárolás, átalakítás vagy megváltoztatás, lekérdezés, betekintés, felhasználás, közlés, továbbítás, terjesztés vagy egyéb módon történő hozzáférhetővé tétel útján, összehangolás vagy összekapcsolás, korlátozás, törlés, illetve megsemmisítés.

1.3. „Adatkezelő”: az a természetes vagy jogi személy, közhatalmi szerv, ügynökség vagy bármely egyéb szerv, amely a személyes adatok kezelésének céljait és eszközeit önállóan vagy másokkal együtt meghatározza; ha az adatkezelés céljait és eszközeit az uniós vagy a tagállami jog határozza meg, az adatkezelőt vagy az adatkezelő kijelölésére vonatkozó különös szempontokat az uniós vagy a tagállami jog is meghatározhatja.

1.4. „GDPR” az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/679 számú rendelete (Általános Adatvédelmi Rendelet).

1.5. „ESZA+”: Európai Szociális Alap Plusz.

1.6. „Érintett”: Azonosított vagy azonosítható természetes személy, akire az információ vonatkozik. Azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.

1.7. „Felhívás”: A 2021-2027-es programozási időszak során, az Európai Szociális Alap Plusz (a továbbiakban ESZA+) finanszírozású programokra vonatkozó pályázati felhívás.

1.8. „Irányító Hatóság”: Az adott projekt esetében az irányító hatósági feladatokat ellátó minisztérium.

1.9. “Kötelező biztonsági intézkedések” azok a technikai és szervezési intézkedések, amelyeket a dokumentum 6. pontja tartalmaz.

1.10. “Közös adatkezelők”: Ha az adatkezelés céljait és eszközeit két vagy több adatkezelő közösen határozza meg, azok közös adatkezelőknek minősülnek.

1.11. “NAIH” Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság.

1.12. “Projekt”: A 2021-2027-es programozási időszak során, Európai Szociális Alap Plusz finanszírozású program.

1.13. “Támogatói Okirat” az IH által kibocsátott és aláírt Támogatói Okirat, melyben meghatározott követelmények teljesítése során Adatfeldolgozó az Adatkezelők nevében kezel személyes adatokat.

1.14. „Személyes adat” azonosított vagy azonosítható természetes személyre („érintett”) vonatkozó bármely információ; azonosítható az a természetes személy, aki közvetlen vagy közvetett módon, különösen valamely azonosító, például név, szám, helymeghatározó adat, online azonosító vagy a természetes személy testi, fiziológiai, genetikai, szellemi, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára vonatkozó egy vagy több tényező alapján azonosítható.

Az adatkezelés célja:

A 2021-2027-es programozási időszak során, az Európai Szociális Alap Plusz finanszírozású programokra vonatkozóan, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendeletének I. és II. melléklete ún. közös indikátorok előállítását írja elő, amelyek révén az ESZA+ programok eredményei uniós szinten összehasonlíthatók, illetve összesíthetők lesznek.

A közös indikátoroknak két fő kategóriája van: 1) résztvevő természetes személyekre vonatkozó indikátorok, 2) szervezetekre vonatkozó indikátorok. A két kategóriába tartozó indikátorok közül a beavatkozás jellegének megfelelő indikátorok szerint kell adatot gyűjteni és szolgáltatni. Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendelete szerint résztvevők az olyan természetes személyek, akiknek közvetlen előnye származik egy műveletből, de nem felelősek a művelet kezdeményezéséért, vagy annak kezdeményezéséért és végrehajtásáért. Azoknál az ESZA+ konstrukciónál, ahol a rendelet szerinti résztvevők bevonására kerül sor, a közös indikátorokhoz kapcsolódó egyéni szintű adatgyűjtést biztosítani kell.

3. Adatkezelésekre vonatkozó általános kikötések

3.1. Adatfeldolgozó kötelezi magát, hogy az Adatkezelők nevében kezelt személyes adatokat kizárólag a dokumentum A. pontjában meghatározott célokból és a dokumentum A. pontjában rögzített feladatok ellátása érdekében, az azokhoz feltétlenül szükséges mértékben kezeli. Személyes adatokat más célra, így különösen saját céljára Adatfeldolgozó nem jogosult kezelni. Adatfeldolgozó így különösen saját vagy harmadik fél számára nyújtott szolgáltatáshoz vagy termékbe nem építheti be a személyes adatokat.

3.2. Az „Adatfeldolgozói Feltételek” c. dokumentumot a GDPR alapelveivel és rendelkezéseivel összhangban kell értelmezni. Tekintettel arra, hogy az adatkezelés a résztvevők személyes és különleges adataira is kiterjed, az adatok kezelése során különös hangsúlyt kell fektetni az érintettek magánszférájának védelmére és az adatbiztonság követelményének megvalósulására.

3.3. Adatfeldolgozó a rá bízott személyes adatokat más adatkezelők nevében vagy saját céljára kezelt személyes adatoktól elkülönítve köteles kezelni.

3.4. Az Adatfeldolgozó tudomásul veszi, hogy a Támogatói Okiratban meghatározott ellenértéken kívül Adatfeldolgozó nem jogosult a melléklet szerinti kötelezettségei teljesítése során felmerült költségeinek megtérítésére.

4. A jogszabályoknak megfelelő adatkezelés, felelősség

4.1. Adatfeldolgozó kötelezettséget vállal arra, hogy a mellékletben szabályozott adatkezelésekre vonatkozó valamennyi hatályos adatvédelmi jogszabályt, így különösen a GDPR-t betartja, és

az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény (különösen a törvény II. fejezete), továbbá az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott technológiai biztonsági, valamint a biztonságos információs eszközökre, termékekre, továbbá a biztonsági osztályba és biztonsági szintbe sorolásra vonatkozó követelményekről szóló 41/2015. (VII. 15.) BM rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően jár el.

4.2. Az Adatfeldolgozó által végzett adatkezelések esetében a vonatkozó szabályok Adatfeldolgozó általi megszegéséből eredő kárfelelősség - beleértve az esetleges bírságokat, kártérítéseket - Adatfeldolgozót terheli. Adatfeldolgozó köteles az ezen pont hatálya alá tartozó bármely bírságot vagy jogerős bírósági döntésen alapuló kártérítést az Adatkezelők részére a végleges és jogerős döntés kézbesítését követő 15 napon belül az Adatfeldolgozó és az Adatkezelők által előre egyeztetett módon megfizetni.

5. Adatkezelő utasításai szerinti adatkezelés

5.1. Adatfeldolgozó a személyes adatokat kizárólag a dokumentum A. pontjában leírtak szerint, ezen felül pedig kizárólag az Adatkezelők írásbeli utasításai alapján kezelheti.

5.2. Adatkezelőknek a dokumentumban meghatározott feladatokkal kapcsolatos utasításai jogszerűségéért Adatkezelőket terheli felelősség, ugyanakkor – a 9. pontban foglaltakkal összhangban – Adatfeldolgozó köteles haladéktalanul jelezni Irányító Hatóságnak, amennyiben Adatkezelők utasítása vagy annak végrehajtása jogszabályba ütközne.

6. Szükséges biztonsági intézkedések:

6.1. Adatfeldolgozó a tudomány és technológia állása és a megvalósítás költségei, továbbá a Felhívásban és a Támogatói Okiratban foglaltak végrehajtása során megvalósított adatkezelés jellege, hatóköre, körülményei és céljai, valamint a természetes személyek jogaira és szabadságaira jelentett, változó valószínűségű és súlyosságú kockázat figyelembevételével megfelelő technikai és szervezési intézkedéseket hajt végre annak érdekében, hogy a kockázat mértékének megfelelő szintű adatbiztonságot garantálja.

6.2. A biztonság megfelelő szintjének meghatározásakor Adatfeldolgozónak kifejezetten figyelembe kell vennie az adatkezelésből eredő olyan kockázatokat, amelyek különösen a továbbított, tárolt vagy más módon kezelt személyes adatok véletlen vagy jogellenes megsemmisítéséből, elvesztéséből, megváltoztatásából, jogosulatlan nyilvánosságra hozatalából vagy az azokhoz való jogosulatlan hozzáférésekből erednek.

6.3. Adatfeldolgozó biztosítja különösen

- a személyes adatok kezelésére használt rendszerek és szolgáltatások folyamatos bizalmas jellegének biztosítását, integritását, rendelkezésre állását és ellenálló képességét;
- fizikai vagy műszaki incidens esetén az arra való képességet, hogy a személyes adatokhoz való hozzáférést és az adatok rendelkezésre állását kellő időben vissza lehet állítani;
- az adatkezelés biztonságának garantálására hozott technikai és szervezési intézkedések hatékonyságának rendszeres tesztelésére, felmérésére és értékelésére szolgáló eljárást.

6.4. Adatkezelők és Adatfeldolgozó intézkedéseket hoznak annak biztosítására, hogy Adatkezelő vagy Adatfeldolgozó irányítása alatt eljáró, a személyes adatokhoz hozzáféréssel rendelkező természetes személyek kizárólag Adatkezelő utasításának megfelelően kezelhessék az említett adatokat, kivéve, ha az ettől való eltérésre uniós vagy tagállami jog kötelezi őket.

6.5. Adatfeldolgozó segíti Adatkezelőt a 10.1–10.3. pont szerinti kötelezettségek teljesítésében, figyelembe véve az adatkezelés jellegét és az Adatfeldolgozó rendelkezésére álló információkat.

6.6. Adatfeldolgozó a GDPR, illetve egyéb adatvédelmi követelmények betartása mellett az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvény, továbbá az állami és önkormányzati szervek elektronikus információbiztonságáról szóló 2013. évi L. törvényben meghatározott technológiai biztonsági, valamint a biztonságos információs eszközökre, termékekre, továbbá a biztonsági osztályba és biztonsági szintbe sorolásra vonatkozó követelményekről szóló 41/2015. (VII. 15.) BM rendelet vonatkozó rendelkezéseinek megfelelően jár el, a hatályos jogszabályok előírásait betartja.

7. Bizalmasság, titoktartás

7.1. Adatkezelők, illetőleg a dokumentumból eredő feladatai tekintetében Adatfeldolgozó köteles megtenni azokat a technikai és szervezési intézkedéseket és kialakítani azokat az eljárási szabályokat, amelyek az adat- és titokvédelmi szabályok érvényre juttatásához szükségesek.

7.2. Adatfeldolgozó kötelezettséget vállal arra, hogy az adatfeldolgozás során készített, a teljesítéshez kapcsolódó iratokról, dokumentumokról másolatot, kivonatot csak Adatkezelők előzetes engedélyével készít, és ezen iratokba harmadik személy részére betekintést nem ad, illetve semmilyen más módon nem hozza harmadik személy tudomására azok tartalmát.

7.3. A titoktartási kötelezettség Adatfeldolgozót határidő nélkül terheli. A titoktartási kötelezettség megsértéséből, illetve az adatok jogosulatlan nyilvánosságra hozatalából származó hátrányok, valamint az ezek kiküszöböléséhez szükséges költségek, ideértve mind a vagyoni, mind a nem vagyoni kár megtérítését – az egyéb felelősségén túl – azt terhelik, akinek a jogosulatlan nyilvánosságra hozatal tekintetében felelőssége fennáll.

7.4. Adatfeldolgozó köteles gondoskodni arról, hogy a személyes adatokhoz csak azok a személyek férjenek hozzá, akiknek a Felhívásban, Támogatói Okiratban és a dokumentum A. pontjában foglalt feladataik végrehajtásához feltétlenül szükséges.

7.5. Adatfeldolgozó megfelelő intézkedéseket hoz annak biztosítására, hogy az irányítása alatt eljáró, a személyes adatokhoz hozzáféréssel rendelkező természetes személyek kizárólag az Adatkezelők utasításának megfelelően kezelhessék az említett adatokat.

7.6. Adatfeldolgozó kötelezettséget vállal továbbá arra, hogy csak olyan személyeknek biztosít hozzáférést a személyes adatokhoz, akik előzetesen írásban titoktartási nyilatkozatot tesznek vagy jogszabályon alapuló megfelelő titoktartási kötelezettség alatt állnak.

7.7. Adatfeldolgozó köteles az adatkezelési műveletekben résztvevő személyek megfelelő szintű adatvédelmi képzéséről és ezen személyek adatvédelmi ismeretei naprakészen tartásáról gondoskodni.

8. AI-adatfeldolgozók igénybevétele

8.1. Adatfeldolgozó köteles előzetesen Irányító Hatóság írásos felhatalmazását kérni, ha a dokumentumban foglalt feladatai ellátásához további adatfeldolgozó (a továbbiakban: AI-adatfeldolgozó) szolgáltatásait venné igénybe. Ha az Adatfeldolgozó bizonyos, az Adatkezelők nevében végzett konkrét adatkezelési tevékenységekhez AI-adatfeldolgozó szolgáltatásait veszi igénybe, akkor írásbeli szerződésben erre az AI-adatfeldolgozóra is ugyanazokat az adatvédelmi és információbiztonsági kötelezettségeket kell telepíteni, mint amelyek Adatkezelők és Adatfeldolgozó között rögzítésre kerültek. Adatfeldolgozó szavatol azért, hogy az AI-adatfeldolgozó a dokumentumban az Adatkezelők által előírt adatvédelmi és információbiztonsági kötelezettségeket teljesíti, valamint az AI-adatfeldolgozó megfelelő garanciákat nyújt valamennyi hatályos, az Adatkezelőkre nézve kötelező érvényű adatvédelmi és információbiztonsági szabály, így különösen a GDPR követelményeinek való megfeleléshez. Ha az AI-adatfeldolgozó nem teljesíti adatvédelmi kötelezettségeit, Adatfeldolgozó teljes felelősséggel tartozik Adatkezelők felé az AI-adatfeldolgozó kötelezettségeinek a teljesítéséért.

8.2. Adatfeldolgozó úgy köteles szerződni az AI-adatfeldolgozó, hogy az AI-adatfeldolgozó tevékenységére visszavezethető adatvédelmi incidens esetén, az Adatkezelők erre irányuló kérésére, Adatkezelők az AI-adatfeldolgozói szerződés keretei között, AI-adatfeldolgozónál minden szükséges lépést meg tudjon tenni a személyes adatok védelme érdekében.

9. Az Adatkezelőkkel történő együttműködés

9.1. Adatfeldolgozó kizárólag az Adatkezelők utasításai szerint jogosult az adatkezelést végezni. Az Adatfeldolgozó haladéktalanul köteles tájékoztatni az Adatkezelőket, ha úgy véli, hogy azok valamely utasítása jogszabályt sért.

9.2. Adatkezelők és Adatfeldolgozó együttműködési kötelezettséget vállalnak, melynek keretében kötelesek a Felhívás, Támogatói Okirat és a dokumentum teljesítését befolyásoló minden lényeges körülményt egymással haladéktalanul, de legkésőbb 2 munkanapon belül közölni. Adatfeldolgozó tudomásul veszi, hogy köteles Adatkezelő és az irányító hatóság munkatársaival, vagy az általa kijelölt más személyekkel együttműködni.

9.3. Az adatkezelők valamint az adatfeldolgozó kötelesek egymást 5 (öt) napon belül írásban értesíteni arról, ha a melléklet A. pontjában szereplő bármely információ megváltozik.

9.4. Adatfeldolgozó köteles adatkezelők kapcsolattartóját kívánságára, illetve szükség esetén e nélkül is tájékoztatni tevékenységéről.

10. Érintettek jogainak gyakorlása

10.1. Adatfeldolgozó megfelelő technikai és szervezési intézkedésekkel a lehetséges mértékben segíti az Adatkezelőket abban, hogy teljesíteni tudják kötelezettségeiket az érintettek jogainak gyakorlásához kapcsolódó kérelmek megválaszolása tekintetében, így különösen a tájékoztatáshoz, a hozzáféréshez, a helyesbítéshez, a törléshez, az adatkezelés korlátozásához, az adathordozhatósághoz, a tiltakozáshoz való jogok gyakorlása tekintetében.

10.2. A fenti jogok GDPR szerinti gyakorlása érdekében Adatfeldolgozó különösen az alábbi technikai intézkedéseket fogatosítja:

- személyes adatok megjelölésének képessége arra az esetre, ha vissza kell keresni, helyesbíteni, törölni, vagy továbbítani kell egy adott természetes személyre vonatkozó adatot.
- erre irányuló kérelem esetén bármely személyes adat törlésének vagy hozzáféréséhez történő blokkolásának képessége.

10.3. E pontban szereplő kötelezettségeinek Adatfeldolgozó kinevezett kapcsolattartón keresztül tesz eleget.

10.4. Adatfeldolgozó Adatkezelők megkeresésére öt napon belül írásban válaszol.

10.5. Amennyiben az érintett közvetlenül keresi meg az Adatfeldolgozót, Adatfeldolgozó haladéktalanul értesíti az Irányító Hatóságot, vagy az Miniszterelnökséget az ESZA-adatjog@me.gov.hu e-mail címen a megkeresésről. Adatfeldolgozó nem jogosult az érintettnek közvetlenül információt kiadni az adatkezeléssel kapcsolatban.

11. Adatvédelmi incidensek kezelése

11.1. Az adatvédelmi incidens megfelelő és kellő idejű intézkedés hiányában fizikai, vagyoni vagy nem vagyoni károkat okozhat a természetes személyeknek, többek között a személyes adataik feletti rendelkezés elvesztését vagy a jogaik korlátozását, a hátrányos megkülönböztetést, a személyazonosság-lopást vagy a személyazonossággal való visszaélést, a pénzügyi veszteséget, az álnevesítés engedély nélküli feloldását, a jó hírnév sérelmét, a szakmai titoktartási kötelezettség által védett személyes adatok bizalmas jellegének sérülését, illetve a szóban forgó természetes személyeket sújtó egyéb jelentős gazdasági vagy szociális hátrányt.

11.2. Adatfeldolgozó megfelelő szervezési és technikai intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy az adatvédelmi incidenseket el tudja kerülni, a bekövetkezett incidenseket késedelem nélkül észlelni tudja, az észlelt incidens súlyosságát meg tudja állapítani és az incidenst haladéktalanul, de legkésőbb a tudomásszerzéstől számított 24 órán belül jelezni tudja az Adatkezelő felé.

11.3. Az Adatfeldolgozó az adatvédelmi incidenst, az arról való tudomásszerzését követően indokolatlan késedelem nélkül bejelenti az Irányító Hatóságnak, vagy az Miniszterelnökségnek. Adatfeldolgozónak az adatvédelmi incidenst az Miniszterelnökség számára az ESZA-adatjog@me.gov.hu e-mail címen kell bejelentenie.

Az Adatfeldolgozó a bejelentésben legalább:

- a) ismertetni köteles az adatvédelmi incidens jellegét, beleértve – ha lehetséges – az érintettek kategóriáit és hozzávetőleges számát, valamint az incidenssel érintett adatok kategóriáit és hozzávetőleges számát;
- b) közölnie kell az adatvédelmi tisztviselő vagy a további tájékoztatást nyújtó egyéb kapcsolattartó nevét és elérhetőségeit;
- c) ismertetnie kell az adatvédelmi incidensből eredő, valószínűsíthető következményeket;
- d) ismertetni köteles az Adatfeldolgozó által az adatvédelmi incidens orvoslására tett vagy tervezett intézkedéseket, beleértve adott esetben az adatvédelmi incidensből eredő esetleges hátrányos következmények enyhítését célzó intézkedéseket;

e) azokat az intézkedéseket, amelyeknek a meghozatalával maguk az érintettek mérsékelhetik az incidensből származó kockázatokat.

11.4. Adatfeldolgozó az incidensről az Adatkezelők írásbeli engedélye nélkül vagy kifejezett jogszabályi rendelkezés nélkül információt senki - így különösen az érintettek, a sajtó, NAIH - számára nem adhat.

11.5. Adatfeldolgozó vállalja, hogy adatvédelmi incidens esetén, amennyiben az Adatkezelők azt szükségesnek látják, a tájékoztatást követően haladéktalanul egyeztet az Adatkezelők képviselőivel a következmények mérséklése, vagy ha az lehetséges az incidens megszüntetése érdekében.

12. Ellenőrzés

12.1. Az Adatkezelők jogosultak ellenőrizni Adatfeldolgozónál a dokumentum A. pontja szerinti tevékenység végrehajtását. Az ellenőrzés során Adatfeldolgozó köteles biztosítani az adatfeldolgozói tevékenységének jogszerűségét bizonyító dokumentumokhoz való hozzáférést, azokról történő másolat készítését, az adatkezelésben résztvevő személyekkel történő írásbeli vagy személyes kapcsolatfelvételt. Az Adatkezelők kötelesek ésszerű határidőn belül előzetesen értesíteni Adatfeldolgozót az ellenőrzés megkezdéséről.

12.2. Adatfeldolgozó köteles az Adatkezelők rendelkezésére bocsátani minden olyan információt, amely a dokumentumban meghatározott kötelezettségek teljesítésének igazolásához szükséges, továbbá amely lehetővé teszi és elősegíti az Adatkezelők által végzett ellenőrzéseket.

12.3. Az adatkezelők által elvégzett ellenőrzés helyett az adatkezelők választása szerint külső ellenőrző szervezet által végzett ellenőrzés is kötheti Adatfeldolgozó tevékenységének ellenőrzését. Ebben az esetben Adatfeldolgozó köteles hasonlóan együttműködni a külső ellenőrző szervezettel.

12.4. Sem az adatkezelők által végzett ellenőrzés, sem a harmadik fél által végzett külső ellenőrzés nem zavarhatja szükségtelenül Adatfeldolgozó működését.

12.5. Az ellenőrzés költségei az adatkezelőket terhelik, kivéve, ha az ellenőrzésre azért van szükség, mert az adatkezelőknek megalapozott gyanúja merül fel, hogy Adatfeldolgozó vagy AI-adatfeldolgozó nem a melléklet szerint folytatja az adatkezelést és az ellenőrzés megerősíti az adatkezelők gyanúját.

13. Adatok törlése, visszaszolgáltatása

Amennyiben a dokumentum alapján fennálló kötelezettségeiket Adatkezelő és Adatfeldolgozó teljesítették, a projektdokumentációra vonatkozó megőrzési határidő leteltét követően, Adatfeldolgozó köteles a tárolt adatokat megsemmisíteni és ennek tényét jegyzőkönyvben rögzíteni, majd a jegyzőkönyvet Irányító Hatóság részére átadni. Amennyiben az Adatfeldolgozó tevékenysége bármely okból megszűnik, Adatfeldolgozó köteles Adatkezelő rendelkezése szerint az általa feldolgozott adatokat Adatkezelő, vagy az Adatkezelő által kijelölt más adatfeldolgozó részére átadni, Adatkezelő rendelkezése szerint – ha uniós vagy a tagállami jog a személyes adatok tárolását nem írja elő – az adatok és másolataik megsemmisítéséről gondoskodni és a meglévő másolatokat törölni, ennek tényét jegyzőkönyvben rögzíteni, és a jegyzőkönyvet irányító hatóság részére átadni.

14. Harmadik felekkel való kapcsolattartás

Adatfeldolgozó kötelezi magát, hogy a melléklet szerinti adatkezelésről az Adatkezelők kifejezett, írásbeli engedélye vagy erre irányuló jogszabályi kötelezettsége nélkül senkinek nem szolgáltat adatot.

15. Az adatfeldolgozási feltételek nem teljesítése

A mellékletben meghatározott lényeges kötelezettségek Adatfeldolgozó vagy AI-adatfeldolgozó általi súlyos megszegése a Támogatói Okiratban foglalt kötelezettségek súlyos megszegésének is minősül.

A. Adatfeldolgozó által végzett adatfeldolgozói műveletek ismertetése

A.1. Az adatkezelés tárgya

A.1.1. Az Adatfeldolgozó a GDPR-ban meghatározottakkal összhangban az alábbi feladatokat végzi

- a) az Adatkezelők által elektronikusan rendelkezésre bocsátott kérdőívek kitöltése a résztvevőkkel (segítség nyújtása a kérdések értelmezéséhez),

- b) a kitöltött kérdőívek összegyűjtése és megőrzése a személyes adatok védelmének biztosításával, az egyéb projektdokumentációra vonatkozó megőrzési szabályok szerint,
- c) Résztevő személyazonosságának ellenőrzése a személyazonosításra alkalmas okmány önkéntes bemutatása útján;
- d) a kitöltött kérdőívek adatainak bevitele az Miniszterelnökség által megadott on-line felületen keresztül. Az on-line felület használatához szükséges hozzáférést Adatkezelő támogatói okirat kibocsátását követően bocsátja Adatfeldolgozó rendelkezésére. Adatfeldolgozó köteles gondoskodni arról, hogy az adatfeldolgozó felülethez csak a kérdőívek feldolgozását végző, jogosult személy(ek) férhessen(ek) hozzá.

Adatfeldolgozó az A.1.1. pontban foglalt feladatok ellátásának kötelezettségét a támogatási kérelem benyújtásával elfogadja.

Az A.1.1. pontban meghatározott adatokat Adatfeldolgozó a projekt dokumentumainak nyilvántartására és őrzésére vonatkozó szabályok szerint (ld. Általános Szerződési Feltételek - a továbbiakban: ÁSZF) megőrzi.

A.2. Az adatkezelés időtartama

Az adatokat az Adatfeldolgozó 2035. december 31-éig őrzi meg.

A.3. Az adatkezelés jellege és célja

A 2021-2027-es programozási időszak során, az Európai Szociális Alap (a továbbiakban ESZA+) finanszírozású programokra vonatkozóan, az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendeletének I. és II. melléklete ún. közös indikátorok előállítását írja elő, amelyek révén az ESZA+ programok eredményei uniós szinten összehasonlíthatók, illetve összesíthetők lesznek.

A fenti célból az Adatfeldolgozó az Adatkezelő által rendelkezésére bocsátott kérdőíveket kitölteti a résztvevőkkel, a kitöltött kérdőíveket összegyűjti, megőrzi, ellenőrzi a résztvevők személyazonosságát, továbbá beviszi a kérdőívek adatait az Miniszterelnökség által biztosított on-line felületen keresztül.

A.4. A projektben kezelt személyes adatok típusa

Kizárólag azon információk, amelyek az Európai Parlament és a Tanács az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1057 rendeletének I. melléklete által meghatározott ESZA+ beruházások közös kimeneti- és eredménymutatóinak előállításához szükségesek, illetve amelyek az Adatkezelők által az Adatfeldolgozó rendelkezésére bocsátott kérdőíven szerepelnek.

A.5. Az érintettek kategóriái

Az érintettek a végső kedvezményezettek, azon természetes személyek, akik az adott pályázat eredménye közvetlenül érint.

A.6. Az Adatfeldolgozó kötelezettségei

Az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is. **Az Adatfeldolgozó köteles az adatkezelési tájékoztatót minden esetben az érintettek rendelkezésére bocsátani, az érintettek számára elérhetővé tenni.**

Amennyiben Adatfeldolgozó számára bármikor olyan körülmény áll elő, mely akadályozza a feladatok időben történő ellátását, úgy Adatfeldolgozónak haladéktalanul, de legkésőbb 3 munkanapon belül írásban értesítenie kell az irányító hatóságot a késedelemről, annak várható elhúzódásáról és okairól.

Adatfeldolgozó a feladatok ellátása érdekében megfelelő ismerettel és gyakorlattal rendelkező személyeket köteles igénybe venni.